

A szakképzett pályakezdők munkaerőpiaci pályájának követése – 2018

Az elemzés a „Szakközépiskolai férőhelyek meghatározása – 2018,
a megyei fejlesztési és képzési bizottságok (MFKB-k) részére”
című kutatási program keretében készült

SZAKKÉPZÉS_2018

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan non-profit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI – Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

A kutatás finanszírozását az MKIK GVI és az MKIK között 2018. január 26-án létrejött szerződés biztosította, amely szerződés előzménye a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal valamint a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara között megkötött NFA-KA-NGM-3/2017 iktatószámú támogatási szerződés.

A matematikai-statisztikai elemzést készítette és a tanulmányt írta:

Hajdu Miklós
Makó Ágnes
Nábelek Fruzsina
Nyíró Zsanna

Kutatásvezető:

Makó Ágnes, PhD
ügyvezető igazgató, MKIK GVI
e-mail: agnes.mako@gvi.hu

A kézirat lezárva: 2018. március 19.

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet
Cím: 1034 Budapest, Bécsi út 120.
Tel: +36 (1) 235-05-84
Fax: +36 (1) 235-07-13
e-mail: gvi@gvi.hu
internet: <http://www.gvi.hu>

Tartalom

Tartalom	3
Ábra- és táblázatjegyzék	5
Vezetői összefoglaló	9
Bevezetés	18
1. Az adatfelvétel és a minta jellemzői, a megkérdezettek alapjellemzői.....	20
1.1. Az adatfelvétel jellemzői.....	20
1.2. A minta jellemzői	20
1.3. A megkérdezettek alapjellemzői.....	25
2. Iskolai eredmények és nyelvtudás	31
2.1. Általános iskolai eredmények	31
2.2. Szakközépiskolai, szakgimnáziumi eredmények.....	32
2.3. Nyelvtudás	33
3. Tervek és megvalósulásuk	35
3.1. A végzősök tervei.....	35
3.2. A tervek megvalósulása	37
4. A szakképzésről alkotott vélemény	41
5. A munkaerőpiaci helyzet változása 2017 és 2018 között	44
5.1. A tovább tanulók jellemzői.....	45
5.2. A munkába állók jellemzői	48
5.3. Az álláskeresőket jellemzői.....	50
6. A végzettségek jelenlegi munkaerőpiaci státusza	55
6.1. A jelenleg tanulók jellemzői	61
6.2. A jelenleg dolgozó végzettségek álláskeresői időszaka.....	64
6.3. A munkahellyel való elégedettség.....	68
6.4. A szakképzés hasznosulása a munkahelyen.....	71
6.5. Szakmából való kilépés, kilépési arányok	73
7. Migráció, mobilitás	80
8. Továbbtanulási és munkaerőpiaci tervek	83

9. A 2014/15-ös tanévben szakmát szerzettek pályájának alakulása	86
9.1. A 2017 eleje óta bekövetkezett életesemények.....	87
9.2. A megkérdezettek jelenlegi munkaerőpiaci státusza, illetve a munkaerőpiaci helyzetben bekövetkezett változás	89
9.3. A munkavállalás jellemzői.....	92
Következtetések	96
Mellékletek.....	99
Melléklet 1. „K1” kérdőív	99
Melléklet 2. „K1” + Retrospektív kérdőív	113
Melléklet 3. „K2” kérdőív	128

Ábra- és táblázatjegyzék

1. ábra: Az átlagos tanulmányi átlag az általános iskola 8. osztályának végén az apa iskolai végzettsége szerint (osztályzat), N=2573	10
2. ábra: Az álláskeresés során preferált szakmatípusok (százalék), N=466-1327.....	11
3. ábra: Különböző munkaerőpiaci vonatkozású események előfordulása a 2017. és 2018. évi adatfelvételek közötti időszakban (százalék), N=3657-3661.....	13
4. ábra: A 2017-es végzősök jelenlegi munkaerőpiaci státusza (százalék), N=3665	14
5. ábra: A megkérdezettek munkaerőpiaci státusza (százalék), 2018, N=737	17
1.2.1. táblázat: Az „iskolapados” adatfelvétel mintájának régió és szakmacsoport szerinti megoszlása (súlyozatlan eredmények), 2017, N=7621	22
1.2.2. táblázat: A 2. hullám mintájának régió és szakmacsoport szerinti megoszlása (súlyozatlan eredmények), 2018, N=4269.....	23
1.2.3. táblázat: A 2. hullám mintájának régió és szakmacsoport szerinti megoszlása (súlyozott eredmények), 2018, N=3674.....	24
1.3.1. ábra: A megkérdezettek megoszlása életkor szerint, százalék, 2018, N=3668	25
1.3.2. ábra: A megkérdezettek megoszlása a szerint, hogy hányan élnek egy háztartásban, százalék, 2018, N=1521.....	26
1.3.3. ábra: A megkérdezettek apjának iskolai végzettsége, százalék, 2018, N=3220.....	27
1.3.4. ábra: A megkérdezettek apjának munkaerőpiaci státusza, százalék, 2018, N=3313.....	28
1.3.5. ábra: A megkérdezettek megoszlása a szerint, hogy háztartásuk rendelkezik-e az alábbiakkal, százalék, 2018, N=3641-3650.....	29
1.3.6. ábra: A megkérdezettek megoszlása a szerint, hogy saját maguk rendelkeznek-e az alábbiakkal, százalék, 2018, N=1511-1524.....	30
2.1.1. ábra: Az átlagos tanulmányi átlag az általános iskola 8. osztályának végén az apa iskolai végzettsége szerint (osztályzat), N=2573.....	31
2.2.1. ábra: Az átlagos tanulmányi átlag a szakképzés utolsó évén az apa iskolai végzettsége szerint (osztályzat), N=2275	32
2.3.1. ábra: A legalább egy idegen nyelven magukat megértetni tudó végzettek aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=2416.....	33
2.3.2. ábra: A legalább egy idegen nyelven magukat megértetni tudó végzettek aránya a továbbtanulási szándékaik szerint (százalék), N=1387	34
3.1.1. ábra: Az álláskeresés során preferált szakmatípusok (százalék), N=466-1327.....	36

3.2.1. ábra: A álláskeresés előre becsült és megvalósult időtartamának eltérése a megkérdezettek százalékában, N=122	38
3.2.1. táblázat: A tervezett állás szakmatípusa és az első munkahely szakmatípusa, 2017-2018, N=855.....	39
4.1. ábra: A szakképzéssel kapcsolatos állításokra adott osztályzatok (százalék), N=3610-3640	41
4.2. ábra: A szakképző iskolával és az oktatással kapcsolatos elégedettség (százalék), N=3655-3661	43
5.1. ábra: Különböző munkaerőpiaci vonatkozású események előfordulása a 2017. és 2018. évi adatfelvételek közötti időszakban (százalék), N=3657-3661.....	45
5.1.1. ábra: A továbbtanuló végzettség aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3221	46
5.1.2. ábra: A tanulmányaikat folytató végzettség aránya a szakképzettségük szakmacsoportja szerint (százalék), N=3662	47
5.2.1. ábra: A munkába álló végzettség aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3208.....	48
5.2.2. ábra: A munkába álló végzettség aránya a szakképzettségük szakmacsoportja szerint (százalék), N=3658.....	49
5.2.3. ábra: A munkába álló végzettség aránya havi bontásban 2017 júniusa és decembere között azon megkérdezettek közül, akik dolgoztak a vizsgált időszakban (százalék), N=2343.....	50
5.3.1. ábra: A munkát kereső végzettség aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3208.....	51
5.3.2. ábra: A munkát kereső végzettség aránya a szakképzettségük szakmacsoportja szerint (százalék), N=3659.....	52
5.3.3. ábra: A tartósan munkát kereső végzettség aránya azon megkérdezettek közül, akik kerestek munkát a vizsgált időszakban a szakképzettségük szakmacsoportja szerint (százalék), N=992.....	53
5.3.4. ábra: A munkát kereső végzettség aránya havi bontásban 2017 júniusa és decembere között azon megkérdezettek közül, akik kerestek munkát a vizsgált időszakban (százalék), N=990	54
6.1. ábra: A 2017-es végzősök jelenlegi munkaerőpiaci státusza (százalék), N=3665	55
6.2. ábra: A jelenleg tanulók, munkanélküliek és alkalmazottak aránya szakmacsoportonként (százalék), N=3665.....	56
6.3. ábra: A jelenleg dolgozók aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3217.....	57
6.4. ábra: A jelenleg tanulók aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3217.....	58
6.5. ábra: A jelenleg munkanélküliek aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3217	59
6.6. ábra: A jelenleg alkalmazottak, munkanélküliek és tanulók aránya az apa foglalkozása szerint (százalék), N=3308.....	60
6.7. ábra: A tavaly is felkeresett végzősök jelenlegi munkaerőpiaci státusza a tavalyi terveikhez viszonyítva (százalék), N=1407.....	61
6.1.1. ábra: A tanulók jelenlegi képzése a szerint, hogy milyen osztályban voltak végzősök (százalék), N=1062.....	62

6.1.2. ábra: A különböző végzettségű apák gyermekei a szerint, hogy jelenleg hol tanulnak (százalék), N=1028.....	63
6.1.3. ábra: A jelenleg szakmát tanulók aránya a különböző szakmacsoportokban (százalék), N=1177	64
6.2.1. ábra: A jelenlegi munkahely megtalálásának módja a dolgozók körében (százalék), N=1920	65
6.2.2. ábra: A családtagok segítségével és a tanulószerveződés alapján elhelyezkedők aránya szakmacsoportonként (százalék), N=1920	66
6.2.3. ábra: A jelenlegi munkahelyen elhelyezkedés átlagos időtartama (hónap), N=1849	67
6.2.4. ábra: A munkaszerződés típusa szakmacsoportonként (százalék), N=1849	68
6.3.1. ábra: A munkahellyel való átlagos elégedettség egy 1-től 5-ig terjedő skálán (átlag), N=1869-1907.	69
6.3.2. ábra: A fizetéssel való átlagos elégedettség egy 1-től 5-ig terjedő skálán szakmacsoportonként (átlag), N=1900	70
6.4.1. ábra: A munkahelyen megtanult egyes tulajdonságok készségek – említések aránya (százalék), N=1690-1719.....	72
6.4.2. ábra: Azok aránya szakmacsoportonként, akiknek konkrét feladatokat, feladatcsoportokat kellett elsajátítaniuk a munkahelyükön (százalék), N=1719.....	73
6.5.1. táblázat: Kilépési definíciók	75
6.5.2. A kilépők aránya a három kilépési mutató szerint a szakközépiskolában és a szakgimnáziumban végzettek között, N=2170.....	77
6.5.3. A kilépők aránya a három kilépési mutató szerint az egyes szakmacsoportokban, N=2415	78
6.5.3. A kilépők aránya a három kilépési mutató szerint régióként, N=2415.....	79
7.1. ábra: A migrációs szándék alakulása a tervezett migráció időtartama szerint, 2018, N=3356-3441	80
7.2. ábra: A halmozott migrációs potenciál az apa iskolai végzettsége szerint, 2018, N=3220	81
7.3. ábra: A halmozott migrációs potenciál régiók szerint, 2018, N=3671	82
8.1. ábra: A megkérdezettek véleménye arról, hogy saját pályájuk, karrierjük szempontjából mennyire szükségesek az alábbi tényezők (százalék), N=2161-3651	84
9.1.1. ábra: A 2017 eleje óta bekövetkezett életesemények, százalék, 2018, N=737	87
9.1.2. ábra: A legutóbbi kérdés óta továbbtanulók megoszlása a képzés típusa szerint, százalék, N=175	88
9.2.1. ábra: A megkérdezettek munkaerőpiaci státusza (százalék), 2018, N=737	89
9.3.1. ábra: A jelenleg dolgozó fiatalok megoszlása a szerint, hogy hogyan találták jelenlegi munkájukat, százalék, N=593.....	92
9.3.2. ábra: A jelenleg dolgozó fiatalok megoszlása aszerint, hogy mennyire elégedettek munkájukkal különböző szempontok mentén, százalék, N=575-591.....	93

9.3.3. ábra: A jelenleg dolgozó fiatalok véleménye arról, hogy munkavégzésükben mennyire veszik hasznát annak, amit a szakképzés során tanultak, százalék, N=591	94
9.3.4. ábra: A megkérdezettek véleménye arról, hogy saját pályájuk, karrierjük szempontjából mennyire szükségesek az alábbi tényezők, százalék, N=348-734.....	95

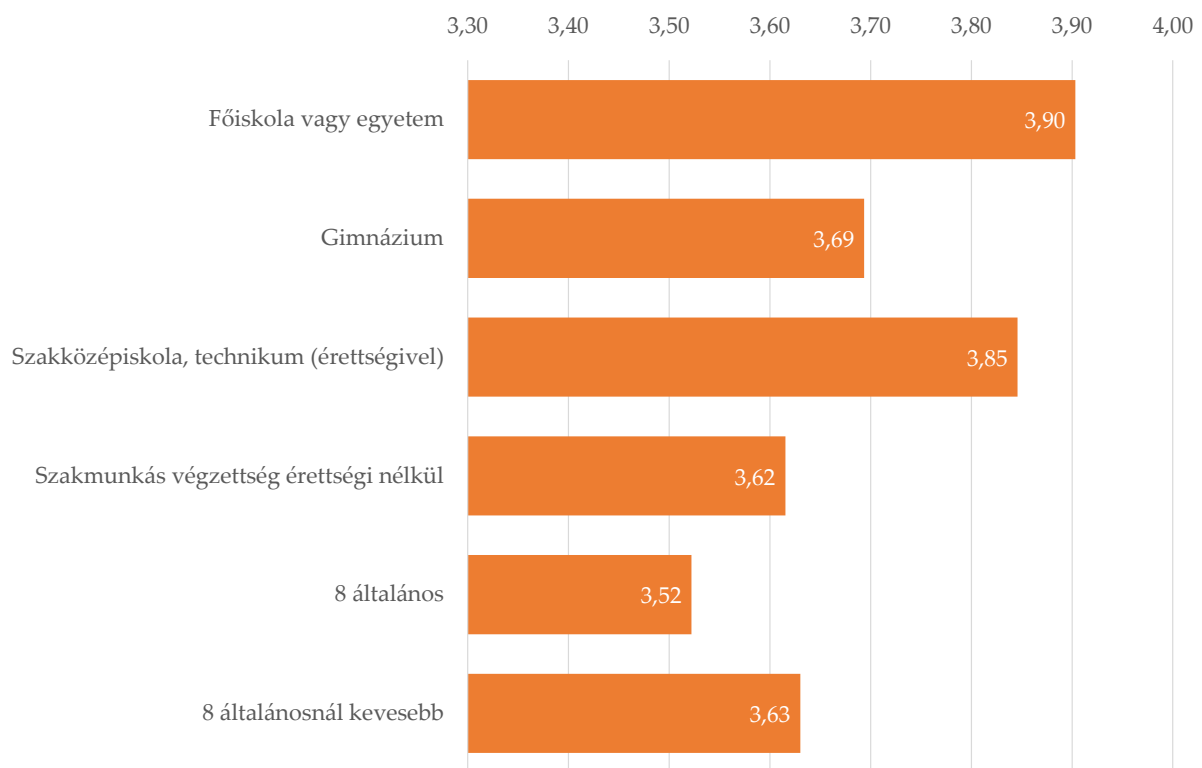
Vezetői összefoglaló

- Az MKIK GVI 2018-tól ún. pályakövetéses vizsgálat keretében vizsgálja a szakképzett pályakezdekők munkaerőpiaci helyzetének hosszabb távú alakulását. Ennek során egy adott évben végzős tanulókat a végzés várható évében az iskolában („iskolapados” adatfelvétel), majd az azt követő két évben keressük fel.
- Az új kutatási elrendezésnek megfelelően 2017 nyarán szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi, végzős tanulók körében készült az első adatfelvétel, majd 2018 elején ismét felkerestük e diákokat. Jelen tanulmány az ő pályájuk kezdetét veszi górcső alá azt vizsgálva, hogy a várható végzés óta eltelt mintegy 7-8 hónap alatt beléptek-e a munkaerőpiacra vagy folytatták tanulmányaikat, valamint azt is megvizsgáljuk, hogy el tudtak-e helyezkedni saját szakmájukban.
- Továbbá idén olyan fiatalokat is felkerestünk, akik jóval korábban, a 2014/2015-ös tanévben szakközépiskolában (akkori nevén szakiskola) szereztek szakmát, e fiatalokat is igyekeztünk 2018 év elején ismét elérni. Az ő pályájuknak alakulását vizsgálja elemzésünk utolsó fejezete.
- Az MKIK GVI irányításával lezajlott kérdőíves adatfelvétel során 5006 szakképzett pályakezdekőt kerestek fel a kérdezőbiztosok telefonon vagy személyesen 2018 elején. Közülük 4269 fő 2017 nyarán szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi osztályban volt végzős tanuló, az ő pályájukat vizsgálja az elemzés 1-8. fejezete. 737 fő pedig 2015 nyarán végzett szakközépiskolában, az ő életük alakulását vizsgálja a tanulmány 9. fejezete.
- Az 1. fejezet a megkérdezettek alapjellemzőit vizsgálja. Az életkor szerint azt láthatjuk, hogy 30%-uk 19 éves vagy fiatalabb, 27%-uk 20 és 21 év közötti, 29%-uk 22 és 23 év közötti, 14%-uk pedig ennél idősebb, átlagos életkoruk 22,5 év. A válaszadók 58%-a férfi és 42%-a nő. Háromnegyedük (75%) szakközépiskolai, negyedük (25%) szakgimnáziumi osztályban végzett.
- A megkérdezettek apjának iskolai végzettsége a válaszadók 1%-ának esetében kevesebb, mint 8 általános, 16%-uk édesapjának végzettsége 8 általános iskola, szakmunkás végzettségű (érettségi nélkül) több, mint a megkérdezettek felének (52%) apja. A válaszadók ötödének (20%) apja szakközépiskolát vagy technikumot végzett (érettségivel). Gimnáziumot csupán 4%-uk, egyetemet pedig 7%-uk apja végzett.
- Az apa munkaerőpiaci státusza kapcsán azt láthatjuk, hogy kiemelkedően magas, 40%-os azok aránya, akiknek apja szakmunkásként dolgozik. A megkérdezettek 14%-ának apja önálló vagy vállalkozó, 10% esetében segédmunkás vagy betanított munkás. 8%-uknak

apja szellemi foglalkozású alkalmazott, míg 6%-uk apja munkanélküli. A többi munkaerőpiaci kategóriába a megkérdezettek csekély hányadának apja sorolható.

- A 2. fejezetben a megkérdezettek iskolai eredményeit, valamint nyelvtudását vizsgáltuk. Az általános iskola végén és a szakképzés befejezésekor elért tanulmányi átlagok között összefüggés tapasztalható, egy osztályzatnyi növekedés a 8. év végi eredményeket tekintve átlagosan fél osztályzattal emelte a szakképzés végén elért átlagot. A legjobban a felsőfokú végzettségű szülők gyermekei teljesítettek a szakképzés végén, de alig maradtak el tőlük azok a tanulók, akiknek apja szakképzett és érettségizett.

1. ábra: Az átlagos tanulmányi átlag az általános iskola 8. osztályának végén az apa iskolai végzettsége szerint (osztályzat), N=2573

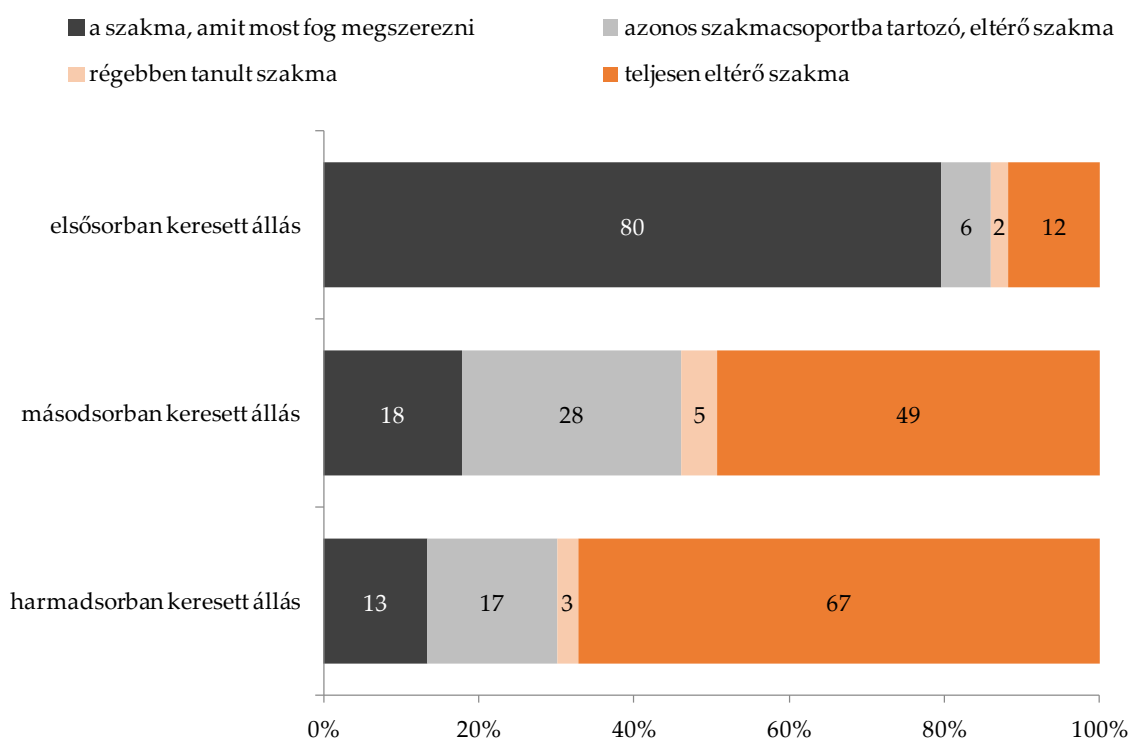

- A megkérdezettek 62%-a számolt be arról, hogy legalább egy idegen nyelven meg tudja magát értetni. Az idegen nyelvek közül az angol ismerete a legelterjedtebb, amit a német nyelv követ.
- A 3. fejezetben a fiatalok terveit és azok megvalósulását vizsgáltuk. A válaszadók a terveikre vonatkozó kérdéseket végzős korukban válaszolták meg, majd az első követéses vizsgálat során, körülbelül fél évvel a végzés után gyűjtöttünk adatot a továbbtanulás és a munkaerőpiaci helyzet témáiban. Így a két időpontban felvett

válaszok összevetésével megtudhatjuk, hogy milyen arányban valósulnak meg a pályakezdő szakképzettek tervei.

- Azon 942 fő közül, aki továbbtanulási tervekről számolt be, 54% jelezte, hogy szeretne leérettségizni, 15%-uk a végzés idején tanult szakmájában tervezett továbbtanulni, 25%-uk azt jelezte, hogy másik szakmát szeretne tanulni és 6%-uk készült főiskolára vagy egyetemre.
- Az álláskeresési tervek azt mutatják, hogy az elsősorban preferált állásra jellemző, hogy az éppen tanult szakmára koncentrálnak keresnek állást a szakképzett pályakezdők (noha itt is számottevő, 12%-os a teljesen eltérő szakmában állást keresők aránya), a második, illetve harmadik preferencia esetében azonban nagyon jelentős részük (49%, illetve 67%) szeretne teljesen eltérő szakmában állást találni (lásd a 2. ábrát). Ez felhívja a figyelmet a szakképzettek későbbi szakmaváltásának munkaerőpiaci jelentőségére, és a későbbiekben szükséges továbbképzés és átképzés fontosságára.

2. ábra: Az álláskeresés során preferált szakmatípusok (százalék), N=466-1327

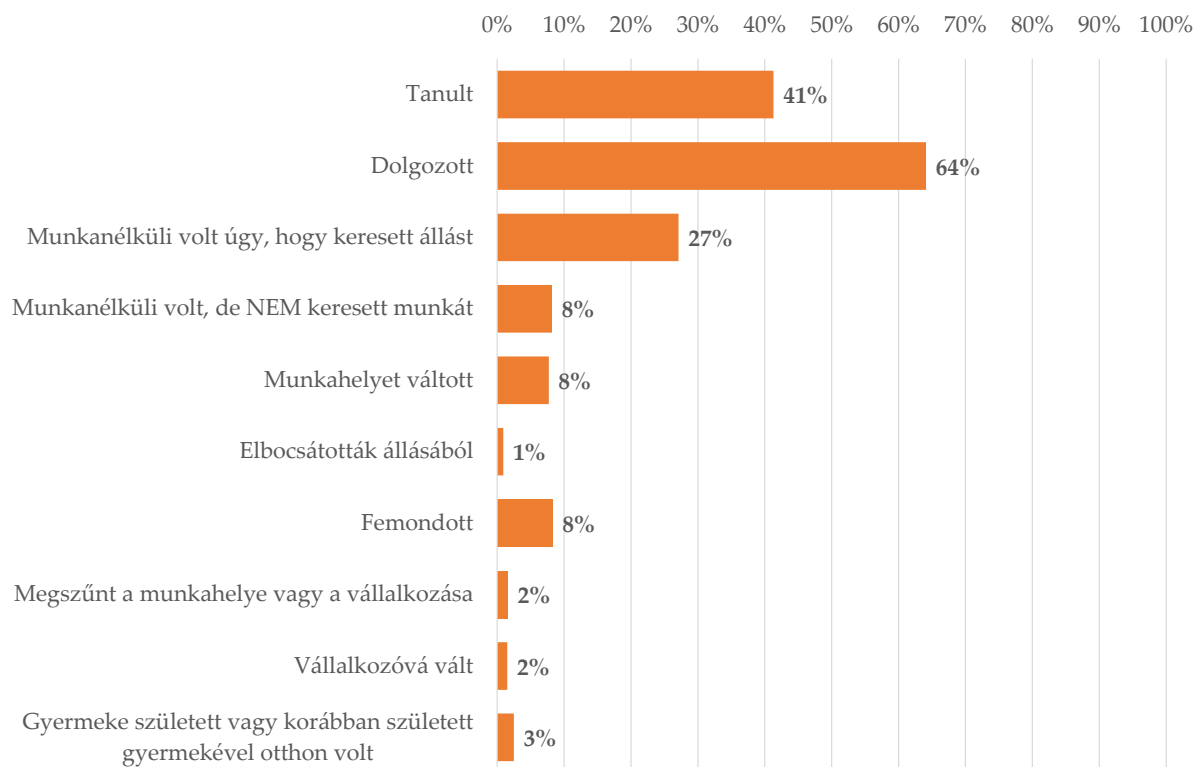
Forrás: KOVETES_1_2018

- Ha a végzősök szakmaszerzés utáni időszakra vonatkozó terveit összevetjük a későbbi munkaerőpiaci történetükkel, azt láthatjuk, hogy a kizárólag munkára, illetve a csak továbbtanulásra vonatkozó tervek nagy részben megvalósultak, a munka melletti

továbbtanulás tervei azonban az esetek jelentős részében kizárólagos alkalmazotti, illetve tanulói státuszhoz vezettek. Azok a szakképzett pályakezdők, akik jelezték, hogy dolgozni szeretnének a szakmaszerzés után, 68%-ban alkalmazottak voltak a követéses vizsgálat időpontjában, azok pedig, akik tovább szerettek volna tanulni úgy, hogy nem dolgoznak mellette, 64%-ban valóban továbbtanultak.

- A végzettek közel kétharmada (kb. 60%) a kérdezéskor tanult szakmájában helyezkedett el első munkahelyén. Azok közül, akik teljesen eltérő szakmában terveztek dolgozni, 54% a tanulttól eltérő szakmában dolgozott első munkahelyén. Emellett a szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzők is számottevő arányban (10%) jelennek meg a szakképzett pályakezdők között, főleg azok esetében (12-19%), akik nem a tanult szakmájukban szerettek volna állást keresni.
- A pályakezdő szakképzettek szakképzésről alkotott véleményét a 4. fejezetben elemeztük. A válaszadók a legnagyobb arányban azzal az állítással értettek egyet, mely szerint a szakképzéssel olyan végzettséget szerezhettek, amely gyors elhelyezkedést tesz lehetővé számukra. Emellett a válaszadók 46%-a teljes mértékben egyetért azzal, hogy a szakképzés során olyan dolgokat tanult, amelyekre a munkaadóknak szüksége van. A legkevésbé azzal az állítással értettek egyet a pályakezdők, mely szerint a megszerzett szakképzettséggel jól fizető álláshoz juthatnak.
- A válaszadók a szakképző iskolával kapcsolatos tényezőket is osztályozhatták a szerint, hogy mennyire elégedettek az iskola és az oktatás egyes jellemzőivel. A válaszadók a legnagyobb arányban a megtanulható szakmai ismeretekkel voltak elégedettek, a legkevésbé pedig az iskolában rendelkezésre álló eszközökkel.
- Az 5. fejezetben a munkaerőpiaci helyzet 2017 és 2018 közötti változását elemeztük. A megkérdezettek közel kétharmada számolt be arról, hogy a 2017-es és a 2018-as adatfelvételek között volt olyan időszak, amikor dolgozott. Viszonylag sokan jelezték, hogy tanultak az elmúlt körülbelül fél évben (41%), míg a válaszadók alig több, mint egynegyedével fordult elő az, hogy munkanélküliként állást keresett. A munkahely-váltás, illetve a munkahelyről való távozással kapcsolatos események (felmondás, elbocsátás, a munkahely vagy a vállalkozás megszűnése) elvétve fordultak csak elő.

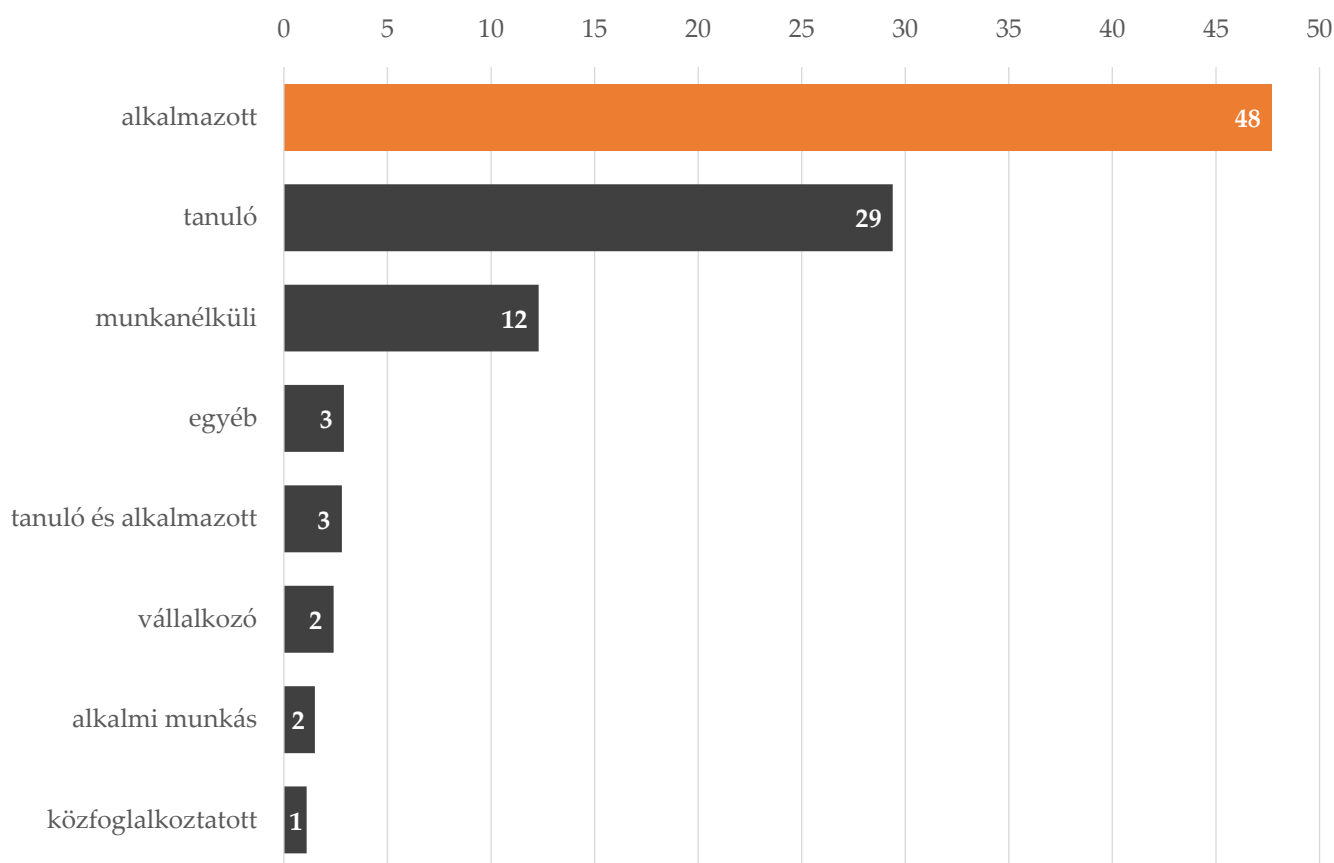
3. ábra: Különböző munkaerőpiaci vonatkozású események előfordulása a 2017. és 2018. évi adatfelvételek közötti időszakban (százalék), N=3657-3661

Forrás: KOVETES_1_2018

- A végzést követő 1-2 hónapban még többen kívártak a munkába állással. Azok közül, akik dolgoztak a vizsgált időszakban, csak 63% dolgozott már júniusban, júliusban pedig már 72%, míg augusztus és december között 76-78% között ingadozott a munkát végzők aránya.
- Az álláskereséssel töltött munkanélküli státuszba kerültek 18%-a számolt be arról, hogy ez a helyzet állandó, azaz minden hónapra jellemző volt a részletesebben vizsgált időszak, tehát 2017. június és december között. A tartós álláskeresés jelentősen elterjedtebb a szakközépiskolát végzettek körében (20%), mint a szakgimnáziumban végzettek között (12%) – kedvezőbbek tehát a megfelelő munkahely megtalálását illető esélyei a szakgimnazistáknak szakközépiskolai társaikhoz képest.
- A 6. fejezetben a megkérdezettek jelenlegi munkaerőpiaci státuszát vizsgáljuk. A tavalyi végzősök közel fele jelenleg alkalmazott. A szakképzés befejezése után jellemzően az alacsonyabb végzettségű apák gyermekei helyezkedtek el alkalmazottként.

4. ábra: A 2017-es végzősök jelenlegi munkaerőpiaci státusza (százalék), N=3665

Forrás: KOVETES_1_2018

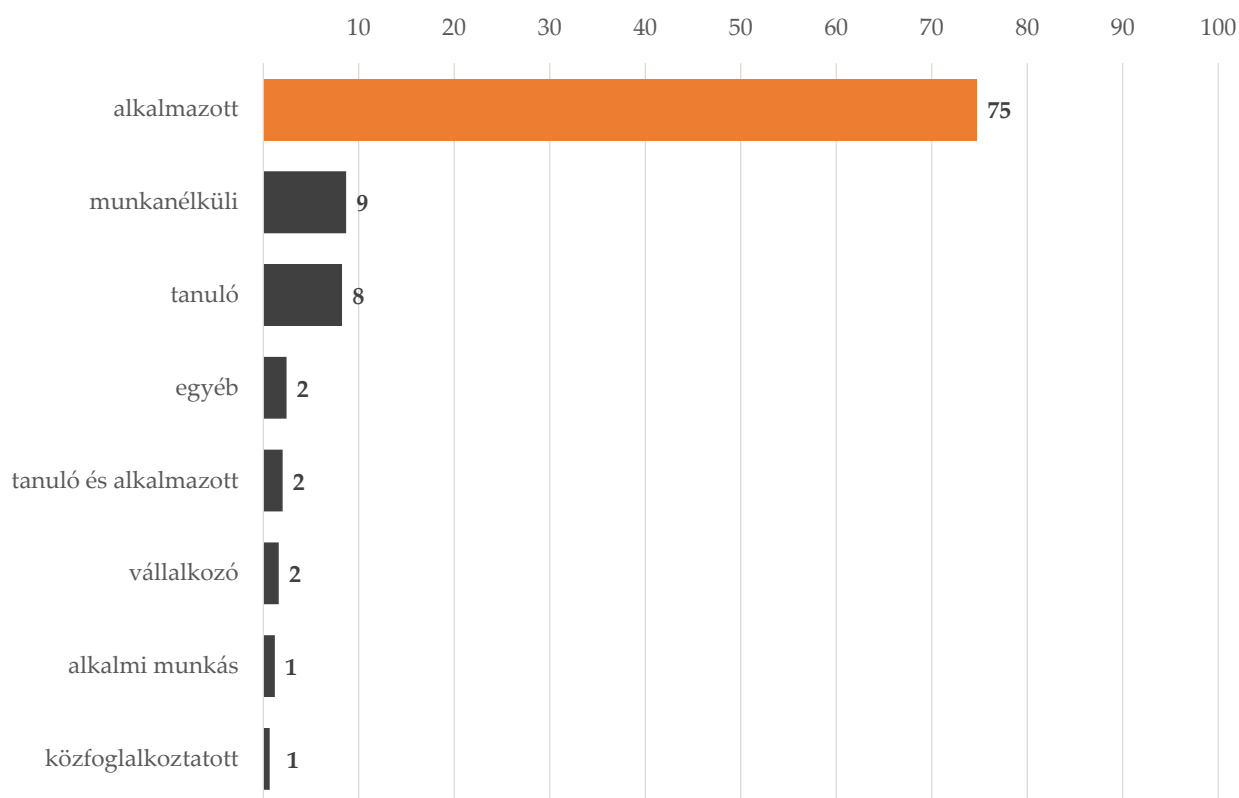
- A munkanélküliek aránya 12% körükbén, a munkanélküli végzettek között pedig 88% jelenleg is munkát keres. A munkanélküliek aránya a szakközépiskolában végzettek körében magasabb: az itt tanulók 12%-a jelenleg munkanélküli, míg a szakgimnáziumban végzettek között ez az arány csak 8%. Az alacsonyabb végzettségű szülők gyermekei körében magasabb a munkanélküliek aránya.
- A magasabb végzettségű szülők gyermekei körében jellemzőbb a továbbtanulás, a felsőfokú végzettségű szülők gyermekeinek 40%-a tanul jelenleg is, míg a 8 általánost nem befejező apák gyermekeinek csak 16%-a tanul. A jelenleg is tanuló diákok többsége továbbra is szakközépiskolába (35%) vagy szakgimnáziumba (35%) jár. 8%-uk gimnáziumban tanul jelenleg, további 8%-uk pedig egyetemen. 14%-uk jelenleg iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzésben vesz részt. A főiskolai vagy egyetemi végzettségű szülők gyermekeinek 24%-a jelenleg egyetemen tanul, míg a többi képzettségi szintnél ez az arány 15% alatt van, a 8 általánost végzett apák gyermekeinél 3%, a 8 általánost be nem fejezőknél pedig 0%. Iskolarendszeren kívüli, OKJ-s képzésben legnagyobb arányban a 8 általánosnál kevesebbet végzett apák gyermekei vesznek részt.

A továbbtanulók 47%-a tanul szakmát jelenleg. 38%-uk a korábban szerzett szakmájában tanul tovább, 19%-uk pedig másik szakmát tanul, de olyat, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett. 34%-uk teljesen eltérő szakmát tanul.

- A jelenleg dolgozó végzettek jellemzően családtagok, ismerősök segítségével találták a jelenlegi munkájukat (59%-uk). 15%-uk tanulószerveződés alapján tudott elhelyezkedni a mostani munkahelyén. A szakmacsoportok közül az egészségügyi és a gépészeti szakmákat tanulók körében volt a legjellemzőbb a tanulószerveződés alapján történő elhelyezkedés, előbbi csoportba tartozók 22%-a, utóbbiak 21%-a találta így a jelenlegi munkáját.
- A jelenleg dolgozók 80%-a kevesebb, mint egy hónapig keresett állást, mielőtt elhelyezkedett jelenlegi munkahelyén. Az alacsonyabb végzettségű apák gyermekei számára jellemzően hosszabb időbe telt, míg elhelyezkedtek a jelenlegi munkahelyükön.
- A jelenleg alkalmazottként dolgozók többsége (78%) határozatlan idejű szerveződéssel állt munkába. 21%-uknak határozott idejű szerveződése van, míg 2%-ukat megbízási szerveződéssel foglalkoztatják.
- A jelenleg dolgozó végzettek inkább elégedettek mondhatók a munkahelyükkel, átlagosan 4,3-ra osztályozzák azt. A végzettek a legkevesebbé a fizetésükkel elégedettek az adatok szerint.
- A végzettek körülbelül harmada (28%-a) érzi úgy, hogy mindennek hasznát veszi, amit a szakképzés során tanult. 23%-uk úgy gondolja, hogy nagyobb részének hasznát veszi, 17%-uk körülbelül a felének. A végzettek 11%-a úgy véli, hogy csak a kisebb részének veszi hasznát, 22%-uk pedig úgy érzi, egyáltalán nem hasznosítja a munkahelyén azt, amit a szakképzés során tanult. A végzettek többsége (64%-a) úgy gondolja, hogy elsősorban a rutint kellett megszerezniük a munkahelyükön a szakképzés után.
- Az effektív munkakínálat mutatója szerint 2018-ban a szakképzett fiatalok 69%-a képezte részét a szakmájára vonatkozó munkakínálatnak és 31%-uk hagyta el ezt a munkapiacot. A társadalmi hasznosság mutatója szerint a végzettek 70%-a használta valamilyen formában a megszerzett szakmáját. Az elhelyezkedési mutató szerint a végzettek 69%-os valószínűséggel dolgoztak vagy tanultak a saját szakmájukban.
- A régiók közül a legmagasabb kilépési arányokkal az észak-alföldi régióban találkozhatunk, itt a végzettek 37%-a kilépett a szakmájából, 38%-a a végzés óta nem használta a szakmáját, 37%-uk pedig nem helyezkedett el a szakmájában.

- A 7. fejezetben azt vizsgáljuk, hogy mennyire jellemző a megkérdezettek körében a külföldi munkavállalás, illetve hogy milyen arányban tervezik azt. A megkérdezetteknek csupán 5%-a dolgozott már valaha külföldön. Azonban a válaszadók nagyjából harmada tervezi, hogy rövidebb-hosszabb ideig külföldön vállal majd munkát. A legnagyobb arányban (30%) azt fontolgatják a megkérdezett fiatalok, hogy pár hétre vagy hónapra külföldre mennek dolgozni. Közel azonos hányaduk (27%) tervezi azt, hogy pár évig vállal munkát külföldön. A kivándorlást tervezők aránya jóval alacsonyabb: nagyjából minden tizedik (13%) fiatalnak áll szándékában örökre elhagyni az országot. A halmozott migrációs potenciál értéke 35%, vagyis a megkérdezettek körülbelül harmada tervezi azt, hogy bármilyen időtartamra külföldre költözik.
- A 8. fejezetben azt vizsgáljuk, hogy a válaszadók különböző tényezőket mennyire tartanak szükségesnek saját pályájuk, karrierjük szempontjából. Az eredmények szerint a szakképzett fiatalok a legnagyobb arányban azt tartják fontosnak, hogy jobban beszéljenek idegen nyelveken. Azok között, akiknek nincs érettségije, 47% nagyon szükségesnek tartja pályája szempontjából, hogy leérettségizzen. A szakmai továbbképzéseken való részvételt 43%-uk tartja nagyon szükségesnek. A megkérdezettek harmada tartja csak fontosnak karrierje szempontjából, hogy felsőoktatási intézményben tanuljon.
- Az utolsó fejezetben azoknak a fiataloknak a pályafutását vizsgáljuk, akik a 2014/2015-ös tanévben szereztek szakmát szakközépiskolában (akkori nevén szakiskolában). E tanulókat 2017 telén kerestük fel először, két és fél évvel a végzésük után, majd 2018 telén – 3 és fél évvel a végzésük után – másodszorra. 2017-ben 2321 főt kérdeztünk meg, akik közül 2018-ban 737 főt tudtunk elérni második alkalommal is.
- Vizsgáltuk, hogy a 2017 és 2018 eleje között eltelt egy évben milyen események következtek be a fiatalok életében. A megkérdezettek túlnyomó többsége (86%) dolgozott. Közel negyedük (24%) tanult, 17%-uk felmondott, 16%-uk munkahelyet váltott, szintén 16%-uk állást keresett. Csekély azok aránya, akik munkanélküliek voltak és nem kerestek állást (3%), akiknek gyermeke született (2%), vagy akik vállalkozóvá váltak (2%). Csupán a válaszadók 1%-át bocsátották el állásából, valamint szintén 1% azok aránya, akiknek megszűnt a munkahelye.
- A jelenlegi munkaerőpiaci státusz vizsgálata azt mutatja, hogy a megkérdezettek 75%-a alkalmazott, 9%-uk munkanélküli, 8%-uk pedig tanuló volt a kérdezés időpontjában. Az összes többi kategóriába a fiatalok csupán néhány (1-2%) százaléka sorolható.

5. ábra: A megkérdezettek munkaerőpiaci státusza (százalék), 2018, N=737

Forrás: KOVETES_2_2018

- A követéses adatfelvétel lehetőséget biztosít arra, hogy az egyének munkaerőpiaci helyzetében bekövetkezett változást, a különböző kategóriák közti mozgásokat is megfigyeljük. A 2017 elején alkalmazottként dolgozó megkérdezettek 89%-a 2018 elején is alkalmazott volt, 5%-uk munkanélkülivé vált. A 2017 elején munkanélküli státuszúak többsége (69%) idén alkalmazottként dolgozott, 21%-uk még mindig (vagy újra) munkanélküli volt 2018-ban, 7%-uk pedig tanuló lett. A 2016-ban tanuló státuszú megkérdezettek 35%-a továbbra is tanuló maradt, 40%-ukból alkalmazott lett, 14%-uk munkanélkülivé vált, 4%-uk alkalmazott volt tanult egyszerre, 3%-uk pedig alkalmi munkás lett.
- Az adatokból az a következtetés vonható le, hogy a fiatal szakképzettek viszonylag jó eséllyel ki tudnak törni a munkanélküliségből, a megszerzett állást pedig döntő többségük meg tudja tartani. Emellett az is látható, hogy a szakközépiskola utáni továbbtanulás jó befektetésnek számít, mivel (1) a továbbtanulók körében jóval nagyobb a későbbi elhelyezkedés esélye, mint a munkanélkülivé válásé és (2) a további tanulmányok az esetek jelentős részében hosszabb távú elköteleződést jelentenek, melyek nagy valószínűséggel magasabb bérekhez vezetnek.

Bevezetés

Az MKIK GVI 2009 óta minden évben kérdőíves felméréssel vizsgálja a szakképzett pályakezdekők munkaerőpiaci helyzetét. E felmérések fontos pillanatképet rajzoltak arról, hogy mi történik a szakképzettekkel a végzés utáni időszakban (2009 és 2012 között 9 hónapos, 2013 és 2017 között 19 hónapos időtávon), a szakképzésből kikerülők közül hányan helyezkednek el a szakmájukban, hányan dolgoznak, és hányan tanulnak tovább. Vagyis ez a felmérés-sorozat a rövid távú munkaerőpiaci alkalmazkodás vizsgálatára alkalmas volt, azonban a munkaerőpiaci tendenciák hosszabb távú megfigyelésére kevésbé, mivel a felmérés során minden évben más-más tanulókat kérdeztünk meg. Ezt a módszert 2018-tól felváltja az ún. pályakövetéses vizsgálat, amelynek során egy adott évben végzős tanulókat a végzés várható évében az iskolában („iskolapados” adatfelvétel), majd az azt követő két évben keressük fel. Így egy adott évi adatfelvétel során a tanulók mintája három részre oszlik:

1. hullám: az iskola utolsó évfolyamában tanulók;
2. hullám: tanulók a várható végzés után 7-8 hónappal;
3. hullám: tanulók a várható végzés után 19-20 hónappal.

E változtatással az MKIK egy hiánypótló vizsgálatot indított el. Egy olyan vizsgálatot, amely korábban nem létezett Magyarországon, de amely elengedhetetlenül szükséges a szakképzett pályakezdekők hosszabb távú munkaerőpiaci helyzetének felméréséhez.¹

Az 1. hullám esetében a kérdezés célja a tanulók elhelyezkedési szándékainak felmérése és adatgyűjtés a pályakövetéses vizsgálat későbbi adatfelvételeihez. A 2. hullám esetében az adatfelvétel célja a munkaerőpiaci helyzet feltérképezése a várható végzés után 7-8 hónappal (munkaerőpiaci helyzet, saját vagy eltérő szakmában való elhelyezkedés), a 3. hullám esetében pedig ugyanez a várható végzés után 19-20 hónappal.

Az új kutatási elrendezésnek megfelelően 2017 nyarán szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi² végzős tanulók körében készült az első adatfelvétel, majd 2018 elején ismét felkerestük e diákokat.³ Jelen tanulmány az ő pályájuk kezdetét veszi górcső alá azt vizsgálva, hogy a várható végzés óta eltelt mintegy 7-8 hónap alatt beléptek-e a munkaerőpiacra vagy folytatták tanulmányaikat, valamint azt is megvizsgáljuk, hogy el tudtak-e helyezkedni saját szakmájukban.

¹ A pályakövetéses vizsgálat alapötlete és koncepciója Tóth István Jánostól származik, a szerzők ezúton mondanak köszönetet neki.

² A tanulmányban – ahol ettől eltérőt nem jelzünk – a középiskolák jelenlegi megnevezéseit használjuk. Azaz a korábbi szakiskoláknak a szakközépiskolák felelnek meg, a korábbi szakközépiskoláknak pedig a mai szakgimnáziumok.

³ Utoljára pedig 2019 elején fogjuk felkeresni e diákokat.

Az idei adatfelvétel egy további szempontból is rendhagyó: 2017-ben felkerestünk olyan fiatalokat, akik jóval korábban, a 2014/2015-ös tanévben szakközépiskolában (akkori nevén szakiskola) szereztek szakmát, e fiatalokat is igyekeztünk idén év elején ismét elérni. Az ő pályájuk alakulását vizsgálja elemzésünk 9. fejezete.⁴

A „Szakközépiskolai férőhelyek meghatározása a megyei fejlesztési és képzési bizottságok (MFKB-k) részére”⁵ című kutatási program 2008-ban indult el a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szervezésével és irányításával, a Munkaerő-piaci Alap anyagi támogatásával. A kutatási program 2009-ben kibővítve került megvalósításra, így ekkor nyílt először lehetőségünk a vállalati kereslet felmérése mellett a pályakezdő szakképzettek munkaerőpiacra történő belépésének feltérképezésére is. 2018-ban immár a tizedik tanulói felmérést végeztük el.

A szakképzett pályakezdők körében végzett követéses vizsgálatról azt reméljük, hogy fontos információkat ad a szakképzési rendszerről, mivel a felmérés révén alkalmunk nyílik jobban megismerni a szakképzett fiatalok munkaerőpiaci pályájának kezdetét.

A szakképzésben részt vevő végzős fiatalok mintájának kialakításánál a sokaságból szakmacsoport és régió szerinti arányok alapján vettünk mintát.

Az adatfelvétel szakmai koncepciójának kialakítását, a mintavételt, a kérdőív összeállítását, az adatfelvétel szervezését és lebonyolítását az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézete (GVI) végezte el. Az adatfelvétel eredményeit a GVI munkatársai elemezték.

A 2018-as kutatás új szakmai koncepcióját az előző évek tapasztalatainak figyelembevételével alakítottuk ki. A követéses vizsgálati módszer bevezetése reményeink szerint lehetőséget ad a szakképzett pályakezdők munkaerőpiaci helyzetének részletesebb és hosszabb távú megismerésére.

⁴ Ez a csoport átmenetileg kerül be a kutatásba, mivel az idei adatfelvétel máskülönben nem tenné lehetővé a második követés elvégzését (3. hullám).

⁵ 2013 előtt regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB-k)

1. Az adatfelvétel és a minta jellemzői, a megkérdezettek alapjellemei

1.1. Az adatfelvétel jellemzői

Az MKIK GVI irányításával lezajlott kérdőíves adatfelvétel során 5006 szakképzett pályakezdőt kerestek fel a kérdezőbiztosok telefonon vagy személyesen 2018 elején.

Tavaly az „iskolapados” kutatás során 7621 végzős szakközépiskolás tanulót értünk el, közülük 4129 fő adta meg saját és/vagy valamelyik szülőjének elérhetőségét (telefonszám és/vagy lakcím). Idén ebből a 4129 főből 1769 főt sikerült ismételtelen elérni telefonos, illetve személyes megkeresés segítségével. E fiatalokkal a „K1” kérdőívet vettük fel (lásd Melléklet 1).

A kutatáshoz további 2500 olyan fiatallal is telefonos kérdőívet vettünk fel, akik az ISZIIR adatbázisa szerint 2017 tavaszán szakközépiskolában vagy szakgimnáziumban végzős diákok voltak, tehát ugyanabban az évben voltak végzősök, mint azok, akik az „iskolapados” kutatásban vettek részt. Annak érdekében, hogy az iskolapados és e felmérés adatai együttesen vizsgálhatóak legyenek, ezen fiatalok esetében a „K1” kérdőívet kiegészítettük néhány olyan kérdéssel, amely az „iskolapados” kutatás kérdőívében szerepelt. Esetükben a „K1” + retrospektív kérdőívet vettük fel (lásd Melléklet 2).

Az elemzés során a fenti két almintát – összesen 4269 fő eredményeit – együttesen fogjuk vizsgálni az 1-8. fejezetekben.

Az elemzés 9. fejezetében a 2014/2015-ös tanévben szakközépiskolában szakmát szerzett fiatalok pályájának alakulását vizsgáljuk. Ezt a csoportot először 2017-ben kerestük meg, ekkor 2321 fővel vettük fel a kérdőívet. A kutatás során a 2321 főből 1880 fő adta meg telefonos elérhetőségét, közülük idén 737 fővel sikerült újabb kérdőívet kitölteni. E fiatalokkal a „K2” kérdőívet vettük fel (lásd Melléklet 3).

1.2. A minta jellemzői⁶

Ahogy az előző fejezetben láthattuk, összesen 4269 szakképző iskolát (szakközépiskolát vagy szakgimnáziumot) végzett fiatallal sikerült felvenni az első követéses kérdőívet 2018-ban.

A 2017-ben készült „iskolapados” kutatás mintáját úgy alakítottuk ki, hogy régió és szakmacsoport szerint reprezentálja a végzős szakközépiskolások arányait (lásd az 1.2.1. táblázatot). Azonban a 2018-ban – a követés keretében – ismét elért fiatalok mintája torzult, mivel egyrészt nem mindenki adta meg az elérhetőségét, másrészt azok közül sem mindenkit sikerült elérni, akik megadták az elérhetőségüket (lásd az 1.2.2. táblázatot). Ezért súlyoztuk az

⁶ A fejezetben csak a 2017-ben végzős fiatalokra vonatkozóan közlünk információt. A 2014/2015-ös tanévben szakközépiskolában szakmát szerzett fiatalok vizsgálatáról lásd a 9. fejezetet.

adatbázist régió és szakmacsoport szerint a KIR-STAT adatbázis szakképzést eredményesen befejezők létszámára (2016/2017-es tanévben) vonatkozó adatai alapján. A súlyozás után az adatbázis elemszáma 3764 fő.

1.2.1. táblázat: Az „iskolapados” adatfelvétel mintájának régió és szakmacsoport szerinti megoszlása (súlyozatlan eredmények), 2017, N=7621

		Régió															
		Közép-Magyarország		Közép-Dunántúl		Nyugat-Dunántúl		Dél-Dunántúl		Dél-Alföld		Észak-Alföld		Észak-Magyarország		Összesen	
		Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%
Szakmacsoport	Egyéb szolgáltatások	0	0	15	0,2	7	0,1	0	0	15	0,2	0	0,0	15	0,2	52	0,7
	Elektrotechnika-elektronika	49	0,6	72	0,9	42	0,6	39	0,5	25	0,3	70	0,9	65	0,9	362	4,8
	Élelmiszeripar	117	1,5	39	0,5	65	0,9	52	0,7	68	0,9	120	1,6	0	0,0	461	6
	Építészeti	78	1	86	1,1	75	1	25	0,3	60	0,8	74	1,0	0	0	398	5,2
	Faipar	58	0,8	52	0,7	64	0,8	27	0,4	61	0,8	48	0,6	0	0	310	4,1
	Gépészet	222	2,9	290	3,8	268	3,5	98	1,3	137	1,8	232	3	72	0,9	1319	17,3
	Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	156	2,0	134	1,8	104	1,4	94	1,2	75	1	88	1,2	59	0,8	710	9,3
	Közlekedés	83	1,1	99	1,3	125	1,6	56	0,7	31	0,4	102	1,3	4	0,1	500	6,6
	Mezőgazdaság	126	1,7	128	1,7	207	2,7	25	0,3	145	1,9	131	1,7	11	0,1	773	10,1
	Szociális szolgáltatások	0	0	40	0,5	49	0,6	64	0,8	48	0,6	43	0,6	43	0,6	287	3,8
	Vendéglátás-turisztika	543	7,1	309	4,1	245	3,2	297	3,9	179	2,3	319	4,2	190	2,5	2082	27,3
	Vegyipar	6	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0,1
	Egyéb*	55	0,7	53	0,7	52	0,7	32	0,4	80	1	69	0,9	20	0,3	361	4,7
Összesen		1493	0	1317	0	1303	0	809	0	924	0	1296	0	479	0	7621	100

*Megjegyzés: Az Egyéb kategóriába soroltuk a művészet, közművelődés, kommunikáció, az informatika, a könnyűipar, az ügyvitel, valamint a közgazdaság szakmacsoportokat.

Forrás: KOVETES_1_2018

1.2.2. táblázat: A 2. hullám mintájának régió és szakmacsoport szerinti megoszlása (súlyozatlan eredmények), 2018, N=4269

		Régió															
		Közép-Magyarország		Közép-Dunántúl		Nyugat-Dunántúl		Dél-Dunántúl		Dél-Alföld		Észak-Alföld		Észak-Magyarország		Összesen	
		Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%
Szakmacsoport	Egészségügy	34	0,8	4	0,1	73	1,7	91	2,1	58	1,4	72	1,7	65	1,5	397	9,3
	Szociális szolgáltatások	1	0	25	0,6	13	0,3	18	0,4	28	0,7	32	0,7	6	0,1	123	2,9
	Gépészet	84	2,0	147	3,4	149	3,5	88	2,1	70	1,6	107	2,5	85	2,0	730	17,1
	Elektrotechnika-elektronika	37	0,9	32	0,7	32	0,7	30	0,7	18	0,4	39	0,9	17	0,4	205	4,8
	Építészet	27	0,6	44	1,0	32	0,7	25	0,6	40	0,9	40	0,9	4	0,1	212	5,0
	Faipar	24	0,6	24	0,6	26	0,6	9	0,2	29	0,7	25	0,6	4	0,1	141	3,3
	Közlekedés	69	1,6	65	1,5	91	2,1	49	1,1	33	0,8	70	1,6	19	0,4	396	9,3
	Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	87	2,0	61	1,4	46	1,1	60	1,4	46	1,1	81	1,9	44	1,0	425	10,0
	Vendéglátás-turisztika	205	4,8	184	4,3	165	3,9	163	3,8	100	2,3	168	3,9	96	2,2	1081	25,3
	Egyéb szolgáltatások	14	0,3	21	0,5	34	0,8	18	0,4	17	0,4	9	0,2	9	0,2	122	2,9
	Mezőgazdaság	24	0,6	21	0,5	27	0,6	33	0,8	51	1,2	45	1,1	1	0,0	202	4,7
	Élelmiszeripar	25	0,6	29	0,7	29	0,7	0	0	11	0,3	48	1,1	0	0	142	3,3
	Egyéb*	14	0,3	9	0,2	10	0,2	5	0,1	24	0,6	22	0,5	9	0,2	93	2,2
Összesen		645	15,1	666	15,6	727	17	589	13,8	525	12,3	758	17,8	359	8,4	4269	100,1

*Megjegyzés: Az Egyéb kategóriába soroltuk az oktatás, a művészet, közművelődés, kommunikáció, az informatika, a könnyűipar, a nyomdaipar, az ügyvitel, valamint a közgazdaság szakmacsoportokat.

Forrás: KOVETES_1_2018

1.2.3. táblázat: A 2. hullám mintájának régió és szakmacsoport szerinti megoszlása (súlyozott eredmények), 2018, N=3674

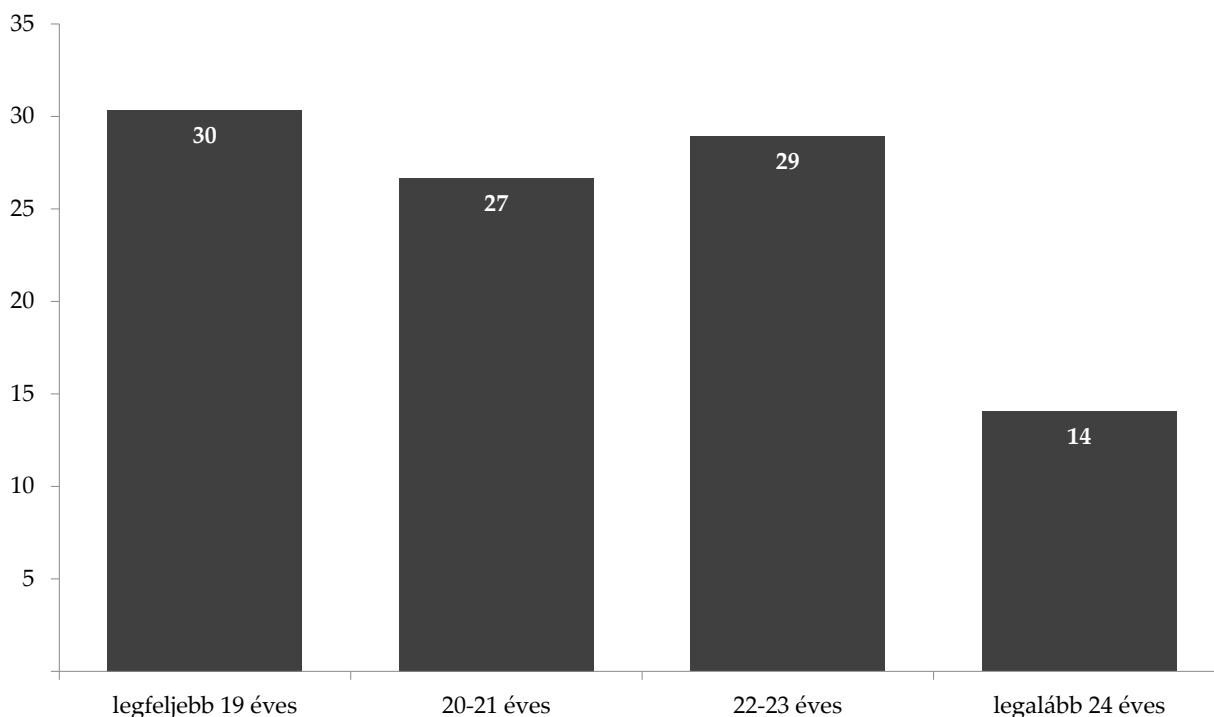
		Régió															
		Közép-Magyarország		Közép-Dunántúl		Nyugat-Dunántúl		Dél-Dunántúl		Dél-Alföld		Észak-Alföld		Észak-Magyarország		Összesen	
		Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%	Elem-szám	%
Szakmacsoport	Egészségügy	51	1,4	30	0,8	47	1,3	43	1,2	6	0,2	73	2,0	15	0,4	265	7,3
	Szociális szolgáltatások	16	0,4	6	0,2	13	0,4	17	0,5	17	0,5	25	0,7	12	0,3	106	3,0
	Gépészet	82	2,2	71	1,9	108	3	96	2,6	93	2,5	65	1,8	93	2,5	608	16,5
	Elektrotechnika-elektronika	20	0,5	16	0,4	26	0,7	27	0,7	17	0,5	36	1,0	19	0,5	161	4,3
	Építészet	22	0,6	16	0,4	38	1,0	17	0,5	22	0,6	25	0,7	23	0,6	163	4,4
	Faipar	16	0,4	12	0,3	18	0,5	8	0,2	12	0,3	24	0,7	16	0,4	106	2,8
	Közlekedés	37	1,0	18	0,5	55	1,5	28	0,8	25	0,7	42	1,1	44	1,2	249	6,8
	Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	36	1,0	32	0,9	56	1,5	57	1,6	35	1,0	74	2,0	46	1,3	336	9,3
	Vendéglátás-turisztika	93	2,5	81	2,2	95	2,6	80	2,2	94	2,5	170	4,6	106	2,9	719	19,5
	Egyéb szolgáltatások	15	0,4	9	0,2	14	0,4	20	0,6	11	0,3	42	1,2	25	0,7	136	3,8
	Mezőgazdaság	67	1,8	54	1,5	54	1,5	21	0,6	25	0,7	44	1,2	37	1,0	302	8,3
	Élelmiszeripar	23	0,6	16	0,4	27	0,7	0	0	15	0,4	28	0,8	0	0	109	2,9
	Egyéb	60	1,6	19	0,5	55	1,5	5	0,1	55	1,5	160	4,4	60	1,6	414	11,2
Összesen		538	14	380	10	606	17	419	12	427	12	808	22	496	13	3674	100

Forrás: KOVETES_1_2018

1.3. A megkérdezettek alapjellemzői

A megkérdezettek 30%-a 19 éves vagy fiatalabb, 27%-uk 20 és 21 év közötti, 29%-uk 22 és 23 év közötti, 14%-uk pedig ennél idősebb, átlagos életkoruk 22,5 év.

1.3.1. ábra: A megkérdezettek megoszlása életkor szerint, százalék, 2018, N=3668

Forrás: KOVETES_1_2018

A mintában a nemek szerinti megoszlás azt mutatja, hogy a válaszadók 58%-a férfi és 42%-a nő.

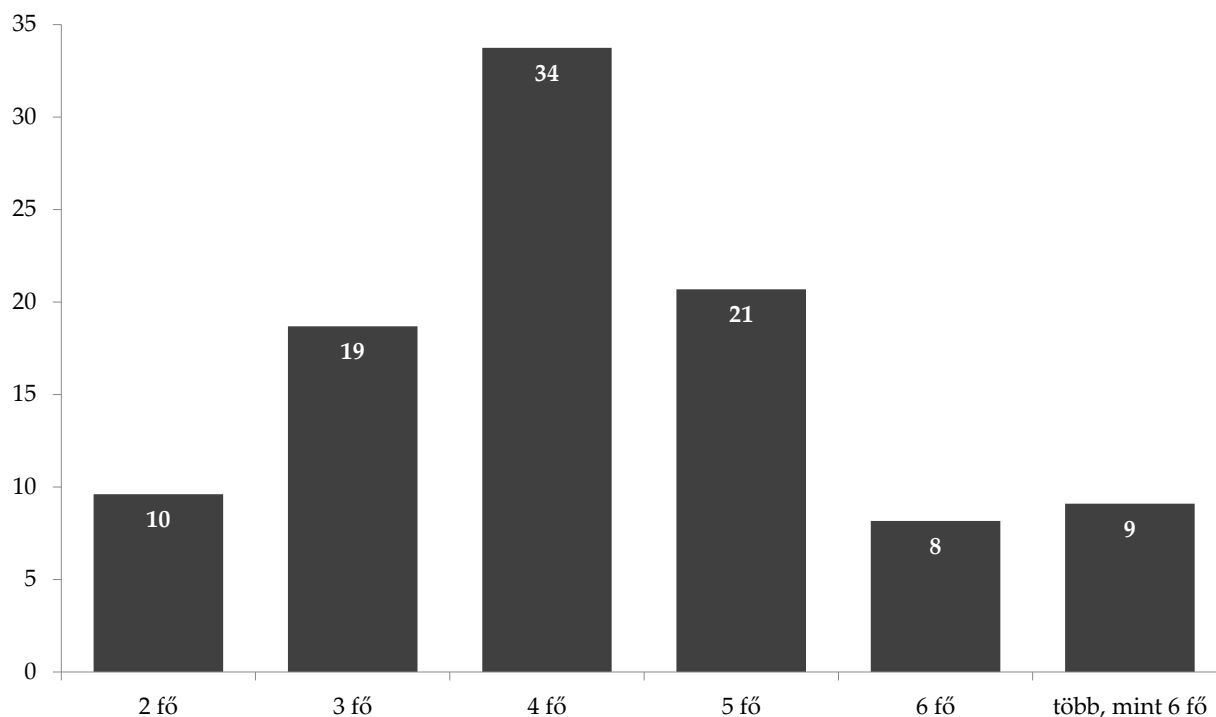
Budapesten él a megkérdezettek 6,3%-a, egyéb városban lakik 53,4%-uk, 40,0%-uk községi lakos, 0,3%-uk pedig külföldön él.

Háromnegyedük (75%) szakközépiskolai, negyedük (25%) szakgimnáziumi osztályban végzett.

Érettségivel a válaszadók 44%-a (1601 fő) rendelkezik. Az 1601 érettségizett válaszadó 48%-a szakgimnáziumban, 52%-a gimnáziumban szerezte érettségi bizonyítványát.

A megkérdezettek családi hátterével kapcsolatban is kitértünk néhány kérdésre. Egyrészt vizsgáltuk, hogy a megkérdezettek hány fővel élnek egy háztartásban. Minden tizedik válaszadó (10%) kétszemélyes háztartásban él, nagyjából ötödük (19%) háromfős, harmaduk (34%) négyfős, ötödük (21%) ötfős, 8%-uk 6 fős, míg 9%-uk legalább 7 fős háztartásban él.

1.3.2. ábra: A megkérdezettek megoszlása a szerint, hogy hányan élnek egy háztartásban, százalék, 2018, N=1521

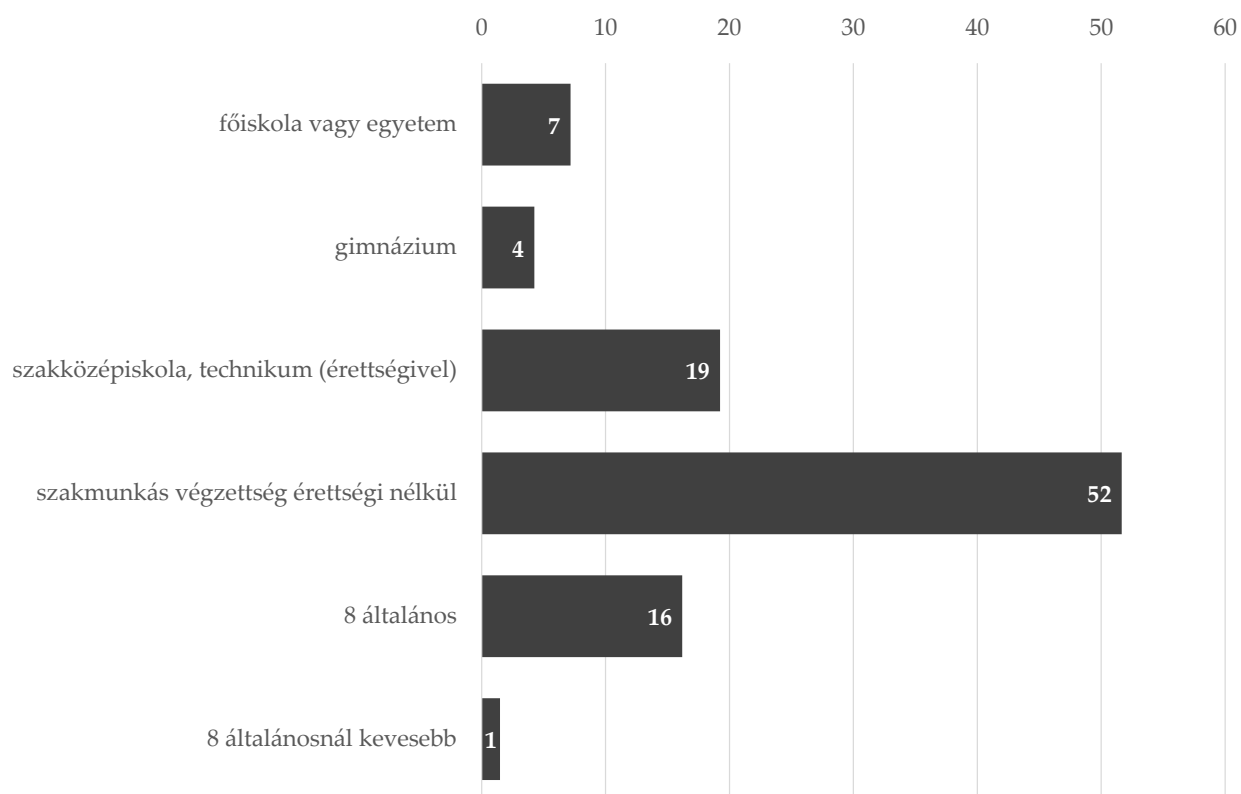
Forrás: KOVETES_1_2018

A megkérdezettek 85%-a együtt él édesanyjával, 3%-uk pedig nevelőanyjával. A válaszadók kevesebb, mint kétharmada (62%) él együtt édesapjával, míg minden tizedik (11%) fiatal nevelőapjával él. Kétharmaduk (66%) lakik együtt testvérével, testvéreivel.

Válaszadóink túlnyomó többségének (89%) van testvére: 45%-uknak egy, 32%-uknak két, 12%-uknak három, 10%-uknak pedig legalább négy testvére van.

A megkérdezettek apjának iskolai végzettsége a válaszadók 1%-ának esetében kevesebb, mint 8 általános, 16%-uk édesapjának a végzettsége 8 általános iskola, szakmunkás végzettségű (érettségi nélkül) több, mint a megkérdezettek felének (52%) apja. A válaszadók ötödének (20%) apja szakközépiskolát vagy technikumot végzett (érettségivel). Gimnáziumot csupán 4%-uk, egyetemet pedig 7%-uk apja végzett.

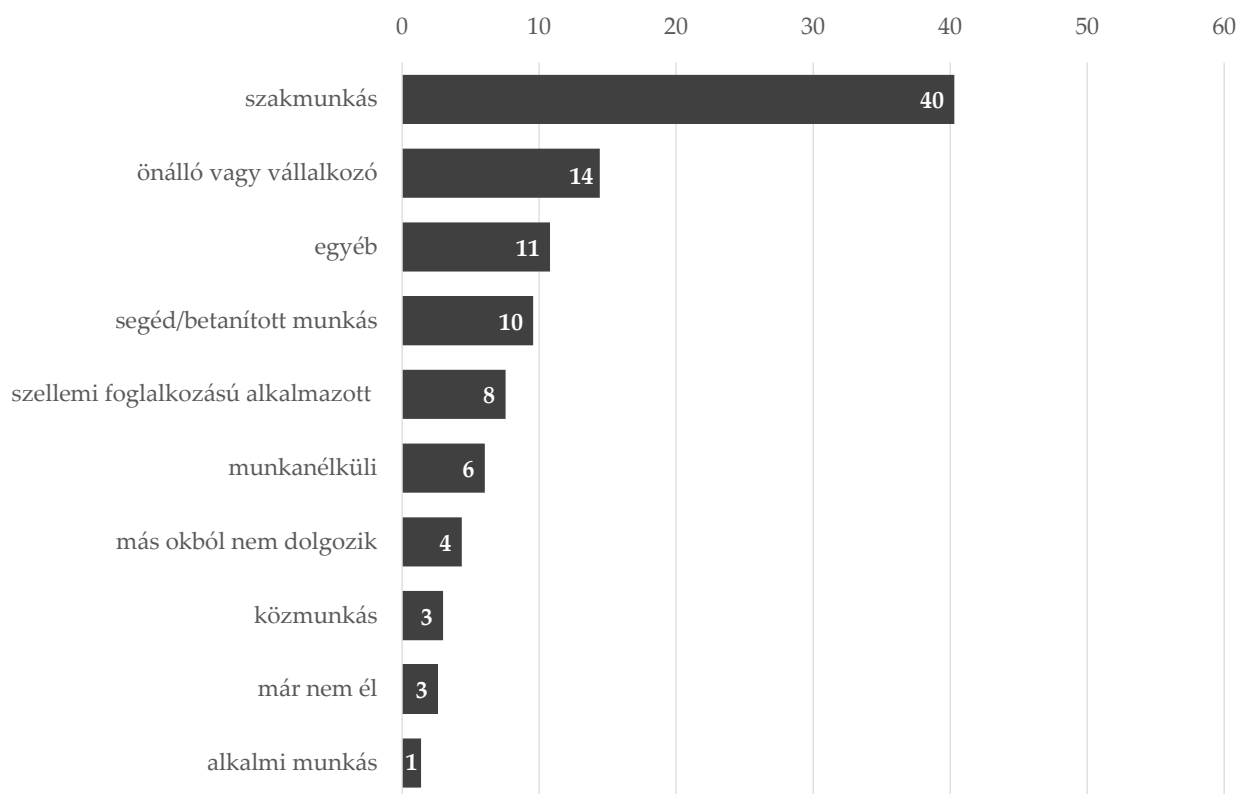
1.3.3. ábra: A megkérdezettek apjának iskolai végzettsége, százalék, 2018, N=3220

Forrás: KOVETES_1_2018

Az apa munkaerőpiaci státusza kapcsán azt láthatjuk, hogy kiemelkedően magas, 40%-os azok aránya, akiknek apja szakmunkásként dolgozik. A megkérdezettek 14%-ának apja önálló vagy vállalkozó, 10% esetében segédmunkás vagy betanított munkás. 8%-uknak apja szellemi foglalkozású alkalmazott, míg 6%-uk apja munkanélküli. A többi munkaerőpiaci kategóriába a megkérdezettek csekély hányadának apja sorolható.

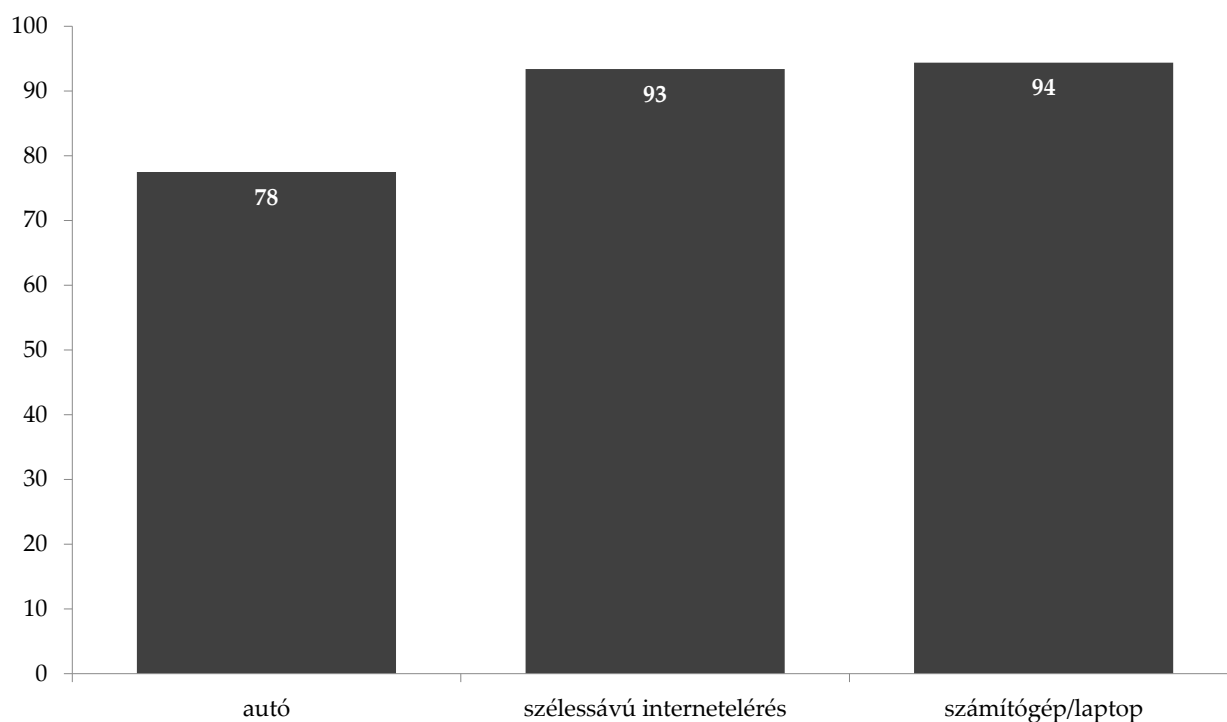
1.3.4. ábra: A megkérdezettek apjának munkaerőpiaci státusza, százalék, 2018, N=3313

Forrás: KOVETES_1_2018

Néhány kérdés erejéig kitértünk a válaszadók életkörülményeinek vizsgálatára is. A megkérdezettek több, mint háromnegyedének (78%) háztartásában van autó. Szélessávú interneteléréssel a háztartások 93%-a, míg lappal/számítógéppel 94%-a rendelkezik.

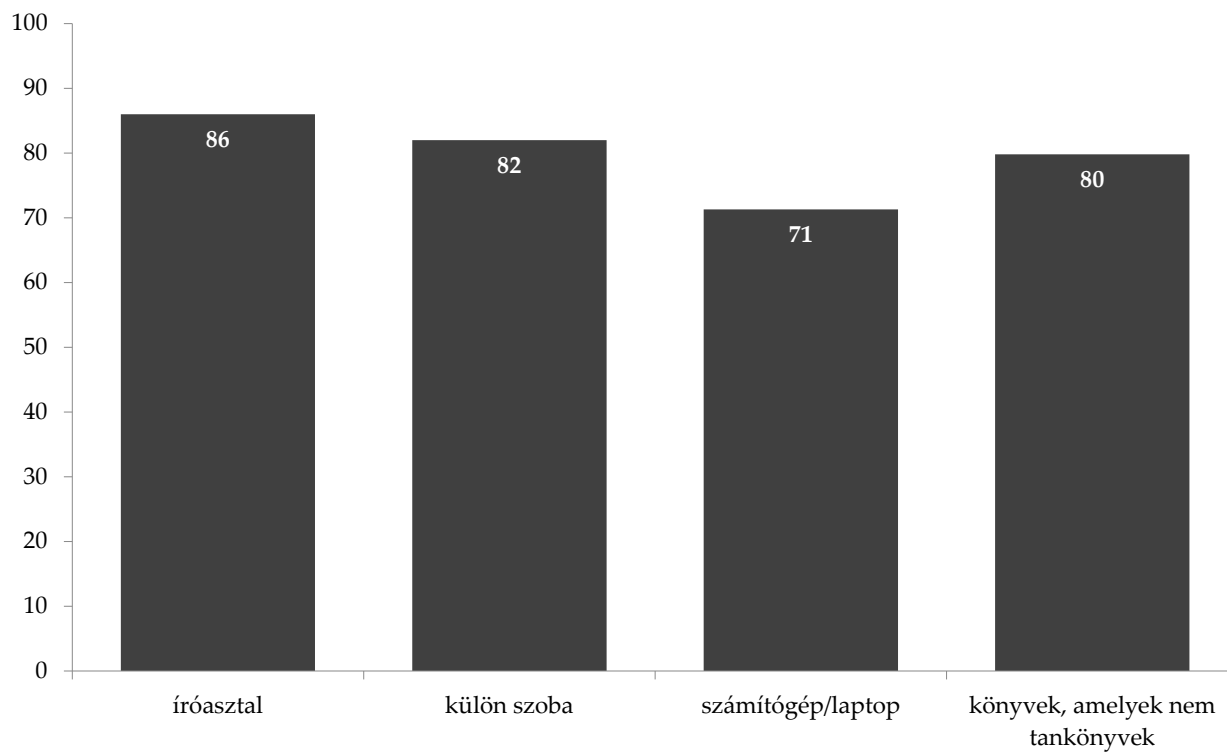
1.3.5. ábra: A megkérdezettek megoszlása a szerint, hogy háztartásuk rendelkezik-e az alábbiakkal, százalék, 2018, N=3641-3650

Forrás: KOVETES_1_2018

A megkérdezettek 86%-ának van saját íróasztala, 82%-uk rendelkezik külön szobával. Közel háromnegyedüknek (71%) van saját laptopja/számítógépe, négyötödük (80%) pedig rendelkezik olyan könyvekkel, amelyek nem tankönyvek.

1.3.6. ábra: A megkérdezettek megoszlása a szerint, hogy saját maguk rendelkeznek-e az alábbiakkal, százalék, 2018, N=1511-1524

Forrás: KOVETES_1_2018

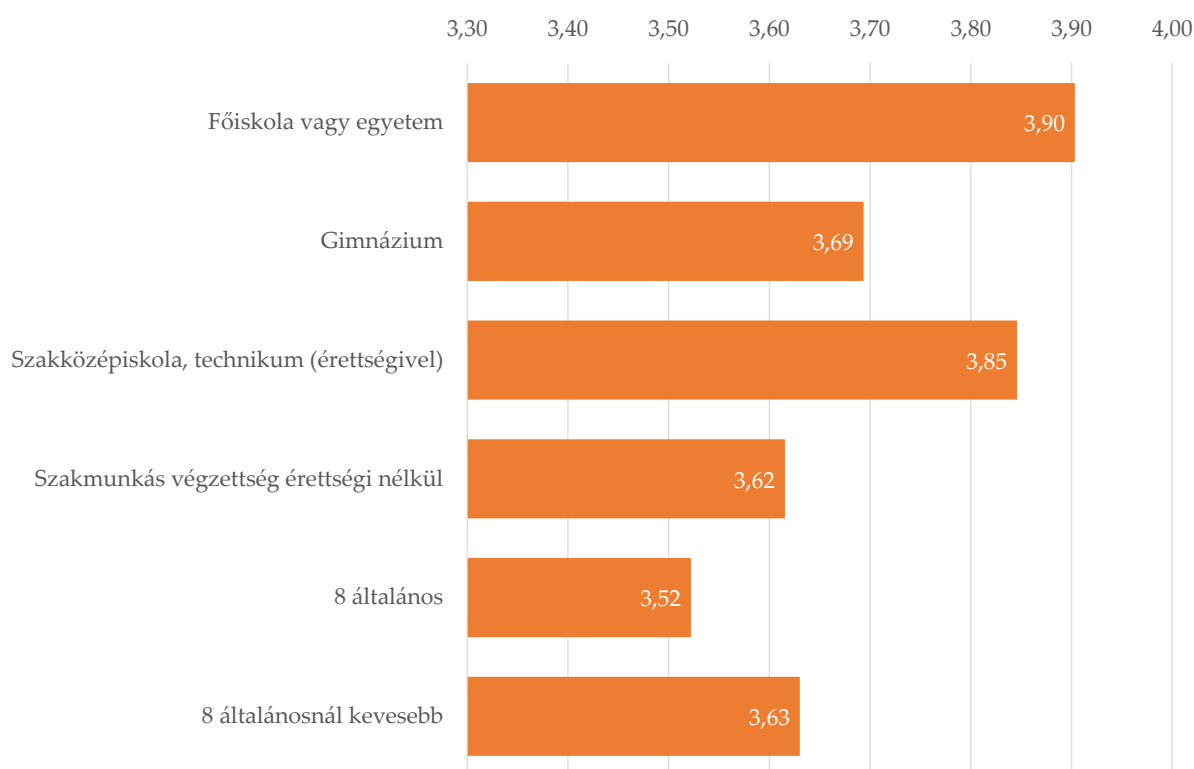
2. Iskolai eredmények és nyelvtudás

Az alábbi fejezetben a szakképzésben végzettek általános iskolai és szakközépiskolai tanulmányi eredményeit és nyelvtudását mutatjuk be.

2.1. Általános iskolai eredmények

A megkérdezettek átlagosan 3,64-es tanulmányi átlaggal zárták az általános iskola 8. osztályát. Ez az érték az apa iskolai végzettsége szerint szignifikáns különbségeket mutat – megállapítható, hogy a legjobb átlagot a felsőfokú végzettségű apák gyermekei érték el, akiket a szakközépiskolát, technikumot végzett (érettségizett) szülői háttérű tanulók követek (lásd a 2.1.1. ábrát). Ugyanakkor egyértelmű lineáris összefüggés nem bontakozik ki az apa végzettsége és gyermeke iskolai eredménye között. Bizonyára egyrészt nem csak a magasabb, hanem az alacsonyabb végzettségű szülők is motiválják gyermekeiket, hogy náluk magasabb iskolázottságra tegyenek szert.

2.1.1. ábra: Az átlagos tanulmányi átlag az általános iskola 8. osztályának végén az apa iskolai végzettsége szerint (osztályzat), N=2573

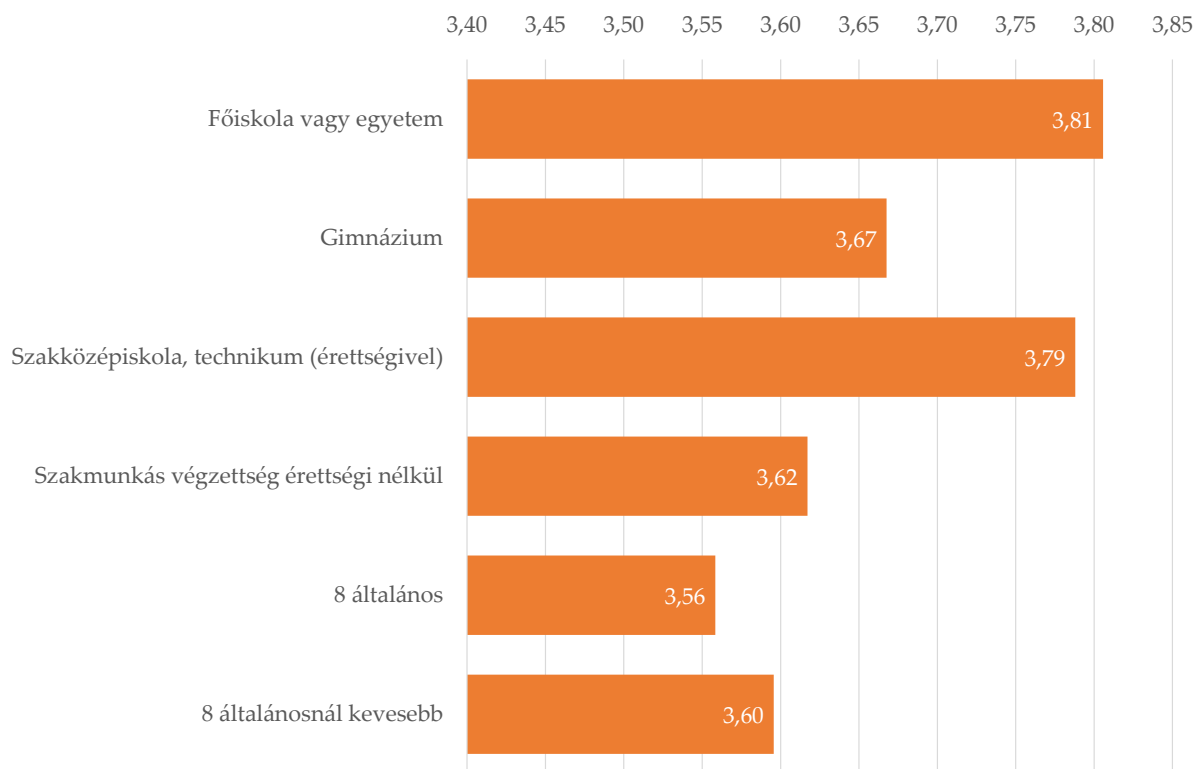
Forrás: KOVETES_1_2018

Az általános iskola utolsó év végi tanulmányi átlag a volt szakközépiskolások és szakgimnáziumi tanulók között is jelentősen eltér, előbbieket körében átlagosan 3,61, utóbbiak esetében pedig 3,79 volt.

2.2. Szakközépiskolai, szakgimnáziumi eredmények

A szakképzés utolsó évében elért tanulmányi átlag számtani középértéke 3,83 volt az elért végzettek körében. Az általános iskola végén és a szakképzés befejezésekor elért tanulmányi átlagok között összefüggés tapasztalható, egy osztályzatnyi növekedés a 8. év végi eredményeket tekintve átlagosan fél osztályzattal emelte a szakképzés végén mért átlagot⁷. Az apa iskolai végzettsége hasonló összefüggésben áll a szakképzés végén elért tanulmányi átlaggal, mint amit az általános iskola végi eredménnyel kapcsolatban tapasztaltunk (lásd a 2.2.1. ábrát). A legjobban a felsőfokú végzettségű szülők gyermekei teljesítettek, de alig maradtak el tőlük azok a tanulók, akiknek apjuk szakképzett és érettségizett. Tehát hasonló tendenciákat láthatunk, mint az általános iskola végi eredményeket nézve.

2.2.1. ábra: Az átlagos tanulmányi átlag a szakképzés utolsó évén az apa iskolai végzettsége szerint (osztályzat), N=2275

Forrás: KOVETES_1_2018

A szakképzés utolsó éve végén elért eredmény már nem különbözik jelentősen a két vizsgált iskolatípus között, a szakközépiskolások átlagosan 3,67-es, a szakgimnazisták pedig 3,72-es átlaggal zárták utolsó évüket.

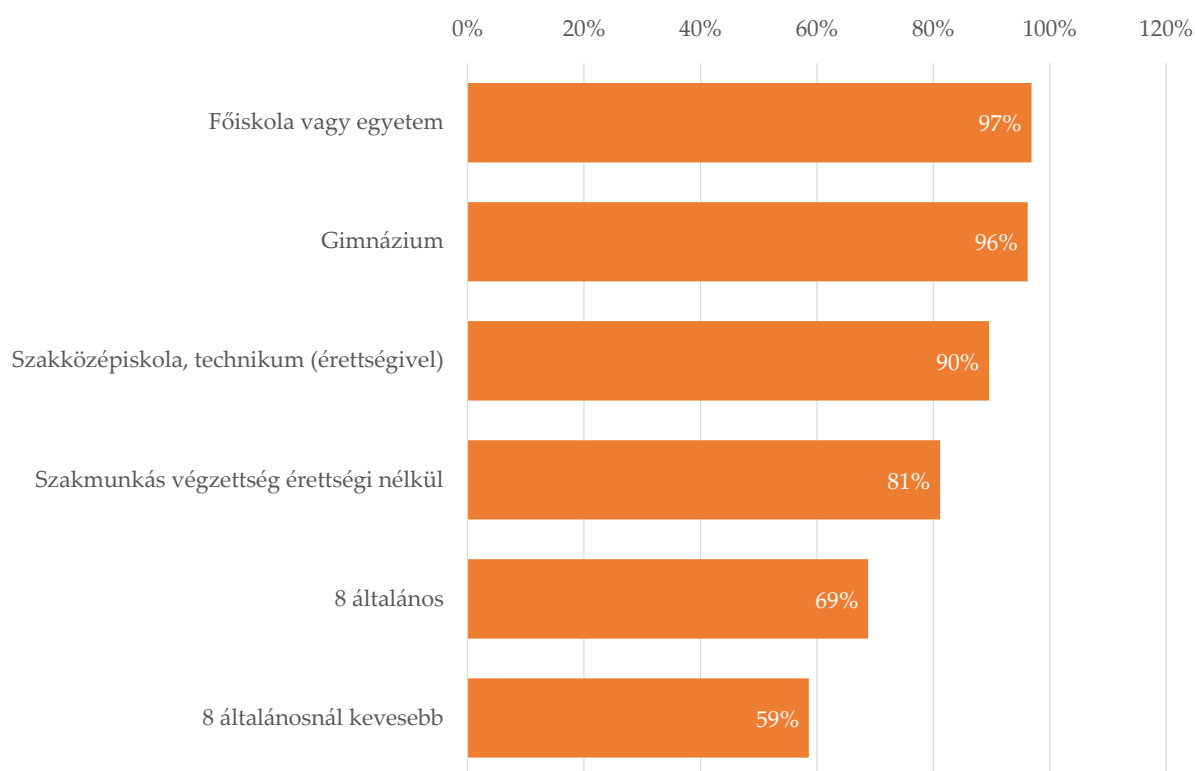
⁷ Más lehetséges tényezőket most nem vettünk figyelembe, csak a 8. évfolyam végi átlagot.

2.3. Nyelvtudás

A megkérdezettek 62%-a számolt be arról, hogy legalább egy idegen nyelven meg tudja magát értetni. Az, hogy valakinél kialakult-e ilyen szintű nyelvtudás, összefüggésben áll az általános iskola utolsó éve végén elért tanulmányi eredménnyel – akik jobban tanultak, inkább beszélnek valamilyen külföldi nyelven. Ugyanakkor hasonló kapcsolat a szakképzés utolsó évének tanulmányi átlagával nem mutatható ki.

A családi háttérrel ismét az apa iskolai végzettségével jellemezve jelentős különbségeket láthatunk az idegennyelv-tudásban: a szülő iskolázottságának növekedésével egyre nő azon megkérdezettek aránya, akik meg tudják magukat értetni idegen nyelven is. A felsőfokú végzettségű szülők gyermekei körében ez az arány 97%, míg a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek gyermekei között csupán 59% (lásd a 2.3.1. ábrát).

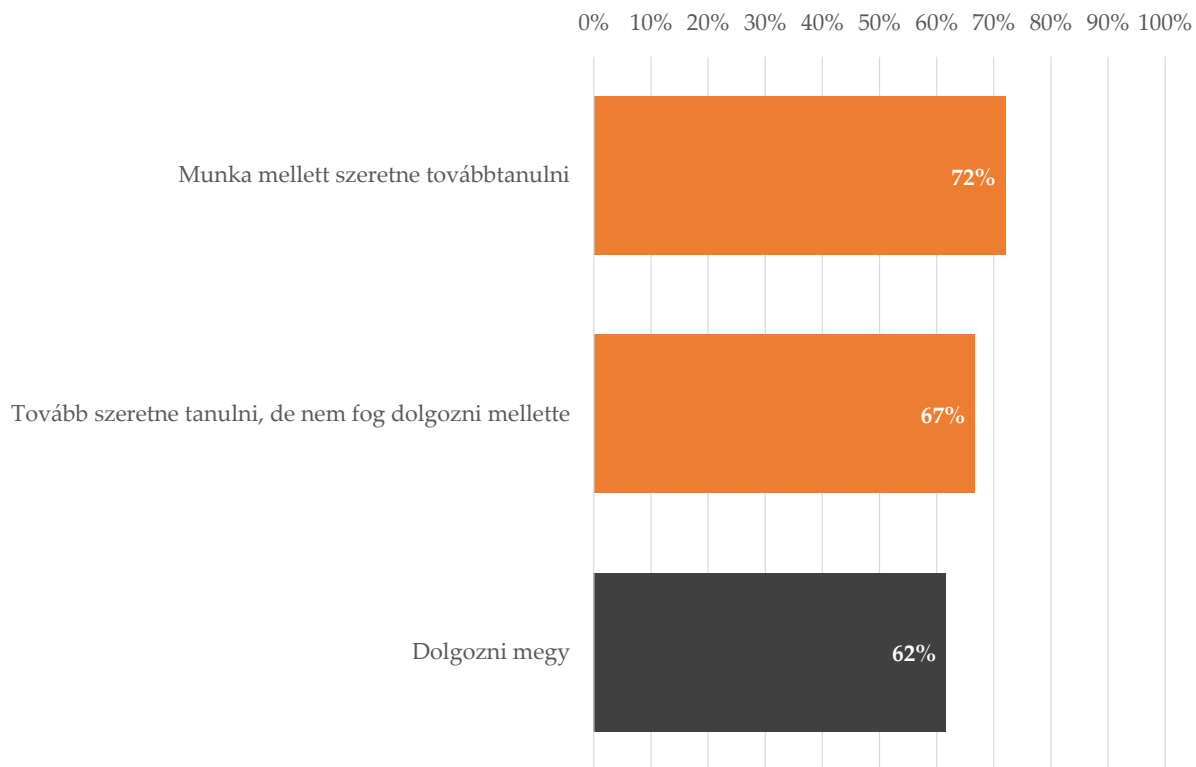
2.3.1. ábra: A legalább egy idegen nyelven magukat megértetni tudó végzettek aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=2416

Forrás: KOVETES_1_2018

A szakképző iskola típusa szerint is jelentősek az eltérések: a szakközépiskolások 79%-a, a szakgimnáziumi tanulók 90%-a tudja magát megértetni idegen nyelven. A továbbtanulási ambíciók vizsgálata alapján pedig elmondható, hogy akik folytatnák tanulmányaikat, inkább beszélnek idegen nyelven, különösen, akik munka mellett szeretnék továbbképezni magukat (lásd a 2.3.2. ábrát).

2.3.2. ábra: A legalább egy idegen nyelven magukat megértetni tudó végzettek aránya a továbbtanulási szándékaik szerint (százalék), N=1387

Forrás: KOVETES_1_2018

Az idegen nyelvek közül az angol ismerete a legelterjedtebb, amit a német nyelv követ. Más, további nyelvek ismerete nem jellemző, csak elvétve fordul elő.

3. Tervek és megvalósulásuk

Az alábbi fejezetben a szakképzett pályakezdők jövőre vonatkozó terveit ismertetjük, és megvizsgáljuk a tervek megvalósulását is. A válaszadók a terveikre vonatkozó kérdéseket végzős korukban („iskolapados adatfelvétel”) válaszolták meg, majd az első követéses vizsgálat során, körülbelül fél évvel a végzés után gyűjtöttünk adatot a továbbtanulás és a munkaerőpiaci helyzet témáiban. Így a két időpontban felvett válaszok összevetésével megtudhatjuk, hogy milyen arányban valósulnak meg a pályakezdő szakképzettek tervei.

3.1. A végzősök tervei

Az iskolapados adatfelvétel során megkérdeztük a végzős diákokat, hogy terveik szerint mit fognak csinálni a szakma megszerzése után. 8%-uk (119 fő) nem tudott válaszolni erre a kérdésre, a többiek 33%-a jelezte, hogy dolgozni szeretne a szakmaszerzés után, 22%-uk számolt be arról, hogy tovább szeretne tanulni úgy, hogy nem dolgozna mellette, 44%-uk pedig munka mellett képzelte el a továbbtanulást.

Attól a 942 főtől, aki továbbtanulási tervekről számolt be, azt is megkérdeztük, hogy mit tanulna még a végzés után. 54%-uk jelezte, hogy szeretne leérettségizni, 15%-uk a végzés idején tanult szakmájában tervezett továbbtanulni, 25%-uk azt jelezte, hogy másik szakmát szeretne tanulni, 6%-uk készült főiskolára vagy egyetemre, 3%-uk pedig nem tudott válaszolni a kérdésre. A diákok 87%-a Magyarországon tervezett továbbtanulni, 5%-uk külföldön, 8%-uk pedig nem tudta még eldönteni.

Tervei szerint a szakképzett pályakezdők 12%-a a végzés után azonnal elkezd állást keresni, 65%-uk egy hónap múlva, 9%-uk két hónap múlva, 7% három hónap múlva, 8%-uk pedig ennél később. A válaszadók 11%-a úgy gondolta, hogy ha elkezdi az álláskeresést, azonnal fog tudni állást találni, 61%-uk egy hónapos álláskeresési időszakra számított, 16%-uk két hónaposra, 9%-uk három hónaposra, 4%-uk pedig ennél hosszabbra.

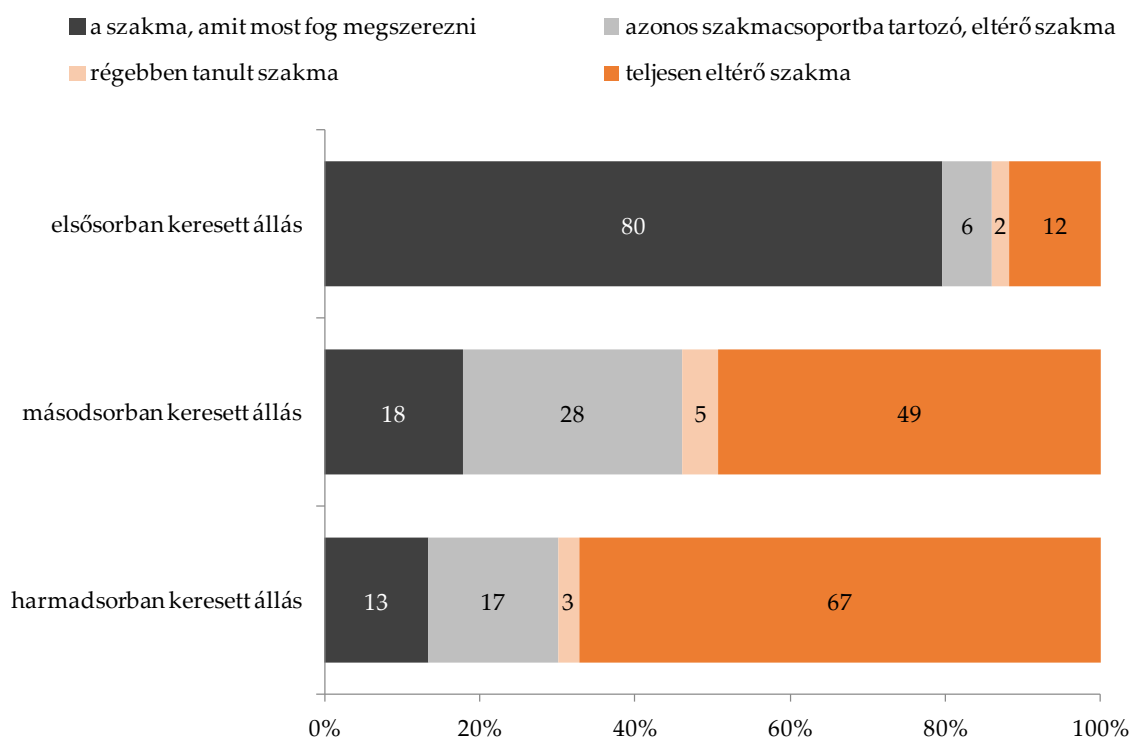
A válaszadó fiatalok legfeljebb három szakmát adhattak meg, melyekben állást terveztek keresni, és azt is megjelölték, hogy ezek a szakmák megfelelnek-e annak, amit végzősként tanultak. Az elsőként választott (tehát preferált) szakma esetében jelentős többségük, 80%-uk jelölte be, hogy ez az a szakma, amit a válaszadás időpontjában készült megszerezni (lásd a 3.1.1. ábrát). 6%-uk jelezte, hogy ez egy másik szakma, de ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit akkor készült megszerezni. 2%-uk jelölte, hogy ezt a szakmát már régebben kitanulta, 12%-uk pedig teljesen eltérő szakmában szeretett volna állást keresni.

A másodsorban megjelölt szakma esetében csupán a válaszadók 18%-a jelölte, hogy ez az a szakma, amit a válaszadás időpontjában készült megszerezni. 28%-uk jelezte, hogy ez egy

másik szakma, de azonos szakmacsoportba tartozik. 5%-uk ezt a szakmát már régebben tanulta, jelentős részük, 49%-uk pedig teljesen eltérő szakmában szeretett volna állást keresni.

A harmadsorban megjelölt szakma esetében a szakképzett pályakezdők 13%-a jelölte, hogy ez az a szakma, amit a választadás időpontjában készült megszerezni. 17%-uk jelezte, hogy ez egy másik szakma, de azonos szakmacsoportba tartozik. 3%-uk ezt a szakmát már régebben tanulta, többségük, 67%-uk pedig teljesen eltérő szakmában szeretett volna állást keresni.

3.1.1. ábra: Az álláskeresés során preferált szakmatípusok (százalék), N=466-1327

Forrás: KOVETES_1_2018

Az adatok tehát azt mutatják, hogy az elsősorban preferált szakma esetében jellemző, hogy az éppen tanult szakmára koncentrálnak keresnek állást a szakképzett pályakezdők (noha itt is számottevő, 12%-os a teljesen eltérő szakmában állást keresők aránya), a második, illetve harmadik preferencia esetében azonban nagyon jelentős részük (49%, illetve 67%) szeretne teljesen eltérő szakmában állást találni. Ez felhívja a figyelmet a szakképzettek későbbi szakmaváltásának munkaerőpiaci jelentőségére, és a későbbiekben szükséges továbbképzés és átképzés fontosságára, melyhez az alapokat a szakképzés során megtanult általános kompetenciáknak (írás, olvasás, számolás) kell biztosítaniuk.

3.2. A tervek megvalósulása

Ha a végzősök szakmaszerzés utáni időszakra vonatkozó terveit összevetjük a későbbi munkaerőpiaci történetükkel, azt láthatjuk, hogy a kizárólag munkára, illetve a csak továbbtanulásra vonatkozó tervek nagy részben megvalósultak, a munka melletti továbbtanulás tervei azonban az esetek jelentős részében kizárólagos alkalmazotti, illetve tanulói státuszhoz vezettek.

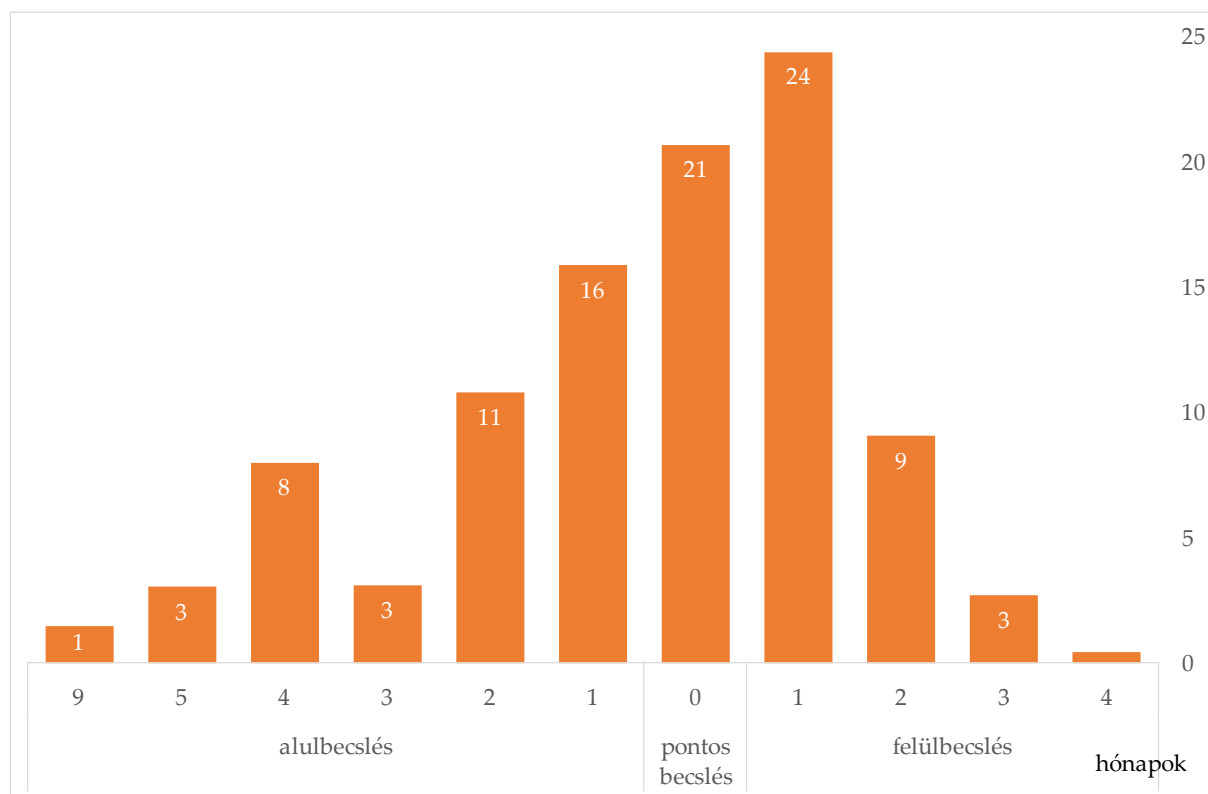
Azok a szakképzett pályakezdők, akik jelezték, hogy dolgozni szeretnének a szakmaszerzés után, 68%-ban alkalmazottak voltak a követéses vizsgálat időpontjában, 14-14%-uk pedig tanuló, illetve munkanélküli volt. A végzés óta eltelt féléves időszakban 25%-uk tanult, 68%-uk dolgozott, 35%-uk munkanélküli volt és állást keresett, 9%-uk volt legalább egy darabig inaktív (munka nélkül, de nem keresett állást) és 8%-uk váltott munkahelyet.

Azok, akik tovább szerettek volna tanulni úgy, hogy nem dolgoznak mellette, 64%-ban valóban továbbtanultak az első követés idején, 23%-uk ekkor alkalmazott volt (de közben nem tanult), 9%-uk munkanélküli volt, 2%-uk pedig alkalmazott és tanuló volt egyszerre. A végzés óta 75%-uk tanult, 36%-uk dolgozott, 14%-uk keresett állást munkanélküliként, 12%-uk volt inaktív és 3%-uk váltott munkahelyet.

Azoknak a fiataloknak, akik korábban munka mellett szerettek volna továbbtanulni, csupán 5%-a volt alkalmazott és tanuló a követéses vizsgálat időpontjában. 49%-uk alkalmazott volt ekkor, de nem tanult, 34%-uk tanult és nem dolgozott mellette, 9%-uk pedig munkanélküli volt. A végzés óta eltelt időszakban 47%-uk tanult, 62%-uk dolgozott, 20%-uk keresett állást, 7%-uk volt inaktív és 9%-uk váltott munkahelyet.

Ha összevetjük, hogy mit gondoltak a pályakezdők végzős korukban arról, hogy ha elkezdik az álláskeresést, mennyi idő után fognak elhelyezkedni, azzal, hogy a követés időpontjában dolgozók mennyi ideig kerestek állást, mielőtt elhelyezkedtek, azt látjuk, hogy a diákok 21%-a pontosan meg tudta becsülni az álláskeresés időtartamát. 40%-uk 1 hónapot tévedett (16% alábecslés, 24% felülbecslés), egyötödük pedig 2 hónappal becsülte alá (11%) vagy fölé (9%) az időtartamot. 16%-uk legalább 3 hónappal alábecsülte, 4%-uk pedig legalább ennyivel felülbecsülte az álláskeresés hosszát.

3.2.1. ábra: A álláskeresés előre becsült és megvalósult időtartamának eltérése a megkérdezettek százalékában, N=122

Forrás: KOVETES_1_2018

Az adatok arra is lehetőséget adnak, hogy összehasonlítsuk, hogy a válaszadók az első adatfelvételkor milyen típusú szakmában terveztek állást keresni (azaz hogy megfelelnek-e ezek annak a szakmának, amit végzősként tanultak) és azt, hogy akik elhelyezkedtek a végzés utáni fél év során, mely típusú szakmában találtak állást (lásd a 3.2.1. táblázatot).

3.2.1. táblázat: A tervezett állás szakmatípusa és az első munkahely szakmatípusa, 2017-2018, N=855

Milyen szakmában fog állást keresni (2017)	Első munkahely szakmatípusa (2018, %)					Összesen	
	Az a szakma, amit 2017-ben tanult	Eltérő szakma, ami azonos szakmacsoportba tartozik	Egy régebben szerzett szakmája	Teljesen eltérő szakma	Szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munka	%	N
A szakma, amit most fog megszerezni	63,7	3,7	0,9	22,9	8,8	100,0	703
Azonos szakmacsoportba tartozó, eltérő szakma	51,1	10,6	0,0	21,3	17,0	100,0	47
Régebben tanult szakma	60,0	4,0	0,0	24,0	12,0	100,0	25
Teljesen eltérő szakma	26,3	1,3	0,0	53,8	18,8	100,0	80
Összesen	59,4	3,9	0,7	25,7	10,3	100,0	855

Forrás: KOVETES_1_2018

Az elsőként választott (tehát preferált) szakma esetében azok közül, akik a kérdezéskor tanult szakmájukban terveztek elhelyezkedni, 64% valóban ebben talált állást (első munkahelyén). 4%-uk másik szakmában dolgozott, de azonos szakmacsoportban, 23%-uk teljesen eltérő szakmában dolgozott, 9%-uk pedig szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett.

Azok közül, akik egy olyan eltérő szakmában terveztek állást keresni, ami azonos szakmacsoportba tartozik, 11% valóban így is tett, 51%-uk mégis a tanult szakmájában helyezkedett el, 21%-uk teljesen eltérő szakmában dolgozott, 17%-uk pedig szakképzettséget nem igénylő munkát kapott.

Azok közül, akik teljesen eltérő szakmában szerettek volna állást keresni, 54% tényleg így helyezkedett el, 26%-uk a 2017-ben tanult szakmájában dolgozott, 19%-uk pedig szakképzettséget nem igénylő munkát végzett.

Az adatok tehát azt mutatják, hogy – a végzés előtti tervekkel nem mindig összhangban – a végzettek közel kétharmada (kb. 60%) a kérdezéskor tanult szakmájában helyezkedett el első

munkahelyén. Kivételt képeznek ez alól azok, akik teljesen eltérő szakmában terveztek dolgozni, ezen csoport nagyobb része (54%) később tényleg a tanulttól eltérő szakmában dolgozott. Emellett a szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzők is számottevő arányban (10%) jelennek meg a szakképzett pályakezdekők között, főleg azok esetében (12-19%), akik nem a tanult szakmájukban szerettek volna állást keresni.

A követéses vizsgálat arra is lehetőséget teremt, hogy a végzős szakközépiskolás, illetve szakgimnazista tanulók továbbtanulási terveit összevethessük a végzés utáni fél évben megvalósult tanulmányaikkal.

Az eredmények azt mutatják, hogy azon végzősök közül, akik jelezték, hogy később szeretnének leérettségizni (494 fő), 41 fő járt gimnáziumba ebben az időszakban, 144 fő szakgimnáziumban tanult, 107 fő szakközépiskolában, 13 fő pedig iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzésben tanult.

Azok közül, akik a végzés idején tanult szakmájukban terveztek továbbtanulni (136 fő), 3 fő volt gimnazista a fél év során, 19 fő szakgimnáziumban tanult tovább, 29 fő szakközépiskolába járt, 23 fő pedig iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzésben tanult. Összesen 49 fő tanult szakmát a 2017 júniusa óta eltelt fél évben, ebből 11 fő a korábban szerzett szakmájában tanult tovább, 15 fő azonos szakmacsoportba tartozó másik szakmát tanult, 21 fő pedig más szakmacsoportba tartozó szakmát.

Azon fiatalok közül, akik jelezték, hogy másik szakmát szeretnének tanulni (225 fő), 7 fő járt gimnáziumba, 34 fő szakgimnáziumba, 50 fő szakközépiskolába, 17 fő pedig iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzésben tanult tovább. 48 fő tanult szakmát, ebből 9 fő a korábban szerzett szakmájában tanult tovább, 10 fő másik szakmát tanult, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, 27 fő pedig egyéb szakmacsoportba tartozó szakmát tanult.

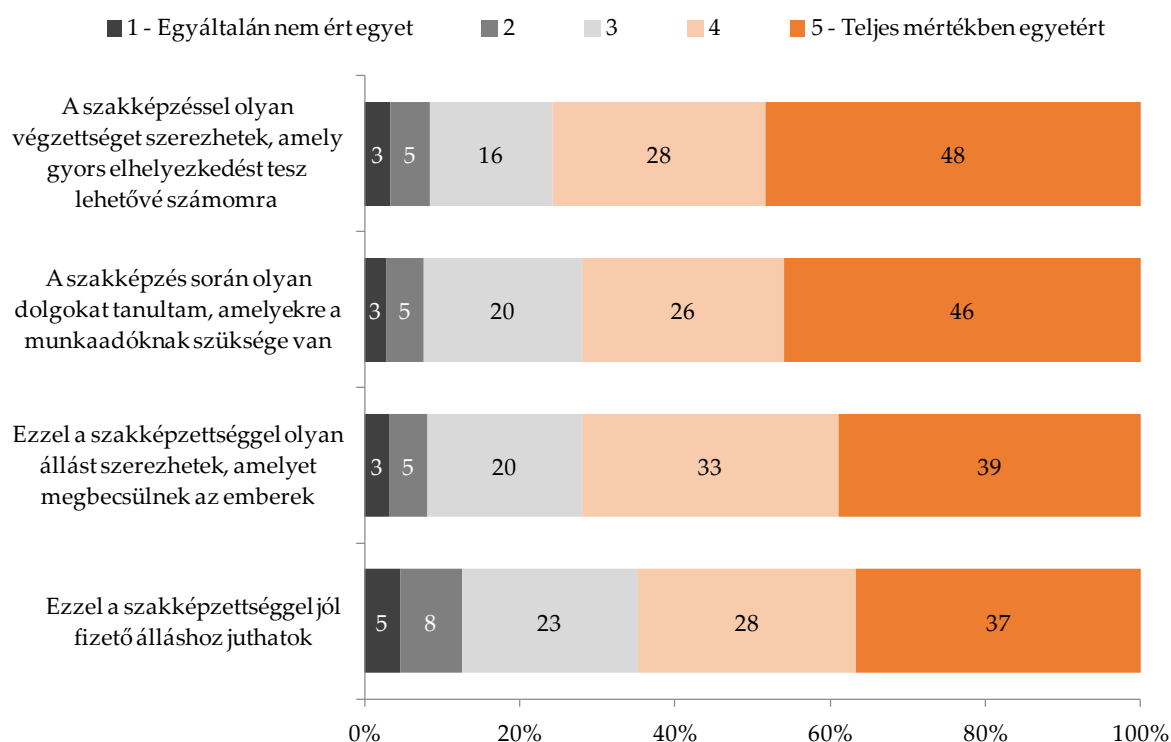
Azok közül, akik főiskolára vagy egyetemre készültek (57 fő), 2 fő ment gimnáziumba, 9 fő szakgimnáziumban tanult tovább, 3 fő járt szakközépiskolába, 7 fő egyetemre, 3 fő pedig iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzésben tanult.

Szakgimnáziumi érettségit 58 fő szerzett a vizsgált időszakban. Közülük 16 fő jelezte korábban, az iskolapados vizsgálat során, hogy a későbbiekben szeretne leérettségizni, 14 fő a végzés idején tanult szakmájában tervezett továbbtanulni, 22 fő jelezte, hogy másik szakmát szeretne tanulni és 6 fő készült főiskolára vagy egyetemre.

4. A szakképzésről alkotott vélemény

Az alábbiakban a pályakezdő szakképzettek szakképzésről alkotott véleményét elemezzük. A válaszadók először négy, a szakképzéssel kapcsolatos állítást osztályozhattak a szerint, hogy mennyire értenek egyet vele.⁸ A legnagyobb arányban azzal az állítással értettek egyet, mely szerint a szakképzéssel olyan végzettséget szerezhhetnek, amely gyors elhelyezkedést tesz lehetővé számukra: 48%-uk 5-ösre értékelte ezt (teljes mértékben egyetért), 28%-uk pedig 4-es osztályzatot adott. A válaszadók 46%-a teljes mértékben egyetért azzal, hogy a szakképzés során olyan dolgokat tanult, amelyekre a munkaadóknak szüksége van, további 26%-uk pedig 4-es osztályzatot adott erre. 39%-uk adott 5-ös osztályzatot arra az állításra, hogy a megszerzett szakképzettséggel olyan állást szerezhhetnek, amelyet megbecsülnek az emberek, 33%-uk pedig 4-es osztályzatot adott erre. A legkevésbé azzal az állítással értettek egyet a pályakezdő szakképzettek, mely szerint a megszerzett szakképzettséggel jól fizető álláshoz juthatnak: 37%-uk ért egyet ezzel teljesen, 28%-uk adott rá 4-est, ennél rosszabb osztályzatot pedig 35%-uk (lásd a 4.1. ábrát).

4.1. ábra: A szakképzéssel kapcsolatos állításokra adott osztályzatok (százalék), N=3610-3640

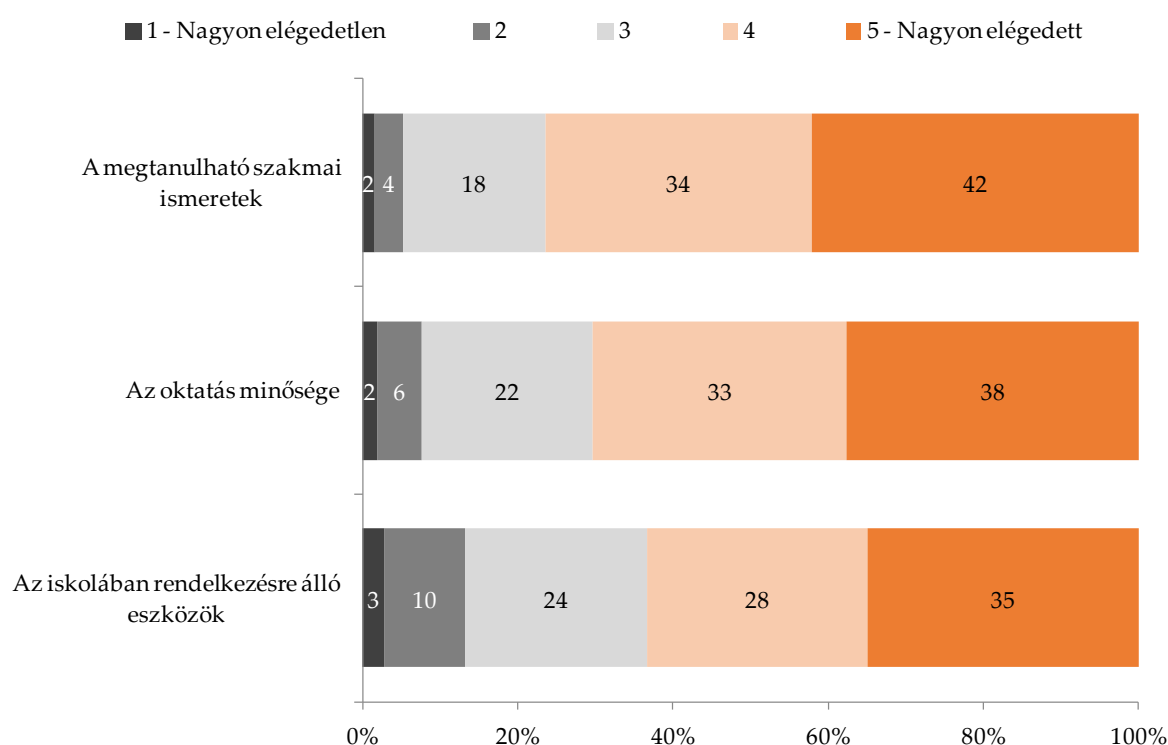
Forrás: KOVETES_1_2018

⁸ A kérdőív megfelelő kérdése: „A következő kijelentésekkel mennyire ért vagy nem ért egyet? Az 5-ös jelentse: teljes mértékben egyetért, az 1-es azt, hogy egyáltalán nem ért egyet. Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.”

Az elektrotechnika-elektronika szakmacsoportban végzett válaszadók nagy arányban (61%) jeleztek teljes egyetértést azzal, hogy a szakképzéssel olyan végzettséget szerezhettek, amely gyors elhelyezkedést tesz lehetővé számukra. A szakközépiskolában végzettek (49%) és az egészségügy szakmacsoportba tartozó szakmát tanultak (58%) között értenek egyet a legnagyobb arányban azzal, hogy a szakképzés során olyan dolgokat tanultak, amelyekre a munkaadóknak szüksége van. A megbecsült állásra vonatkozó állítással a legtöbben a szakközépiskolai végzettek (41%), az építészet szakmacsoportba tartozó szakmát tanultak (57%), az egyéb szolgáltatásokba tartozó szakmát tanultak (54%) és a vállalkozó státuszúak (50%) értettek egyet. Azzal, hogy a megszerzett szakképzettséggel jól fizető álláshoz juthatnak, azok értettek a leggyakrabban egyet, akik apja 8 általános végzettségű (43%), akik észak-magyarországi iskolába jártak (44%), akik az építészet szakmacsoportba (55%), illetve az egyéb szolgáltatásokba tartozó szakmában (49%) végeztek.

A válaszadók emellett a szakképző iskolával kapcsolatos tényezőket is osztályozhatták a szerint, hogy mennyire elégedettek az iskola és az oktatás egyes jellemzőivel.⁹ A válaszadók a legnagyobb arányban a megtanulható szakmai ismeretekkel voltak nagyon elégedettek (42%) vagy inkább elégedettek (34%). Az oktatás minőségével 38%-uk volt nagyon elégedett és 33%-uk adott rá 4-es osztályzatot. A legkevésbé az iskolában rendelkezésre álló eszközökkel voltak elégedettek a frissen végzett szakképzettek: 35%-uk adott 5-ös osztályzatot, 28%-uk 4-est és 37%-uk ennél rosszabbat (lásd a 4.2. ábrát).

4.2. ábra: A szakképző iskolával és az oktatással kapcsolatos elégedettség (százalék), N=3655-3661

Forrás: KOVETES_1_2018

A megtanulható szakmai ismeretekkel nagyon elégedett (5-ös osztályzatot adó) válaszadók magas arányban találhatók meg azok között, akik apja 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű (51%), akik szakközépiskolai osztályban végeztek (45%), akik az Észak-Alföldön tanultak (48%), valamint akik a szociális szolgáltatások szakmacsoportba tartozó szakmában végeztek (54%). Az oktatás minőségével a legnagyobb arányban a szakközépiskolai végzettek (41%) és az Észak-Alföldön tanultak (43%) voltak elégedettek. Az iskolában rendelkezésre álló eszközök kapcsán a legnagyobb arányban a szakközépiskolai osztályban végzettek (36%), az Észak-Alföldön végzettek (43%) és a szociális szolgáltatások szakmacsoportba tartozó szakmában tanultak (50%) jeleztek magas fokú elégedettséget.

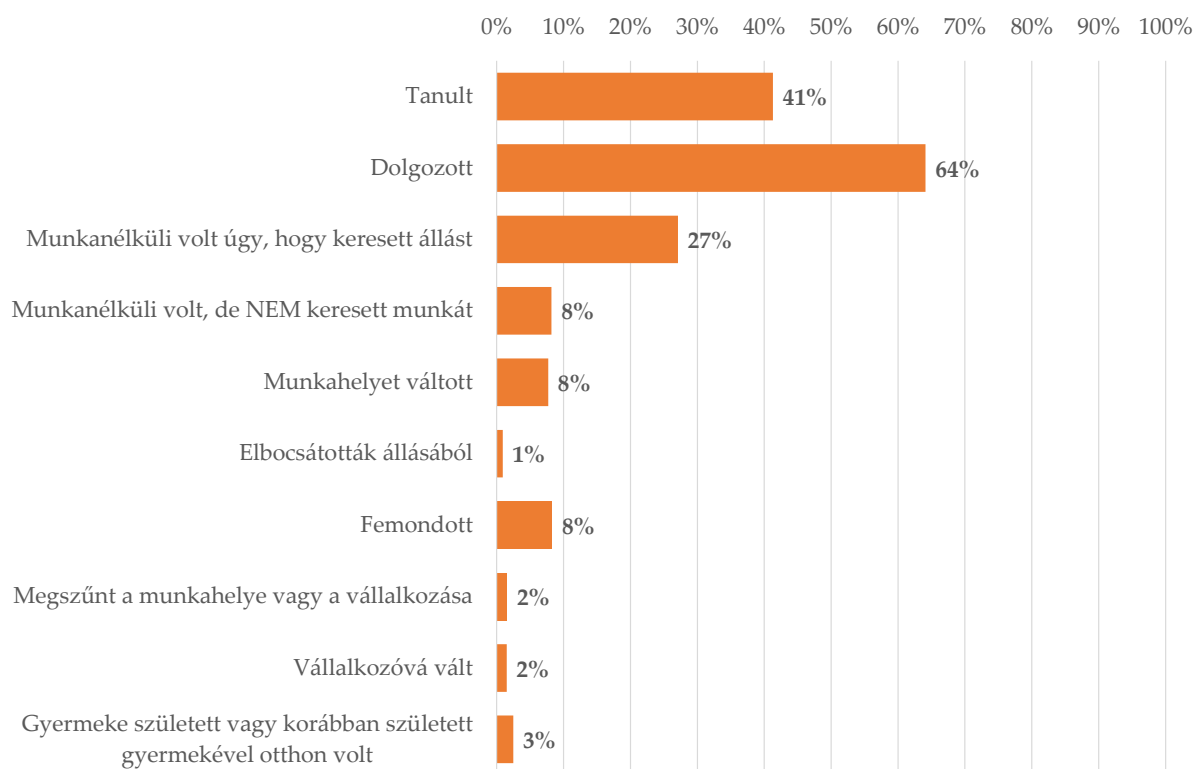
⁹ A kérdőív megfelelő kérdése: „Mennyire elégedett a szakképzéssel a következő szempontok szerint? Az 5-ös jelentse azt, hogy nagyon elégedett, az 1-es, hogy nagyon elégedetlen.”

5. A munkaerőpiaci helyzet változása 2017 és 2018 között

A következő részben áttekintjük, hogy a 2017 tavaszi, végzősök körében végzett, ún. „iskolapados” adatfelvétel óta milyen munkaerőpiaci utat jártak be azok a megkérdezettek, akiket később újra el tudtunk érni kérdéseinkkel. A kutatás során kétféle kérdéssel vizsgáltuk meg, hogy milyen munkaerőpiaci szituációkkal szembesültek a megkérdezettek. Egyrészt számot adhattak arról, hogy általában, a tavalyi és az idei megkeresésünk között eltelt időszakban milyen munkaerőpiaci vonatkozású események történtek velük, milyen munkaerőpiaci státuszokban voltak. Másrészt pedig lehetőségük volt a 2017 júniusa és decembere között eltelt időszak minden hónapjára vonatkozóan megadni, hogy az adott időpontban milyen munkaerőpiaci helyzetben voltak, illetve milyen munkaerőpiaci vonatkozású események érintették őket.

A megkérdezettek közel kétharmada számolt be arról, hogy a 2017. és a 2018. évi adatfelvételek között volt olyan időszak, amikor dolgozott (lásd az 5.1. ábrát). Viszonylag sokan jelezték, hogy tanultak az elmúlt körülbelül egy évben (41%), míg a válaszadók alig több, mint egynegyedével fordult elő az, hogy munkanélküliként állást keresett (8%-uk pedig olyan időszakról is beszámolt, amikor nem dolgozott, de nem is keresett munkát, tehát inaktív munkaerőpiaci státuszban volt). A munkahely-váltás, illetve a munkahelyről való távozással kapcsolatos események (felmondás, elbocsátás, a munkahely vagy a vállalkozás megszűnése) elvétve fordultak elő: munkahely-váltásról és felmondásról a válaszadók 8-8%-a számolt be, elbocsátás vagy a munkahely megszűnése a megkérdezettek 1-2%-ával történt meg. Nem jellemző a szakképzésben végzettek körében a vállalkozóvá válás (2%) és az sem, hogy gyermekgondozás miatt maradnak ki a munkaerőpiacról (3%) az iskola befejezését követő fél éven belül.

5.1. ábra: Különböző munkaerőpiaci vonatkozású események előfordulása a 2017. és 2018. évi adatfelvételek közötti időszakban (százalék), N=3657-3661

Forrás: KOVETES_1_2018

A szakképzésből való kilépést követően tehát a munkába állás és a tanulmányok folytatása a legfontosabb irányok, azonban ezek nem zárják ki egymást, mivel a munka mellett is lehet tovább tanulni. Ezt bizonyítja, hogy a végzetek 16%-a számolt be arról, hogy tanult és dolgozott is a vizsgált időszakban¹⁰. A következő alfejezetekben az ezen munkaerőpiaci utakra lépő végzeteket fogjuk részletesebben vizsgálni az álláskereső munkanélküliekkel kiegészítve.

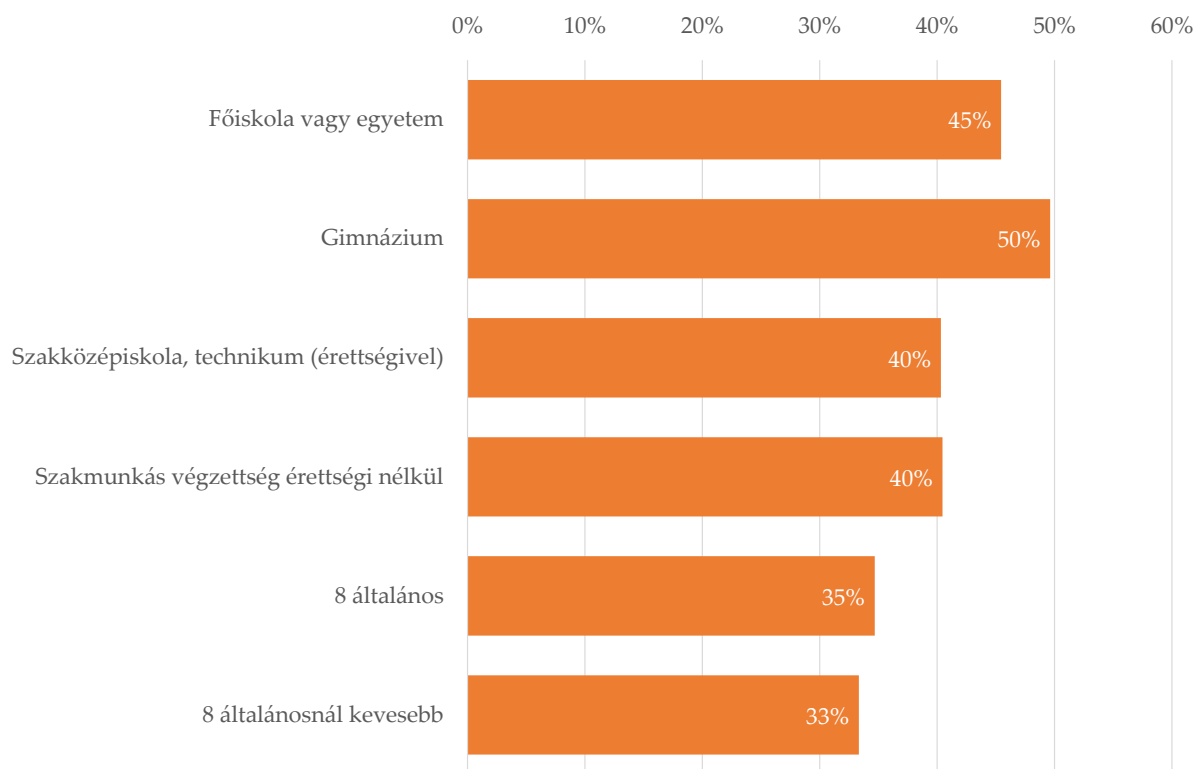
5.1. A tovább tanulók jellemzői

Jellemzően, akik folytatták tanulmányaikat a vizsgált időszak alatt, a jobb tanulmányi eredményű diákok közül kerültek a szakképzés utolsó évében elért átlagokat tekintve: közel egy tizeddel magasabb átlagot értek el azok, akik tovább tanultak (az átlag körükben 3,7 volt), mint akik nem (az ő esetükben pedig 3,62). A továbbtanulás aránya azonban nem különbözik jelentősen a szakközépiskolai és a szakgimnáziumi diákok körében.

¹⁰ Azonban előfordulhat, hogy valaki a vizsgált időszak során abbahagyta a munkát és tanulással folytatta szakmai útját, vagy épp fordítva – az időszak rövidege és a munkavégzés befejezésére vonatkozó események ritka előfordulása alapján viszont arra következtethetünk, hogy ezen lehetőségek bekövetkeztének valószínűsége alacsony.

Az apa iskolai végzettsége szerint szignifikáns különbségek tapasztalhatók a továbbtanulásra vonatkozó arányokat nézve (lásd az 5.1.1. ábrát). A legfeljebb alapfokú végzettségű apák gyermekei csak körülbelül egyharmad arányban folytatták tanulmányaikat a szakképzés befejezését követően, míg ez az arány 40%-os a szakképzett apák gyermekei esetén. Még magasabb, 45-50%-os arány látható a gimnáziumot, illetve főiskolát vagy egyetemet végzett szülői háttérrel rendelkező válaszadók körében.

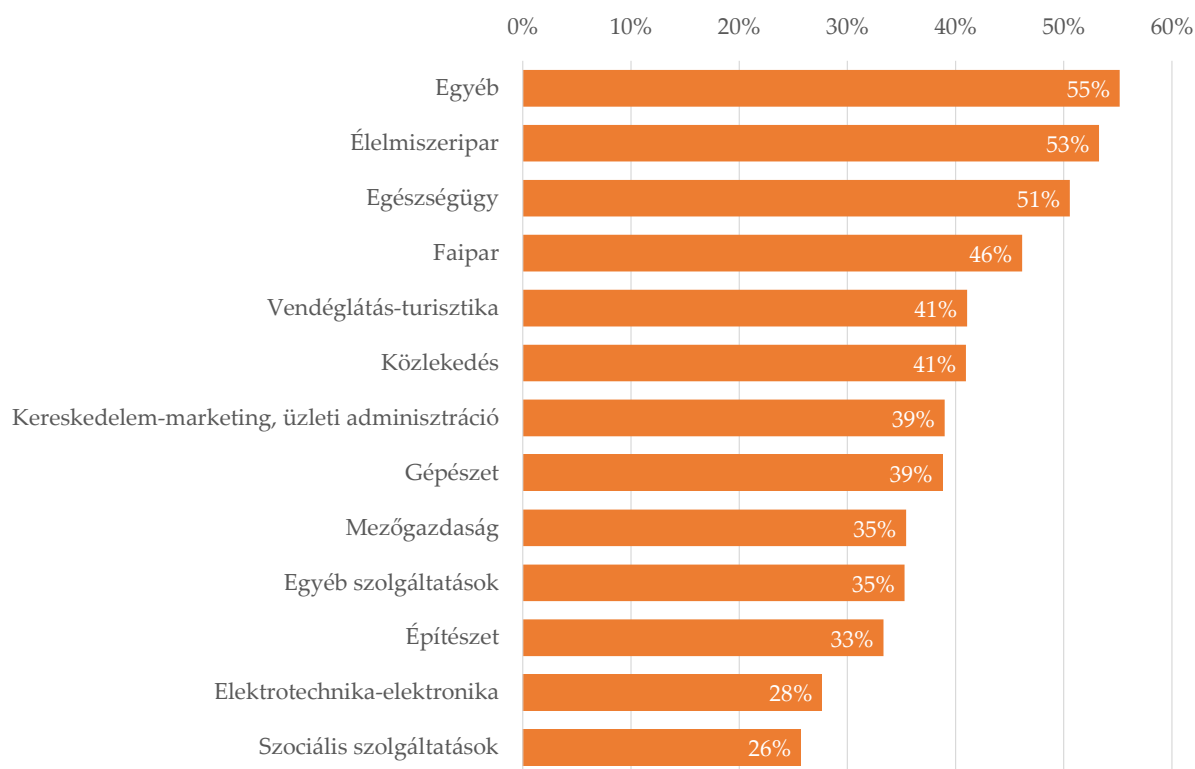
5.1.1. ábra: A továbbtanuló végzettek aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3221

Forrás: KOVETES_1_2018

Szignifikáns különbségek mutatkoznak a továbbtanulási hajlandóságot illetően a szakmacsoportok között (lásd az 5.1.2. ábrát). A vizsgált időszak során a leginkább az egyéb, az élelmiszeripar és az egészségügy szakmacsoportokba tartozó képzéseket elvégzők tanultak tovább, míg a legritkábban a szociális szolgáltatások, az elektrotechnika-elektronika és az építészet területén végeztek.

5.1.2. ábra: A tanulmányaikat folytató végzettek aránya a szakképzettségük szakmacsoportja szerint (százalék), N=3662

Forrás: KOVETES_1_2018

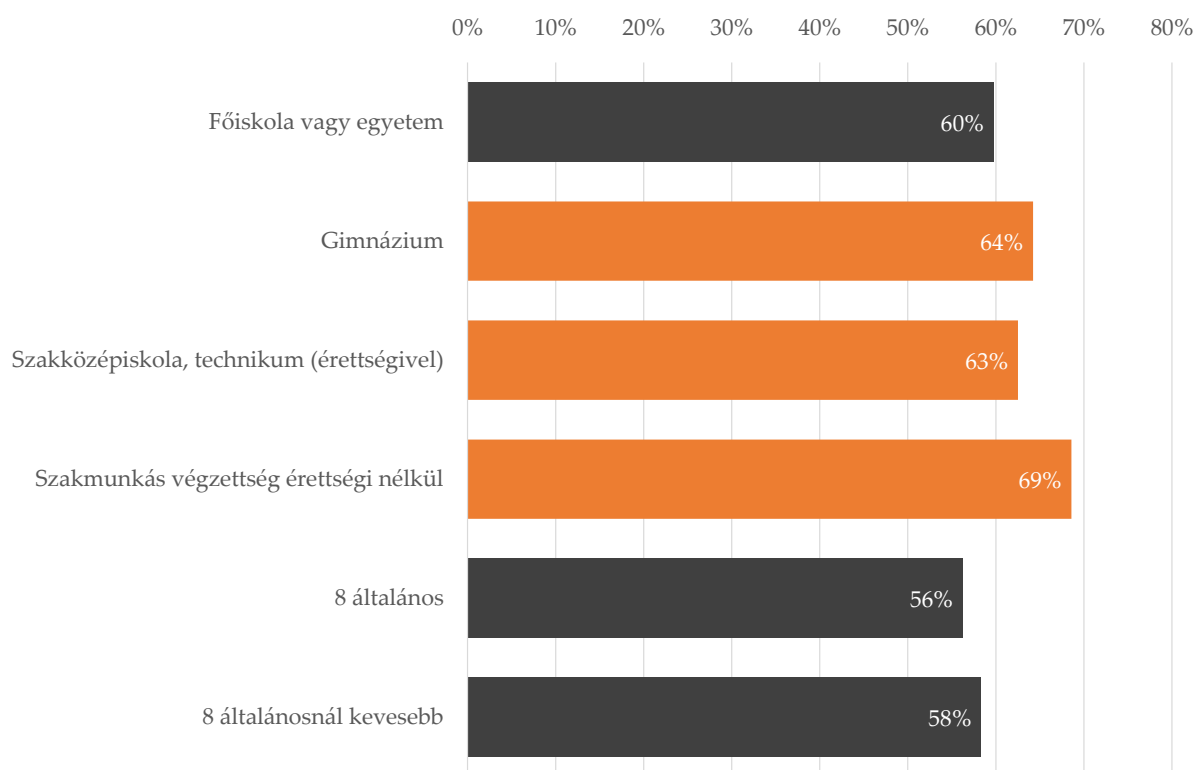
A végzés utáni ambíciókat nézve nem meglepő módon azok körében a legmagasabb a továbbtanulási arány, akik eleve tovább szerettek volna tanulni, és nem terveztek dolgozni tanulmányaik mellett (75%). Akik munka mellett szerettek volna tovább tanulni, közel felerészt folytatták a tanulást (47%). Azok körében pedig, akiknek egyáltalán nem szerepeltek az elképzelései között további tanulmányok, hanem csak dolgozni terveztek, azt tapasztaltuk, hogy egynegyed részük mégis tanult a későbbiekben.

Érdemes megvizsgálni azt is, hogy mennyire állt fenn hosszú ideig, illetve stabilan a tanulási tevékenység a vizsgált időszak során. A végzett szakközépiskolás és szakgimnáziumi diákokat arról is megkérdeztük, hogy 2017. június és december között hónapról hónapra milyen munkaerőpiaci vonatkozású események történtek velük, illetve milyen munkaerőpiaci tevékenységük volt. A részletes adatok azt mutatják, hogy egynegyed része azoknak, akik arról számoltak be, hogy tanultak ezen időszak során, az egész periódus alatt végezték ezt a tevékenységet. A tanulók 45%-a pedig szeptemberben kezdte el újra az iskolát, június és augusztus között nem tanult. A megkérdezettek fennmaradó része valószínűleg rövidebb, alkalmi képzéseken vett részt, amelyek csak néhány hétig, hónapig tartottak.

5.2. A munkába állók jellemzői

A munkavállalók aránya sem tér el jelentősen a szakképzés különböző iskolatípusaiban végzettek között, ahogy a szakképzés végén elért tanulmányi átlaggal sem mutatható ki összefüggés. Az apa iskolai végzettsége szerinti csoportok között viszont ismét szignifikáns különbségek mutatkoznak (lásd az 5.2.1. ábrát). A legfeljebb alapfokú, illetve a felsőfokú végzettségű apák gyermekei álltak munkába a legkisebb arányban, míg a legnagyobb arányokat a szakképzett vagy gimnáziumban érettségizett szülői háttérrel rendelkező válaszadók körében tapasztaltuk.

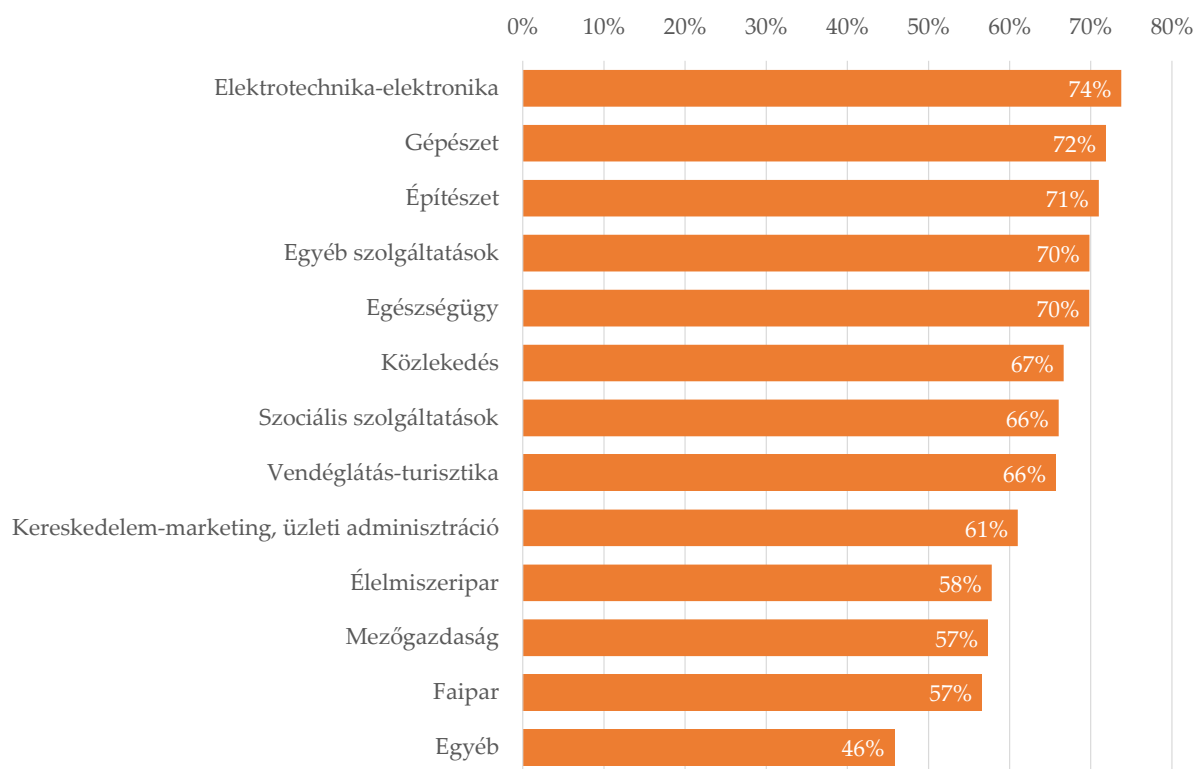
5.2.1. ábra: A munkába álló végzettek aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3208

Forrás: KOVETES_1_2018

Szakmacsoportok szerint is markáns különbségek bontakoznak ki a munkába állók arányai között (lásd az 5.2.2. ábrát). Leggyakrabban az elektrotechnika-elektronika, a gépészet és az építészet szakmacsoportokban végzettek álltak munkába, de az egyéb szolgáltatások, az egészségügy, a közlekedés, a szociális szolgáltatások és a vendéglátás-turizmus területén szakmát szerzett tanulók is több, mint kétharmados arányban kezdtek dolgozni. Kevésbé jellemző ugyanez az élelmiszeripari, a mezőgazdasági, a faipari és az egyéb szakmacsoportokba tartozó képzéseket elvégzőkre.

5.2.2. ábra: A munkába álló végzettek aránya a szakképzettségük szakmacsoportja szerint (százalék), N=3658

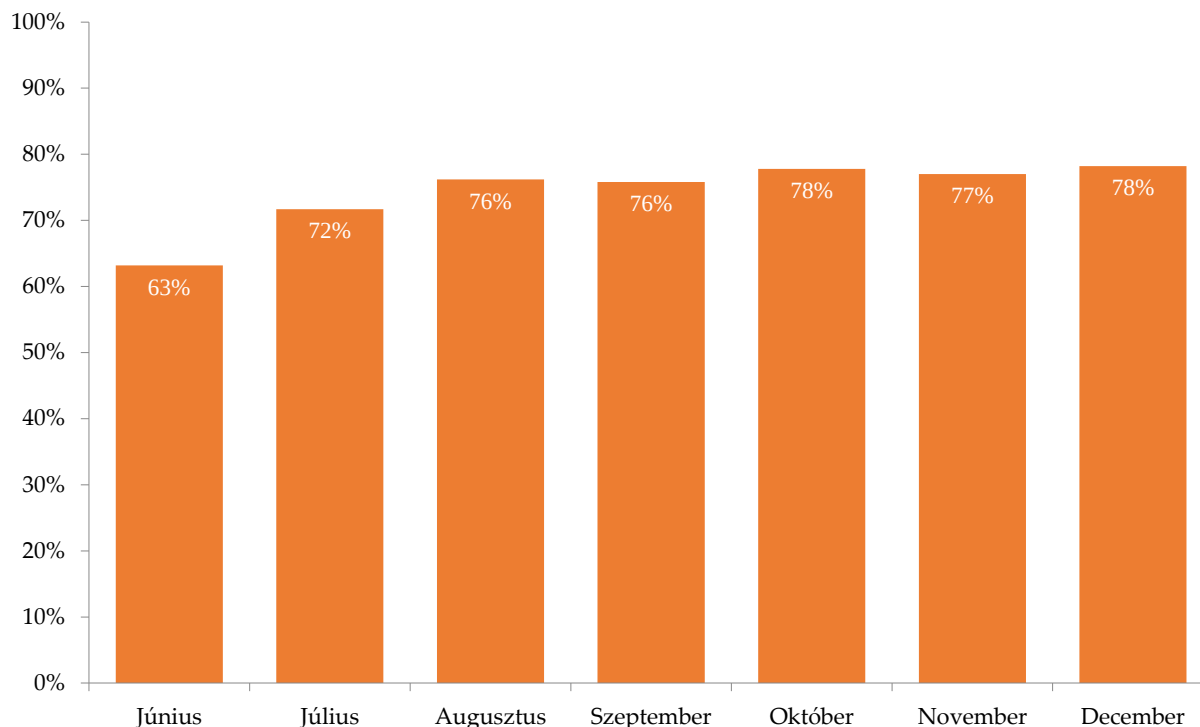
Forrás: KOVETES_1_2018

A végzés utánra vonatkozó, de még az iskolapadban megfogalmazott ambíciókat nézve a munkába állókat nézve sem meglepők az eredmények: azok körében a legmagasabb a munkavállalási arány, akik eleve dolgozni szerettek volna, és nem terveztek tanulni munkájuk mellett (68%). Akik munka mellett szerettek volna tovább tanulni, hasonló arányban álltak munkába (62%). Azok körében pedig, akik csak tanulni terveztek és dolgozni nem, 36% mégis munkát vállalt a későbbiekben.

A részletes, havonkénti visszatekintést megvizsgálva elmondható, hogy a vizsgált időszakban dolgozók közel fele (49%) stabilan, június és december között minden hónapban munkát végzett. Azonban ez nem jelenti azt, hogy egy helyen dolgoztak végig, ebben a körben a vizsgált időszak során munkahelyet váltók aránya ugyanis 11% (ami magasabb, mint az összes megkérdezett körében mért 8%). Mindenesetre van egy széles réteg, amely képes volt foglalkoztatotti státuszát mindvégig megőrizni, még a munkahely-váltások ellenére is.

Arra is utalnak az adatok, hogy a végzést követő 1-2 hónapban még többen kívártak a munkába állással. Azok közül, akik dolgoztak a vizsgált időszakban, csak 63% dolgozott már júniusban, júliusban pedig már 72%, míg augusztus és december között 76-78% között ingadozott a munkát végzők aránya.

5.2.3. ábra: A munkába álló végzettek aránya havi bontásban 2017 júniusa és decembere között azon megkérdezettek közül, akik dolgoztak a vizsgált időszakban (százalék), N=2343

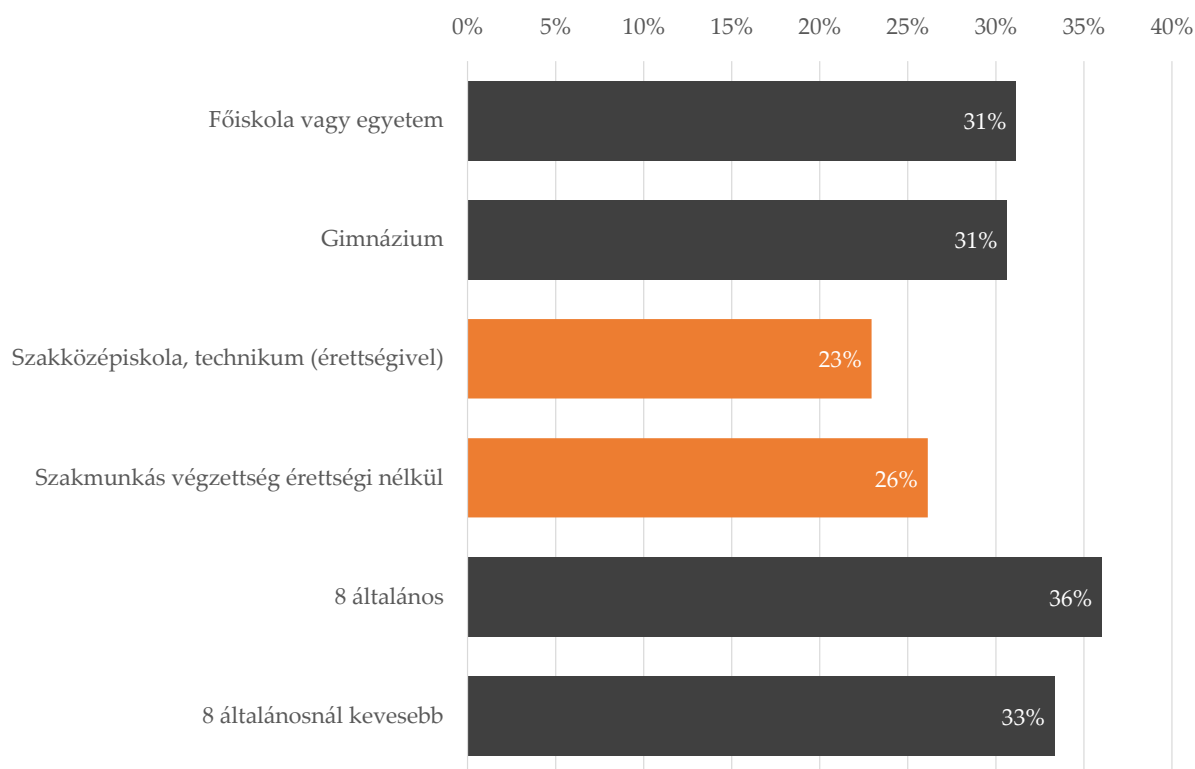

Forrás: KOVETES_1_2018

5.3. Az álláskeresők jellemzői

Azon szakképzettek, akik a vizsgált fél éves időszak alatt legalábbis egy ideig munkanélküli státuszúak (azaz álláskeresők) voltak, nem jellemezhetők jobb vagy rosszabb tanulmányi eredménnyel a szakképzés végén, mint azon társaik, akik nem kerültek ilyen helyzetbe. A szakképzés különböző típusú iskolái szerint sem tér el jelentősen az arányuk azoknak, akik voltak álláskeresők, azonban az apa iskolai végzettsége szerint már jelentős különbségeket tapasztalhatunk e munkaerőpiaci státusz előfordulásában is (lásd az 5.3.1. ábrát). A legkisebb részben a szakképzett szülői háttérrel rendelkezők voltak munkanélküliek egy ideig, vagy a teljes vizsgált időszakban. Mind az ennél alacsonyabb, mind pedig a magasabb végzettségű szülői háttérrel rendelkező csoportokban nagyobb volt a munkanélküliség bekövetkezésének valószínűsége – az adatok arra utalnak tehát, hogy a szakképzett szülők valószínűleg segíteni tudtak hasonló végzettségű gyermeküknek az elhelyezkedésben.

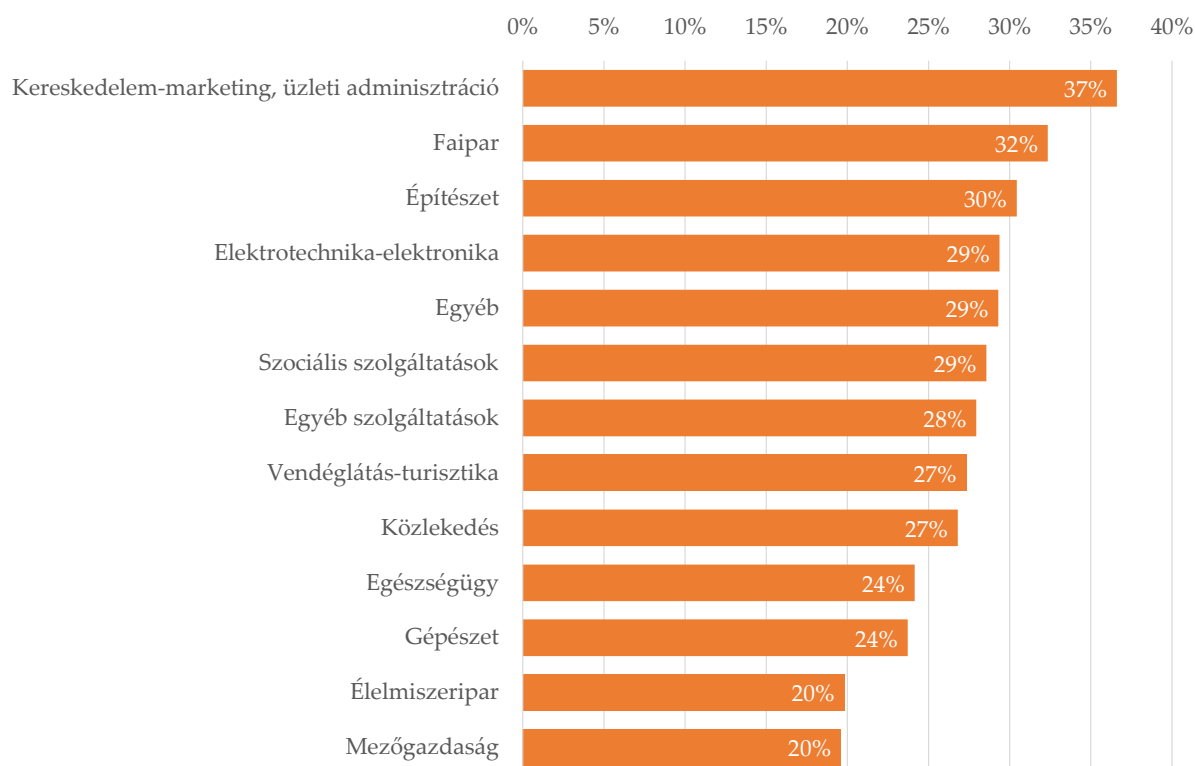
5.3.1. ábra: A munkát kereső végzettek aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3208

Forrás: KOVETES_1_2018

Szakmacsoportok szerint is markáns különbségek bontakoznak ki a munkát keresők arányai között (lásd az 5.3.2. ábrát). Leggyakrabban a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportban végzettek kerestek állást, míg legkevésbé az élelmiszeripari és a mezőgazdasági képzettségűek. Érdeemes kiemelni az élelmiszeripari szakmacsoportot az összehasonlításokból, ugyanis az ide tartozó képzettségű megkérdezettek viszonylag nagy arányban tanultak tovább, viszont dolgozni vagy állást keresni a többi csoporthoz képest ritkábban kezdtek a vizsgált időszakban.

5.3.2. ábra: A munkát kereső végzettek aránya a szakképzettségük szakmacsoportja szerint (százalék), N=3659

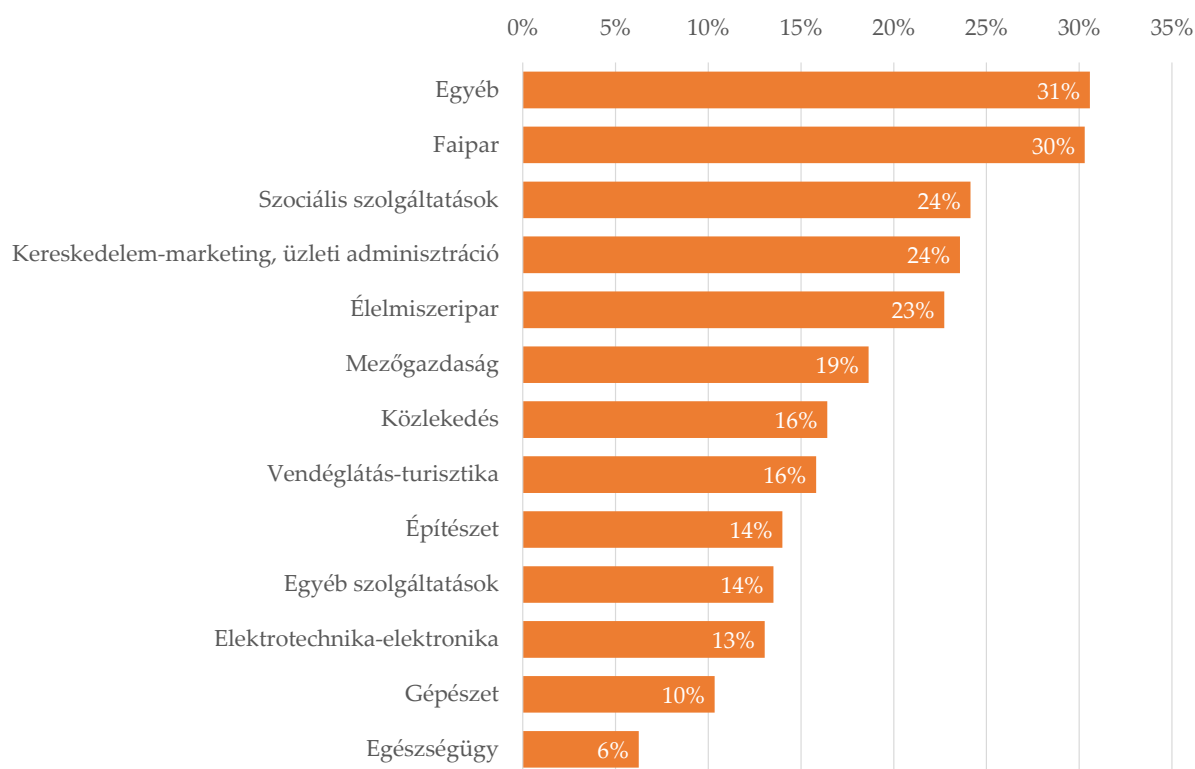
Forrás: KOVETES_1_2018

Az iskolapadban megfogalmazott, végzést követő terveket vizsgálva az álláskeresőkre koncentrálva sem okoznak meglepetést az eredmények, ugyanis azok kerestek munkát a legnagyobb arányban, akik csak dolgozni terveztek (34%). Akik munka mellett szerettek volna tovább tanulni, már jóval alacsonyabb részben néztek állás után (20%). Azok körében pedig, akik csak továbbtanulni terveztek, még kisebb arányban találunk olyanokat, akik kerestek munkát a vizsgált időszakban, de az ő körükben is viszonylag gyakran előfordult ez a tevékenység (14%).

Az álláskereséssel töltött munkanélküli státuszba kerültek 18%-a számolt be arról, hogy ez a helyzet állandó, azaz minden hónapra jellemző volt a részletesebben vizsgált időszak, tehát 2017. június és december között. Az álláskeresők azon csoportjait összehasonlítva, akik a vizsgált időszak egészében munkát kerestek, illetve akik csak rövidebb ideig, nem látunk szignifikáns különbséget a szakképzés utolsó évében elért tanulmányi átlagot tekintve. Azonban figyelemre méltó, hogy a tartós álláskeresés jelentősen elterjedtebb a szakközépiskolát végzettek körében (20%), mint a szagimnáziumban végzettek között (12%) – tehát valószínűleg kedvezőbbek a megfelelő munkahely megtalálását illető esélyei a szagimnazistáknak szakközépiskolai társaikhoz képest. Szakmacsoportok szerint a tartós álláskeresés a faipari és az egyéb kategóriába sorolt képzések esetében a leggyakoribb (lásd az

5.3.3. ábrát): akik e szakmacsoportokban szerezték szakképesítésüket, és álláskeresővé váltak a vizsgált időszakban, egyharmad részt tartós álláskeresők voltak. Kifejezetten ritka volt az egészségügyi területen végzettek körében az elnyúló álláskeresős, a munkanélküli, álláskereső státuszról beszámoló megkérdezetteknek csak a 6%-a került ebbe a helyzetbe tartósan.

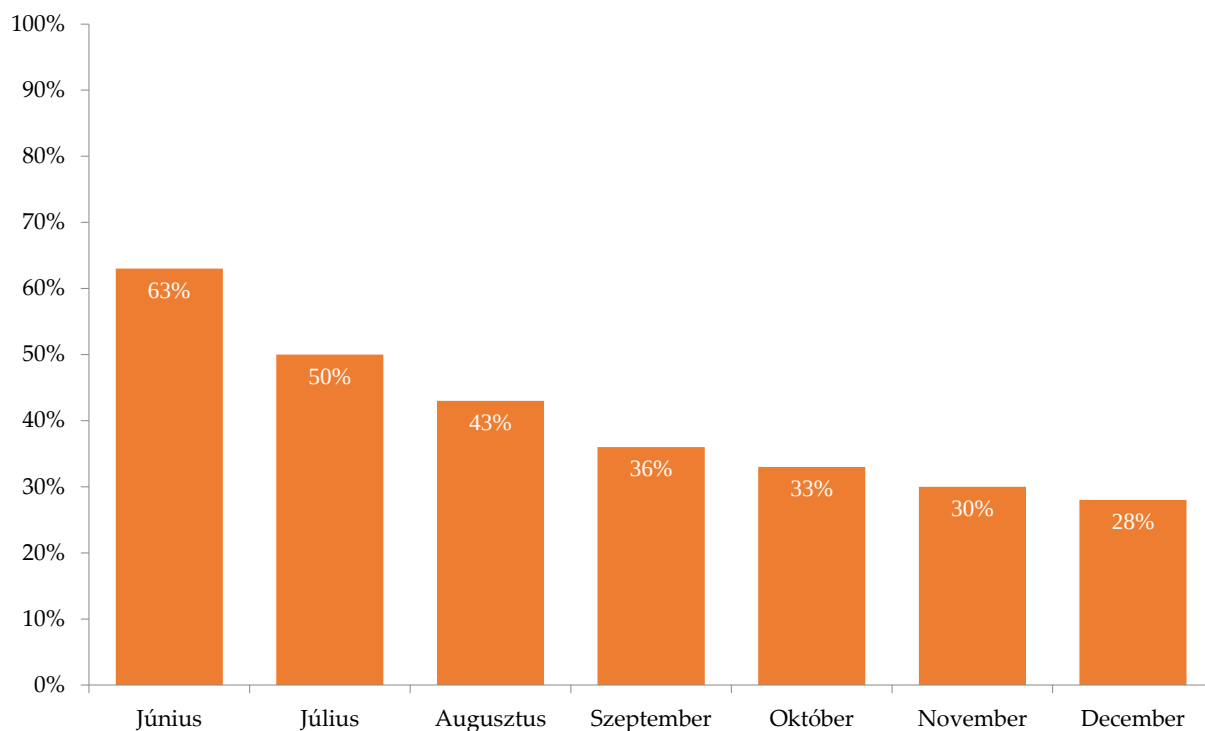
5.3.3. ábra: A tartósan munkát kereső végzettek aránya azon megkérdezettek közül, akik kerestek munkát a vizsgált időszakban a szakképzettségük szakmacsoportja szerint (százalék), N=992

Forrás: KOVETES_1_2018

Ugyanakkor látható az is, hogy a végzést követően a hónapok múlásával egyre kisebb arányban vannak azok, akik munkanélküliek, de munkát keresnek (lásd az 5.3.3. ábrát): a vizsgált időszak során valaha ilyen helyzetbe kerültek közül 63% volt munkakereső júniusban, míg ez az arány már 50% alá esett augusztusban, decemberre pedig 28%-ra csökkent.

5.3.4. ábra: A munkát kereső végzettség aránya havi bontásban 2017 júniusa és decembere között azon megkérdezettek közül, akik kerestek munkát a vizsgált időszakban (százalék), N=990

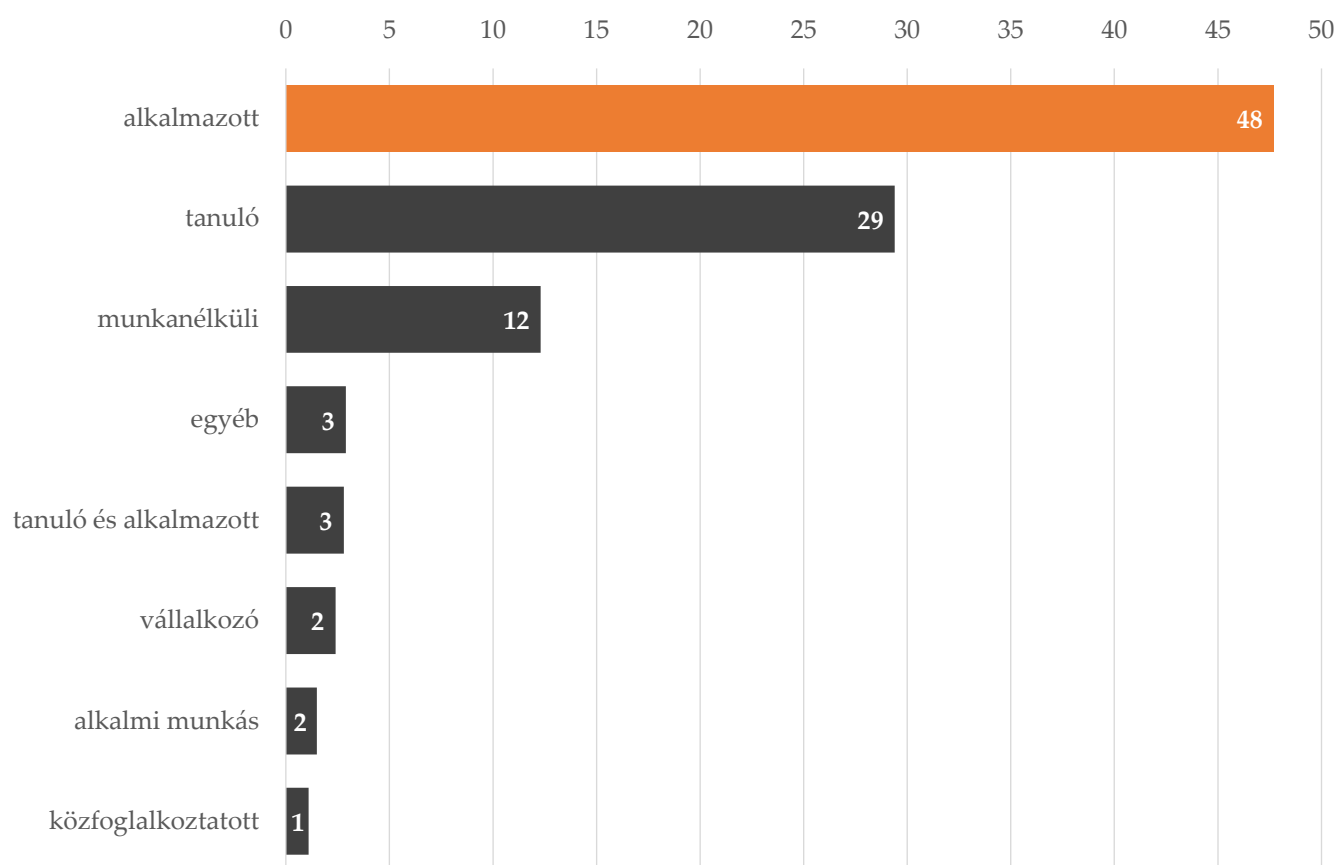
Forrás: KOVETES_1_2018

6. A végzettek jelenlegi munkaerőpiaci státusza

A 2017-es „iskolapados” megkeresés óta eltelt időszakra vonatkozó munkaerőpiaci események mellett (lásd 5. fejezet), a tavalyi végzősöket megkérdeztük arról is, hogy a kérdés időpontjában milyen helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Az alábbi fejezetben a különböző munkaerőpiaci státuszú végzősök jellemzőit foglaljuk össze. Emellett hosszabban kitérünk a jelenleg dolgozó végzettek helyzetére, munkakeresési időszakára, a munkahelyükkel és a szakképzés hasznosulásával kapcsolatos véleményükre.

A tavalyi végzősök közel fele, 48%-a jelenleg alkalmazott, míg további 3%-uk alkalmazott és tanuló egyszerre, 29%-uk pedig továbbra is tanuló. A munkanélküliek aránya 12% körüben, a munkanélküli végzettek között 88% jelenleg is munkát keres. 2,4%-uk jelenleg vállalkozó, kevesebb, mint 2%-uk pedig alkalmi munkás (1,5%) vagy közfoglalkoztatott (1%). 3%-uk egyéb okból nincs jelen a munkaerőpiacon, például GYES-en vagy GYED-en van (lásd a 6.1. ábrát).

6.1. ábra: A 2017-es végzősök jelenlegi munkaerőpiaci státusza (százalék), N=3665

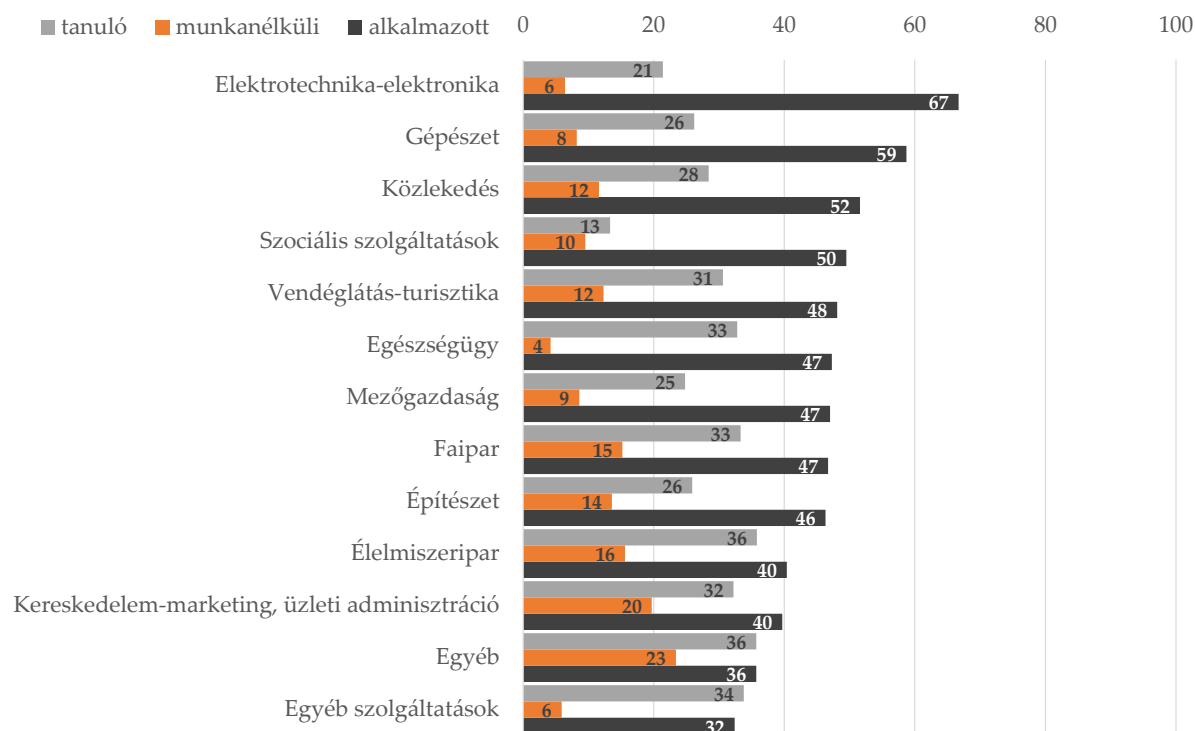

Forrás: KOVETES_1_2018

A korábban közgazdasági (74%), elektrotechnikai-elektronikai (67%) vagy gépészeti (59%) szakmát tanulók körében a legmagasabb a jelenleg alkalmazottként dolgozók aránya. A jelenleg

is tanulók az ügyvitel (60%), az informatika (59%) és a könnyűipar (39%) szakmacsoportokhoz tartozó szakmákban végzettek között vannak a legnagyobb arányban. A munkanélküliek aránya a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportban (20%) és a könnyűipari (19%) szakmákat tanulók körében volt a legmagasabb a megkérdezéskor (lásd a 6.2. ábrát).

6.2. ábra: A jelenleg tanulók, munkanélküliek és alkalmazottak aránya szakmacsoportonként (százalék), N=3665

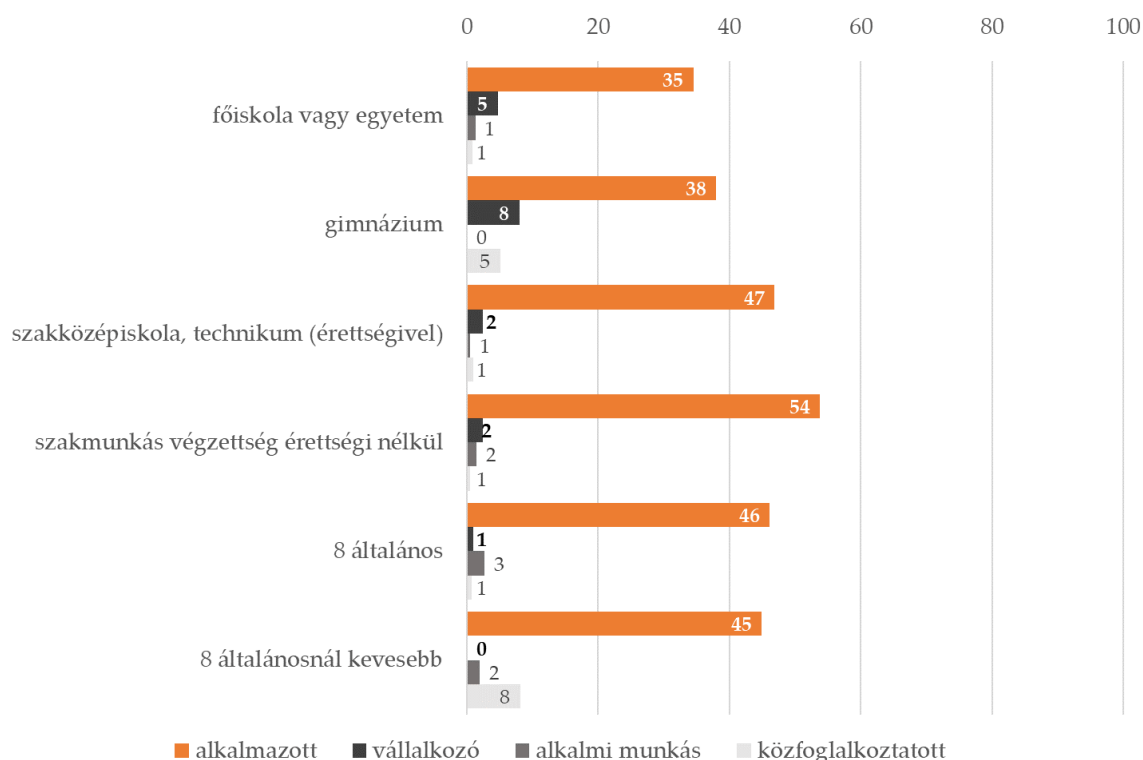
Forrás: KOVETES_1_2018

Az alkalmazottak aránya közel ugyanakkora a szakközépiskolában (49%) és a szakgimnáziumban (50%) végzettek körében. A szakgimnáziumot végzettek körében ugyanakkor jellemzőbb, hogy továbbra is tanulnak: 33%-uk jelenleg is tanuló, míg a szakközépiskolai végzősök 29%-a tanul még. A munkanélküliek aránya a szakközépiskolában végzettek körében magasabb: az itt tanulók 12%-a munkanélküli jelenleg, míg a szakgimnáziumban végzettek között ez az arány csak 8%.

A végzettek jelenlegi munkaerőpiaci státusza összefüggésben áll a családi háttérrel. A szakképzés befejezése után jellemzően az alacsonyabb végzettségű apák gyermekei helyezkedtek el alkalmazottként. A szakmunkás végzettségű apák gyermekeinek 54%-a, a szakközépiskolai végzettségűek 47%-a, a 8 általánossal rendelkező apák gyermekeinek 46, a 8 általánost nem befejező apák gyermekeinek pedig 45%-a alkalmazott jelenleg, míg ez az arány a

gimnáziumi végzettségű apák gyermekeinél 38%, a főiskolai vagy egyetemi végzettségűeknél 35%. Utóbbi két csoportban magasabb azok aránya is, akik vállalkozók lettek: a gimnáziumi végzettségű szülővel bírók 8, a főiskolai vagy egyetemi végzettségű apák gyermekeinek 5%-a lett vállalkozó, míg a többi végzettségi szint esetében ez az arány 2,5% alatt van (lásd a 6.3. ábrát).

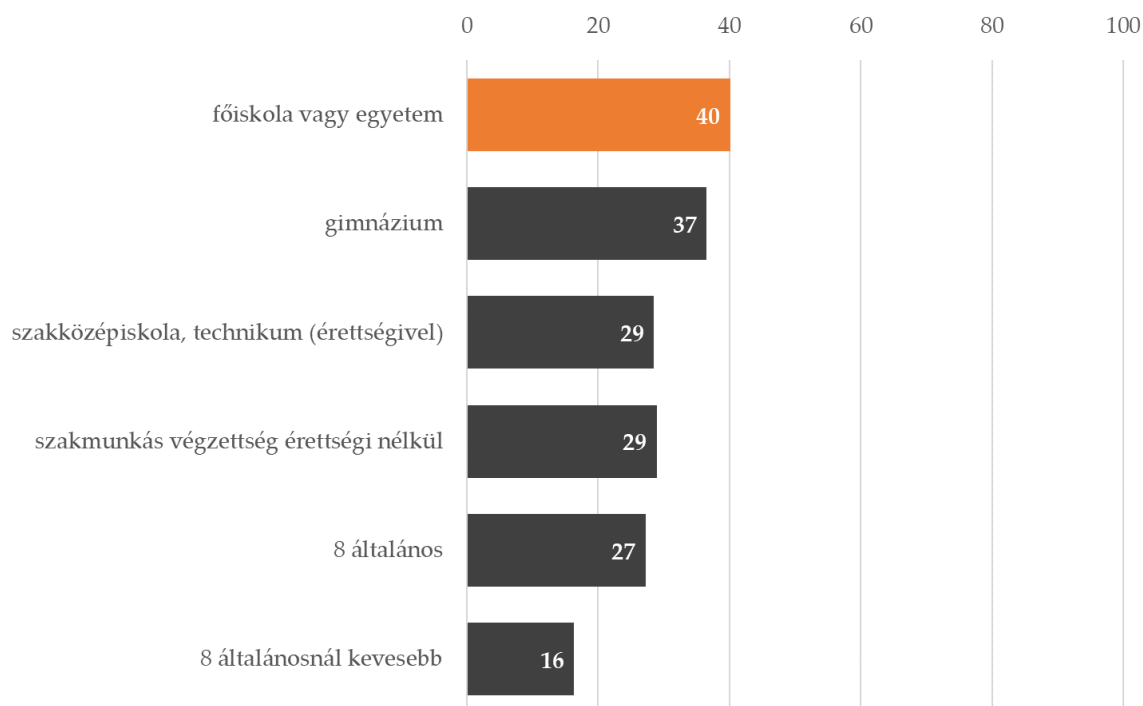
6.3. ábra: A jelenleg dolgozók aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3217

Forrás: KOVETES_1_2018

A magasabb végzettségű szülők gyermekei körében jellemzőbb a továbbtanulás, a felsőfokú végzettségű szülők gyermekeinek 40%-a tanul jelenleg is, míg a 8 általánossal rendelkezőknek 27%-a, a 8 általánost nem befejező apák gyermekeinek pedig csak 16%-a tanul még (lásd a 6.4. ábrát).

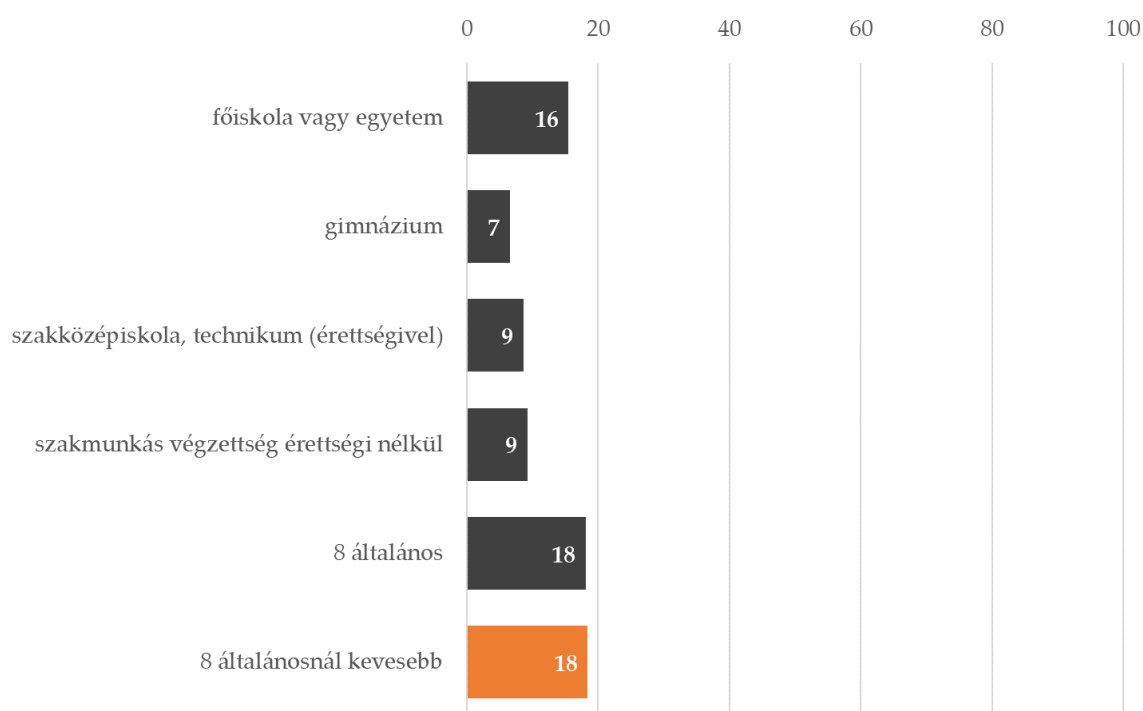
6.4. ábra: A jelenleg tanulók aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3217

Forrás: KOVETES_1_2018

Az alacsonyabb végzettségű szülők gyermekei körében ugyanakkor magasabb a jelenleg munkanélküliek aránya. A 8 általánossal vagy kevesebb elvégzett osztállyal rendelkező apák gyermekei körében 18-18% a munkanélküliek aránya, míg a szakmunkás és szakközépiskolai végzettségű apák gyermekei körében 9-9%, a gimnáziumot végzett szülők esetében 7%, a felsőfokú végzettségűeknél pedig 16% (lásd a 6.5. ábrát).

6.5. ábra: A jelenleg munkanélküliek aránya az apa iskolai végzettsége szerint (százalék), N=3217

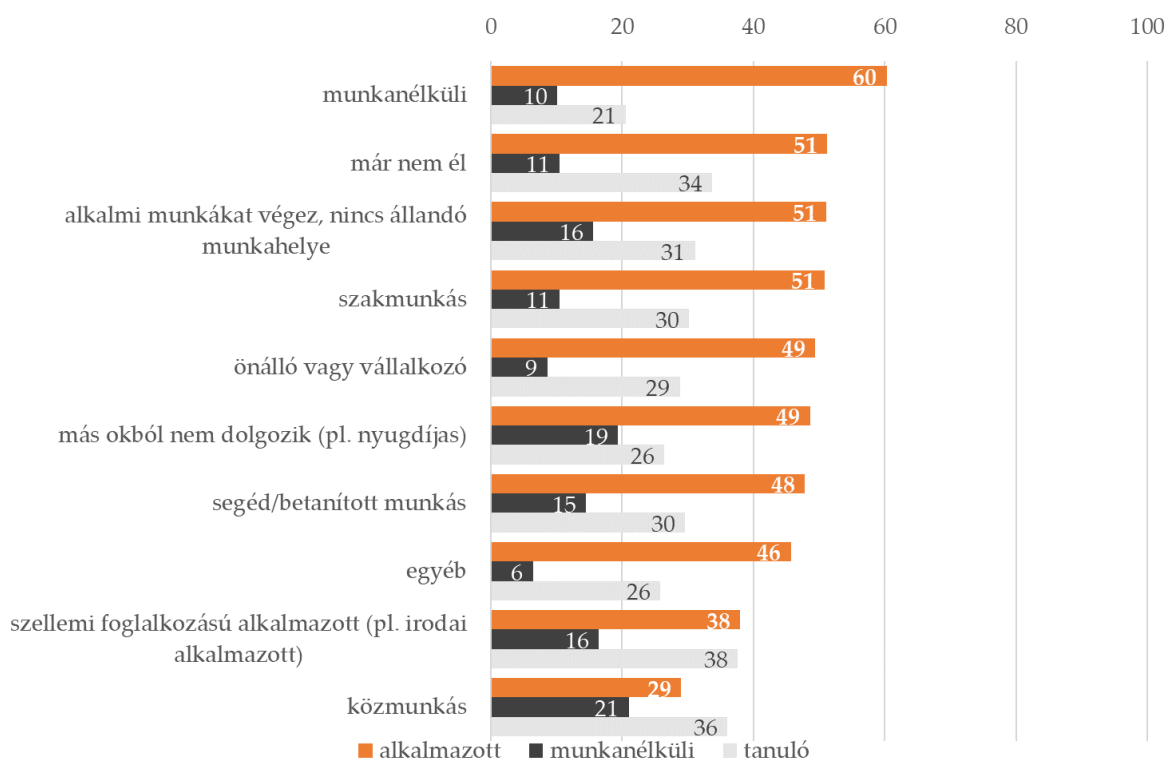
Forrás: KOVETES_1_2018

Az apa munkaerőpiaci státuszát vizsgálva elmondható, hogy a jelenleg munkanélküli apák gyermekei között a legmagasabb, 60% az alkalmazottak aránya. A szakmunkások és az alkalmi munkát végző apák gyermekeinek rendre 51%-a dolgozik alkalmazottként. Ugyanakkora az alkalmazottak aránya azoknak a körében, akiknek már nem él az édesapja vagy nevelőapja. A szellemi foglalkozású apák gyermekeinek 38%-a alkalmazott, ugyanakkor ebben a csoportban a legmagasabb a tanulók aránya (szintén 38%). 30%-nál magasabb a tanulók aránya a közmunkás (36%), az alkalmi munkás (31%) és a szakmunkás (30%) apák gyermekei körében is, illetve azon megkérdezettek között, akiknek már nem él az apja (34%). A tanulók aránya a munkanélküli szülők gyermekeinél a legalacsonyabb (20%).

Az átlagnál alacsonyabb, 29% a jelenleg alkalmazottként dolgozók aránya a közmunkás apák gyermekeinek körében is, míg a munkanélküliek aránya ebben a csoportban a legmagasabb, 21%. Hasonlóan magas a jelenleg munkanélküliek aránya azok között, akiknek a szülei

valamilyen okból nem dolgoznak, pl. nyugdíjasok (19%). 15% körül alakul a munkanélküliek aránya a szellemi foglalkozású (16%), az alkalmi munkás (16%) és a segéd- vagy betanított munkás (15%) apák gyermekeinek körében. A munkanélküliek aránya azok között a legalacsonyabb (9%), akiknek az édesapja vagy nevelőapja önálló vagy vállalkozó (lásd a 6.6. ábrát).

6.6. ábra: A jelenleg alkalmazottak, munkanélküliek és tanulók aránya az apa foglalkozása szerint (százalék), N=3308

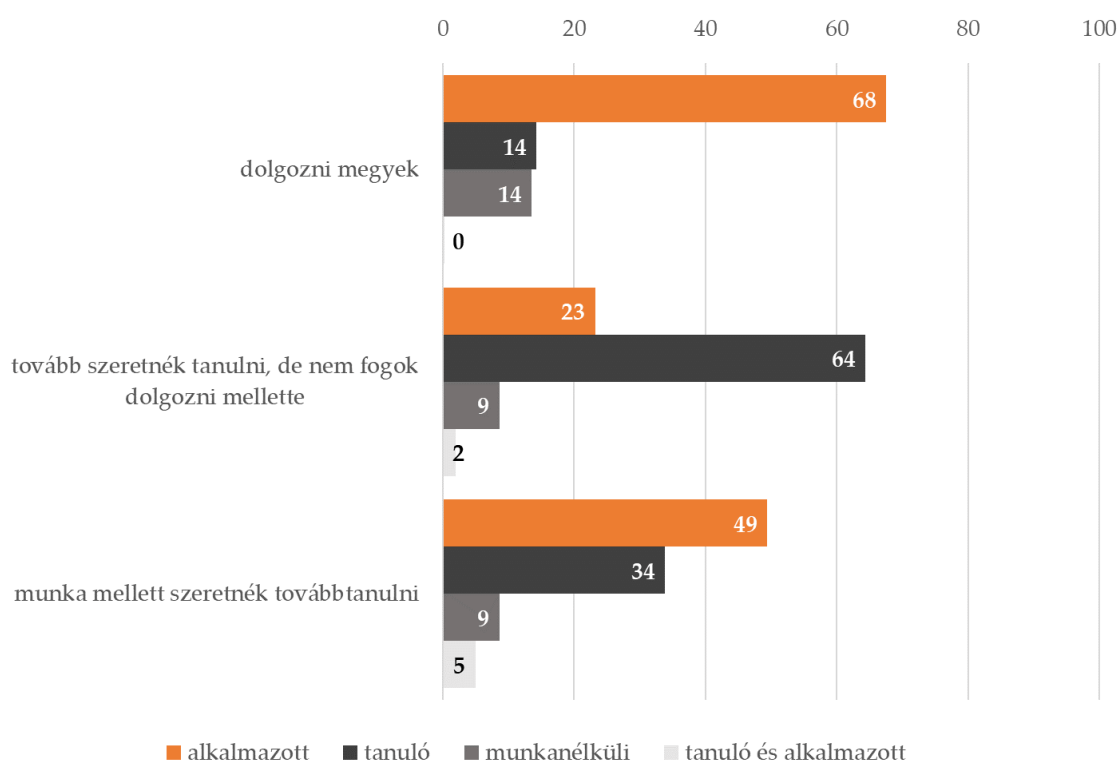
Forrás: KOVETES_1_2018

Megfigyelhető emellett, hogy a vállalkozó apák gyermekei körében nagyobb arányban találhatók meg a vállalkozóvá válók, mint a többi foglalkozási csoportba tartozó apák gyermekei között: az önálló vagy vállalkozó apák gyermekeinek 8%-a volt maga is vállalkozó a megkérdezés pillanatában, míg a más munkaerőpiaci státuszú szülők gyermekeinél ez az arány 1 és 3% között változik.

A tavaly is megkérdezett végzettek közül a legnagyobb arányban (68%-uk) azok dolgoznak jelenleg alkalmazottként, akik egy évvel ezelőtt azt tervezték, hogy a végzés után azonnal dolgozni kezdenek. Azok közül, akik azt tervezték, hogy tovább tanulnak, de az iskola mellett nem dolgoznak, 23% vált alkalmazottá. A továbbtanulás melletti munkavállalást tervező tanulóknak körülbelül fele (49%) alkalmazott jelenleg, 5%-uk pedig az eredeti tervét megvalósítva egyszerre tanuló és alkalmazott. Tanulóvá a legnagyobb arányban azok váltak,

akik eleve továbbtanulást terveztek, 64%-uk jelenleg is tanul. A munkát és továbbtanulást tervezők közül 34% végül tanuló lett, és jelenleg nem dolgozik a tanulás mellett. A jelenleg munkanélküliek aránya a dolgozást tervezők között a legmagasabb, 14%, míg a másik két csoportban 9-9% (lásd a 6.7. ábrát).

6.7. ábra: A tavaly is felkeresett végzősök jelenlegi munkaerőpiaci státusza a tavalyi terveikhez viszonyítva (százalék), N=1407

Forrás: KOVETES_1_2018

Megjegyzés: Az ábrán nem szerepelnek azok a munkaerőpiaci státuszok, amelyek 10-nél kevesebb végzettet érintenek (vállalkozó, közfoglalkoztatott, alkalmi munkás, egyéb).

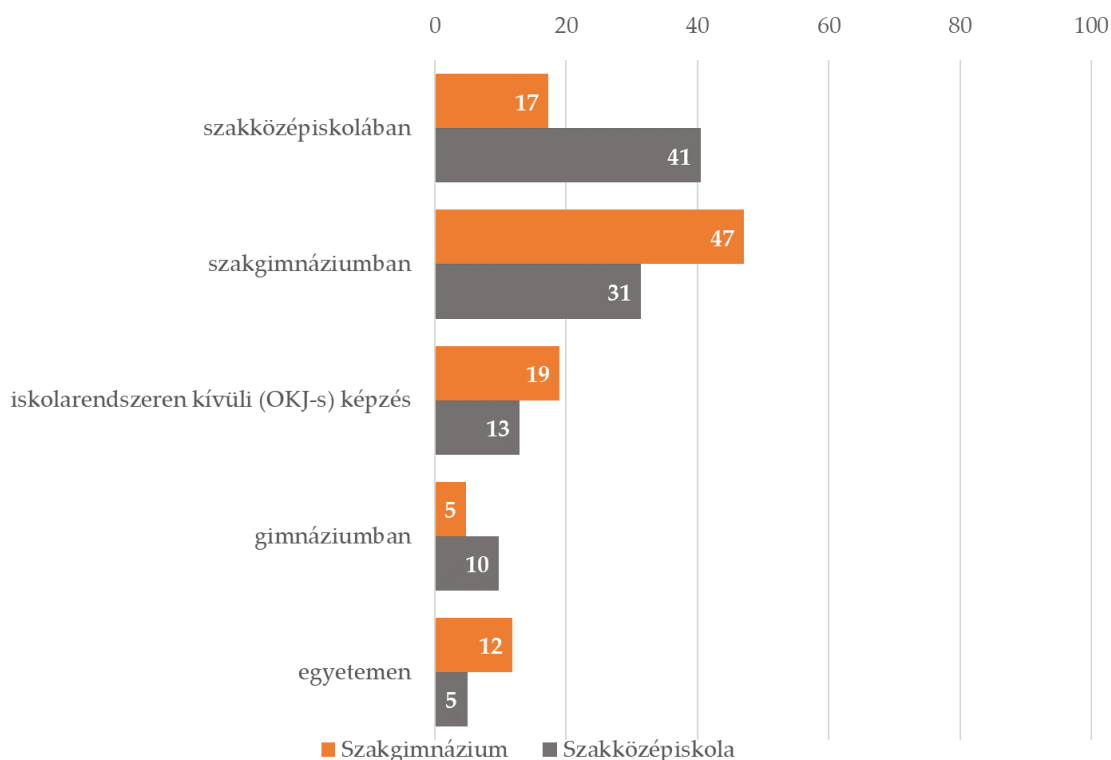
A szakképzésben elért tanulmányi átlag ugyanakkor nem áll összefüggésben a végzettek jelenlegi munkaerőpiaci státuszával.

6.1. A jelenleg tanulók jellemzői

A következőkben a fenti munkaerőpiaci végkimenetek közül a tanulóként vagy tanulóként és alkalmazottként elhelyezkedett végzettek néhány jelenlegi képzéssel kapcsolatos jellemzőjét mutatjuk be. A jelenleg is tanuló diákok többsége továbbra is szakközépiskolában (35%) vagy szakgimnáziumban (35%) tanul. 8%-uk gimnáziumban tanul jelenleg, további 8%-uk pedig egyetemen. 14%-uk jelenleg iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzésben vesz részt.

A szakgimnáziumban végzett, továbbra is tanuló válaszolók 47%-a jelenleg is szakgimnáziumban tanul, 19%-uk valamilyen OKJ-képzésen vesz részt, 12%-uk pedig a felsőoktatásban tanul. A szakközépiskolában végzett továbbtanulók 41%-a továbbra is szakközépiskolában tanul, 31%-a pedig szakgimnáziumban folytatja tanulmányait. 10%-uk jelenleg gimnáziumban tanul, 13%-uk pedig iskolarendszeren kívüli képzésben. Egyetemre 5%-a ment azoknak a szakközépiskolásoknak, akik továbbtanulnak, ők valószínűleg a szakképzést megelőzően szereztek érettségit (lásd a 6.1.1. ábrát).

6.1.1. ábra: A tanulók jelenlegi képzése a szerint, hogy milyen osztályban voltak végzősök (százalék), N=1062

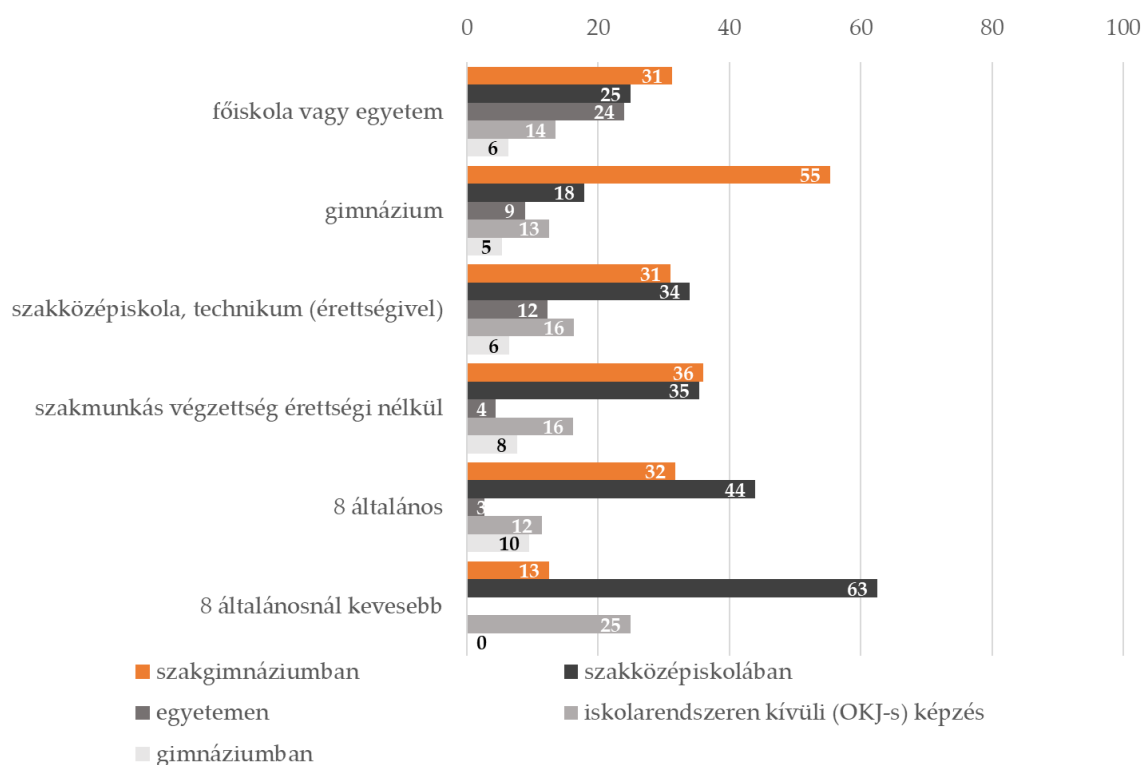

Forrás: KOVETES_1_2018

Az apa végzettsége kapcsolatban áll azzal, hogy a továbbtanuló végzett milyen képzésre jár jelenleg. A továbbtanulók között a felsőfokú, a gimnáziumi és a szakmunkás végzettséggel rendelkező apák gyermekeinek többsége szakgimnáziumban tanul, míg a szakközépiskolát, a 8 általánost vagy annál kevesebbet végzett apák gyermekeinek többsége szakközépiskolában (utóbbi csoport 63%-a ilyen iskolában tanul jelenleg). A főiskolai vagy egyetemi végzettségű szülők gyermekeinek 24%-a jelenleg egyetemen tanul, míg a többi képzettségi szintnél ez az arány 15% alatt van, a 8 általánost végzett apák gyermekeinél 3%, a 8 általánost be nem fejezőknél pedig 0%. Iskolarendszeren kívüli, OKJ-s képzésben legnagyobb arányban a 8

általánosnál kevesebbet végzett apák gyermekei vesznek részt, 25%-uk itt tanul (lásd a 6.1.2. ábrát).

6.1.2. ábra: A különböző végzettségű apák gyermekei a szerint, hogy jelenleg hol tanulnak (százalék), N=1028

Forrás: KOVETES_1_2018

A továbbtanulók közül egyetemen jellemzően a szakképzés végén magasabb átlaggal rendelkező végzettek tanulnak: az ő átlaguk 4,2 körül alakult a középiskola végén, míg a többi képzésben tanulók tanulmányi átlaga átlagosan 3,6-3,7 volt.

A továbbtanulók 47%-a tanul szakmát jelenleg. A szakközépiskolában végzettek közül 40%, míg a szakgimnazistáknak 55%-a tanul jelenleg is szakmát. Egyes szakmacsoportokban végzettek között magasabb a jelenleg szakmát tanulók aránya: az egyéb szolgáltatások szakmacsoportához tartozó szakmákat tanulók 96%-a, az egészségügyi szakmákat tanulók 88%-a jelenleg is szakmát tanul, míg ez az arány a vendéglátás-turisztikai szakmacsoportban 24%, az élelmiszeripari szakmacsoport esetében pedig 23% (lásd a 6.1.3. ábrát).

6.1.3. ábra: A jelenleg szakmát tanulók aránya a különböző szakmacsoportokban (százalék), N=1177

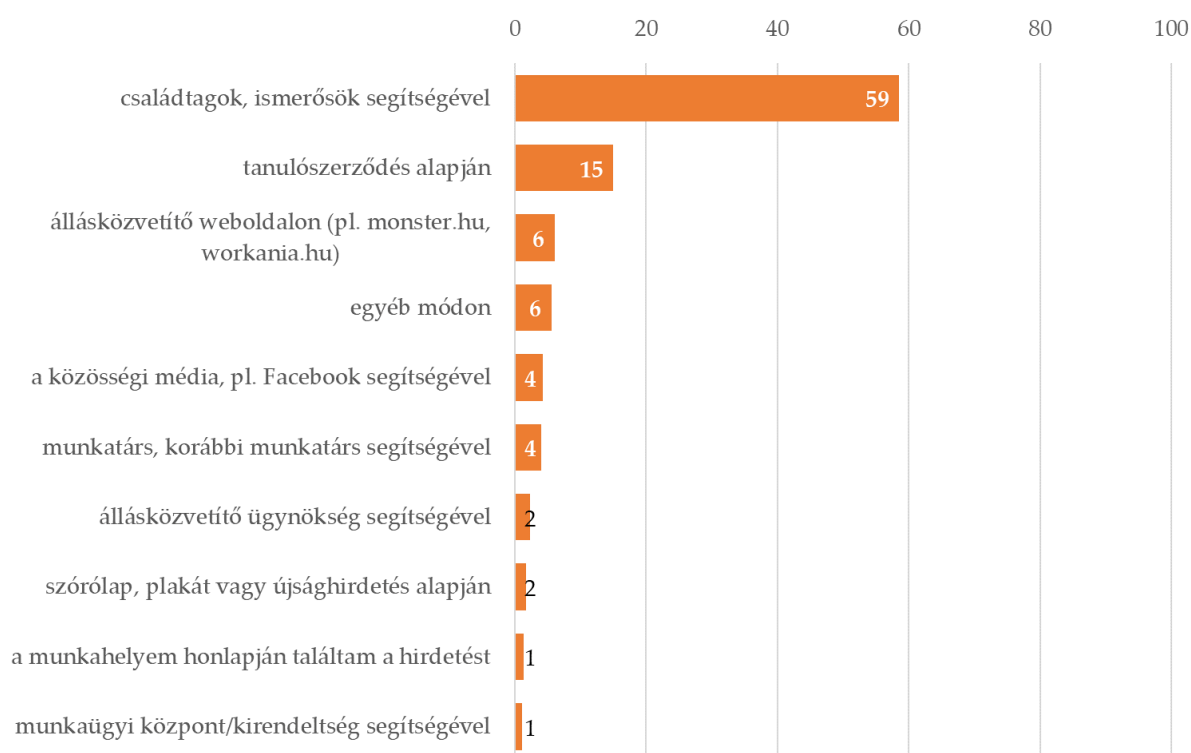
Forrás: KOVETES_1_2018

A jelenleg szakmát tanulók közül 38% a korábban szerzett szakmájában tanul tovább, 19%-uk pedig másik szakmát tanul, de olyat, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett. 34%-uk teljesen eltérő szakmát tanul, 9%-uknak pedig ugyanaz a képzése van folyamatban, mint 2017 tavaszán.

6.2. A jelenleg dolgozó végzettek álláskeresési időszaka

A jelenleg dolgozó – alkalmazott, vállalkozó, alkalmi munkás vagy közmunkás – végzettek jellemzően családtagok, ismerősök segítségével találták a jelenlegi munkájukat, 59%-uk így helyezkedett el. 15%-uk tanulószerveződés alapján tudott elhelyezkedni a mostani munkahelyén. Jóval kisebb arányban vannak azok, akik valamilyen más módon találtak munkát, a végzettek csupán 6%-a mondta például, hogy állásközvetítő weboldalon keresztül került a jelenlegi munkahelyére. Szintén 6%-uk említette, hogy egyéb módon találta az állását, jellemzően úgy, hogy személyesen beadta az általa kiválasztott helyre az önéletrajzát (lásd a 6.2.1. ábrát).

6.2.1. ábra: A jelenlegi munkahely megtalálásának módja a dolgozók körében (százalék), N=1920

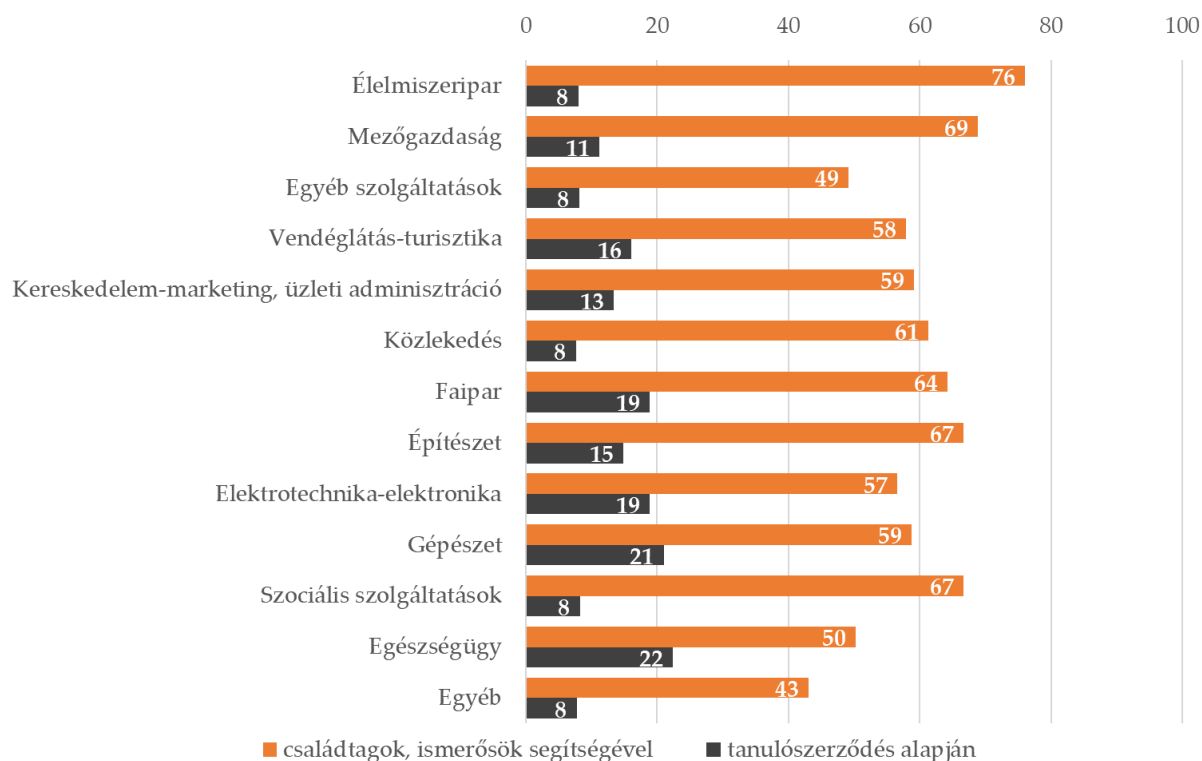

Forrás: KOVETES_1_2018

A szakgimnáziumot végzettek között alacsonyabb (53%) azok aránya, akik családtagok, ismerősök segítségével helyezkedtek el, mint a szakközépiskolát végzettek körében (60%). Ezzel párhuzamosan a szakgimnáziumot befejezők között valamivel magasabb (18%) azok aránya, akik tanulószerződés alapján kerültek a jelenlegi munkahelyükre, míg a szakközépiskolát végzettek között ez az arány 15%.

A szakmacsoportok közül az egészségügyi és a gépészeti szakmákat tanulók körében volt a legjellemzőbb a tanulószerződés alapján történő elhelyezkedés, előbbi csoportba tartozók 22, utóbbiak 21%-a találta így a jelenlegi munkáját. Az elektrotechnikai-elektronikai, az informatikai és a faipari szakmákat tanultak körülbelül ötöde szintén tanulószerződés alapján helyezkedett el. A családtagok, ismerősök segítségével történő elhelyezkedés az élelmiszeripari (76%) és a könnyűipari (74%) szakmacsoportokhoz tartozók körében volt a legjellemzőbb (lásd a 6.2.2. ábrát).

6.2.2. ábra: A családtagok segítségével és a tanulószereződés alapján elhelyezkedők aránya szakmacsoportonként (százalék), N=1920

Forrás: KOVETES_1_2018

A jelenleg dolgozók 80%-a kevesebb, mint egy hónapig keresett állást, mielőtt jelenlegi munkahelyén elhelyezkedett. Akik több, mint egy hónapig kerestek állást, átlagosan 2,4 hónap alatt tudtak elhelyezkedni jelenlegi munkahelyükön. 15%-uk egy és három hónap közötti időtartamot töltött álláskereséssel, míg 5%-uk három hónapnál többet, de fél évnél kevesebbet. A jelenleg dolgozó végzettek csupán 1%-ának tartott fél évnél tovább az elhelyezkedés.

A szakgimnazisták és a szakközépiskolások álláskeresési ideje között nem figyelhető meg jelentős különbség: mindkét csoport 94%-a három hónapon belül tudott elhelyezkedni a jelenlegi munkahelyén. A szakgimnáziumokban végzettek között ugyanakkor nagyobb arányban voltak azok, akik kevesebb, mint egy hónapig kerestek munkát (83%), mint a szakközépiskolában végzettek között (79%).

A jelenleg már dolgozó végzettek közül a legkevesebb időt átlagosan a könnyűipar, a közgazdaság és az építészet szakmacsoportba tartozó szakmákat tanulók töltötték álláskereséssel, 90-95%-uk kevesebb, mint egy hónap alatt találta meg jelenlegi munkahelyét. A szociális szolgáltatások körébe tartozó szakmákat tanulóknak ezzel szemben csak 60%-a helyezkedett el ilyen gyorsan a munkahelyén, átlagosan nekik tartott legtovább a jelenlegi állásuk megtalálása (2,8 hónapig) (lásd a 6.2.3. ábrát).

6.2.3. ábra: A jelenlegi munkahelyen elhelyezkedés átlagos időtartama (hónap), N=1849

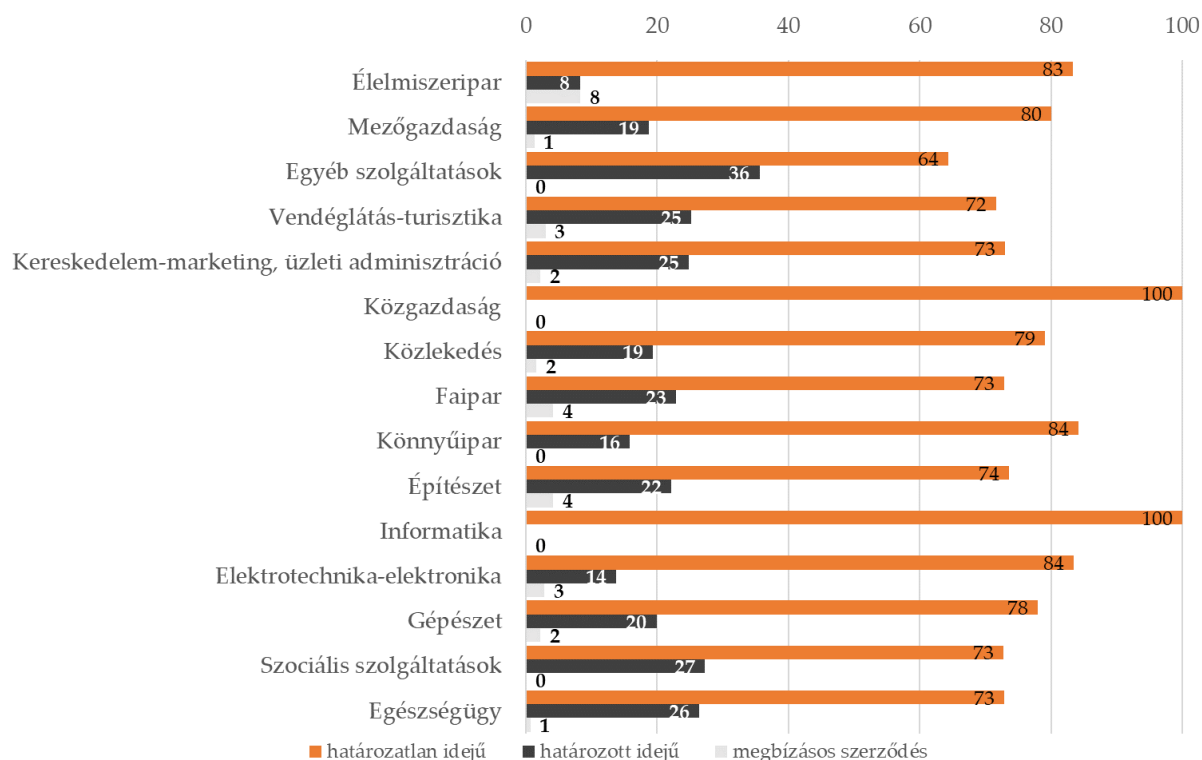
Forrás: KOVETES_1_2018

Az apa iskolai végzettsége és a jelenlegi munkahely megtalálására fordított idő között kapcsolat figyelhető meg: az alacsonyabb végzettségű apák gyermekei számára jellemzően hosszabb időbe telt, míg elhelyezkedtek a jelenlegi munkahelyükön. Míg a kevesebb, mint 8 osztályt végzett szülők gyermekeinek átlagosan 3,2 hónapba telt az elhelyezkedés, addig a 8 általánossal vagy valamilyen középiskolai végzettséggel rendelkező apák gyermekei átlagosan 0,6-0,7 hónapot, a főiskolát vagy egyetemet végző apák gyermekei átlagosan 0,5 hónapot töltöttek álláskereséssel a jelenlegi munkahelyükön történt elhelyezkedés előtt. Az álláskereséssel töltött idő ugyanakkor nem mutat kapcsolatot azzal, hogy a végzettnak milyen tanulmányi eredménye volt a szakképzés végén.

A jelenleg alkalmazottként dolgozók többsége (78%) határozatlan idejű szerződéssel állt munkába. 21%-uknak határozott idejű szerződése van, míg 2%-ukat megbízási szerződéssel foglalkoztatják. A foglalkoztatás típusa nem mutat összefüggést azzal, hogy a válaszolók milyen iskolában végeztek, vagy hogy milyen tanulmányi eredménnyel rendelkeztek a képzés alatt. A határozott idejű szerződéssel történő foglalkoztatás leginkább azokra a végzettekre jellemző, akik az egyéb szolgáltatásokhoz tartozó szakmákban tanultak, 36%-ukat így alkalmazták. A szociális szolgáltatások szakmacsoportban tanultak 27%-át, az egészségügyi szakmacsoportéhoz tartozók 26%-át, a kereskedelmi és a vendéglátás-turisztika szakmákban végzetteknek pedig 25-25%-át foglalkoztatják határozott idejű szerződéssel. Az informatikai és

a közgazdasági szakmákban végzettek esetében egyáltalán nem jellemző a határozott idejű szerződéses foglalkoztatás (lásd a 6.2.4. ábrát).

6.2.4. ábra: A munkaszerződés típusa szakmacsoportonként (százalék), N=1849

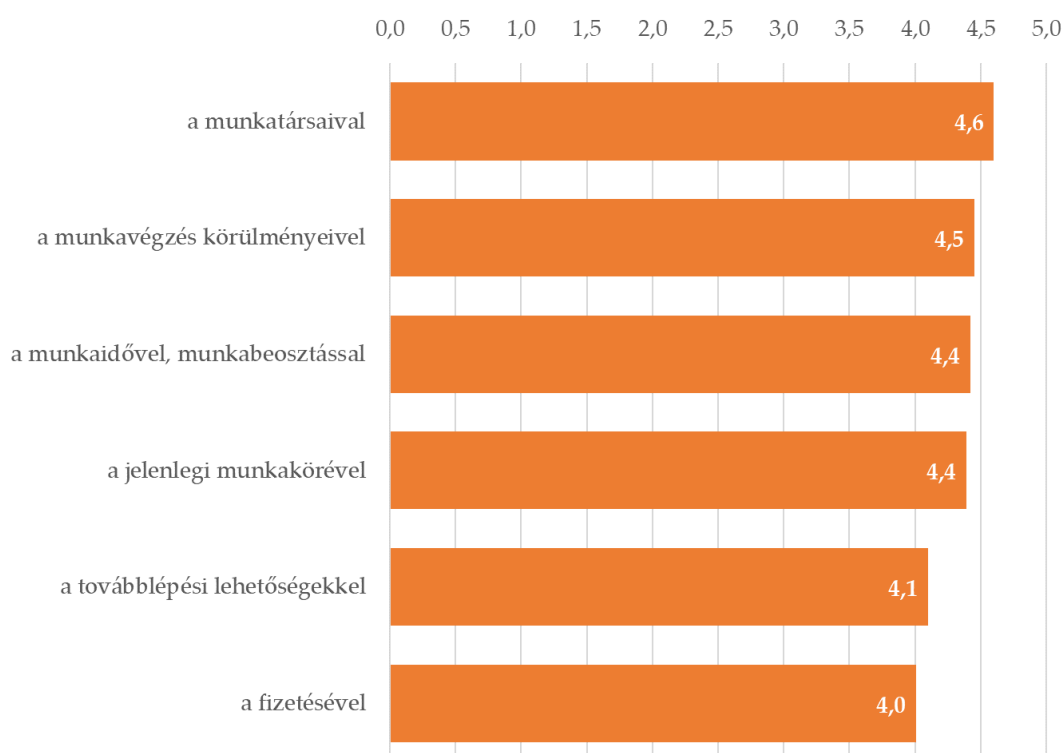
Forrás: KOVETES_1_2018

6.3. A munkahellyel való elégedettség

A jelenleg dolgozó végzeteket kérdeztük arról is, hogy mennyire elégedettek a munkahelyükkel. Ehhez arra kértük őket, hogy több szempont szerint – munkakörrel, munkabeosztással, munkavégzés körülményeivel, fizetéssel, munkatársakkal való elégedettség – egy 1-től 5-ig terjedő skálán osztályozzák a munkahelyüket, ahol az 1 az egyáltalán nem elégedett, az 5 pedig a nagyon elégedett jelentette. Az egyes szempontok átlagos értékelését lásd a 6.3.1. ábrán.

A jelenleg dolgozók többsége, 87%-a elégedett vagy nagyon elégedett a jelenlegi munkakörével, kevesebb mint 1%-uk mondta azt, hogy nagyon elégedetlen. A végzetek egy 1-től 5-ig tartó skálán átlagosan 4,4-re értékelték a munkakörükkel való elégedettséget. Az, hogy mennyire elégedett a végzett a munkakörével, nem áll kapcsolatban azzal, hogy szakgimnáziumban vagy szakközépiskolában végzett-e, valamint azzal sem, hogy milyen szakmát tanult.

6.3.1. ábra: A munkahellyel való átlagos elégedettség egy 1-től 5-ig terjedő skálán (átlag), N=1869-1907

Forrás: KOVETES_1_2018

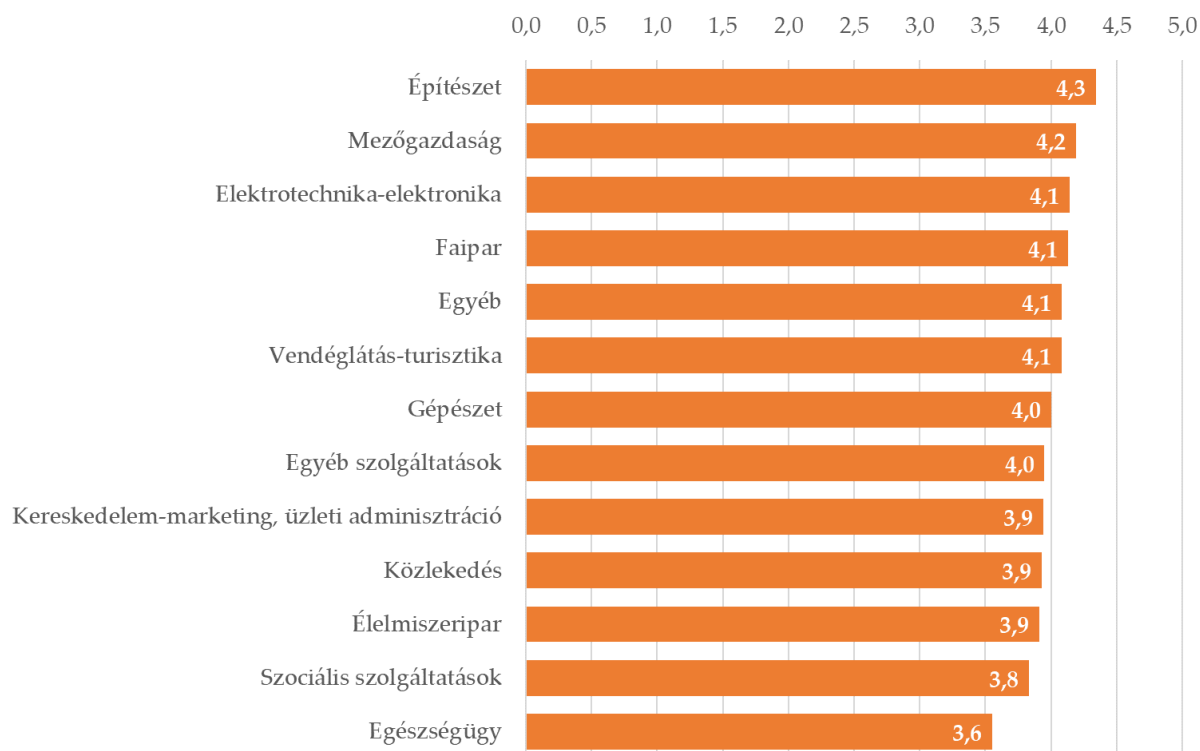
A munkaidővel, műszakbeosztással hasonló arányban (87%-uk) elégedettek vagy nagyon elégedettek a végzettek. Bizonyos szakmacsoportokban végzettek elégedettebbek a beosztásukkal, mint más szakmákban végzettek. A szociális szolgáltatások, a mezőgazdaság és az építészet szakmacsoportban végzettek átlagosan 4,5-re értékelték elégedettségüket, míg például az élelmiszeripar szakmacsoportba tartozó szakmákat tanulók csak 4-esre.

A jelenleg dolgozó végzettek szintén nagy arányban elégedettek a munkavégzés körülményeivel (átlagosan 4,5-re értékelték) és a munkatársaikkal (átlagosan 4,6 értékelés). Kevésbé elégedettek ugyanakkor a munkahelyükön a továbblépési lehetőségekkel, 75%-uk állította, hogy elégedett vagy nagyon elégedett ezzel, míg 8%-uk inkább vagy nagyon elégedetlen. Emellett a faipari és az élelmiszeripari szakmákban végzettek az átlagosnál elégedetlenebbek a továbblépési lehetőségeikkel: átlagosan 3,8-ra osztályozták a munkahelyüket ilyen szempontból, míg például az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozó szakmákban végzettek 4,3-ra.

A dolgozó végzettek legkevésbé a fizetésükkel elégedettek, 72%-uk állította, hogy elégedett ezzel, átlagosan 4-esre osztályozták a munkahelyüket ilyen szempontból. Ebben az esetben is megfigyelhető, hogy bizonyos szakmacsoportokban végzettek elégedettebbek, mint a más szakmákat tanult társaik. Az egészségügyi szakmát végzettek átlagosan 3,6-ra, a szociális

szolgáltatások közé tartozó szakmákat tanulók átlagosan 3,8-ra értékelték elégedettségüket a fizetésükkal, míg például a mezőgazdasági szakmákat tanulók 4,2-re, az építészet szakmacsoportba tartozók pedig 4,3-ra.

6.3.2. ábra: A fizetéssel való átlagos elégedettség egy 1-től 5-ig terjedő skálán szakmacsoportonként (átlag), N=1900

Forrás: KOVETES_1_2018

A fenti szempontokat összesítve elmondható, hogy a jelenleg dolgozó végzettek inkább elégedettek a munkahelyükkel, átlagosan 4,3-ra osztályozzák azt. Szakmacsoportonként vizsgálva elmondható, hogy általánosságban véve az építészeti (4,5) és az egyéb szolgáltatások (4,5) szakmákat végzettek a legelégedettebbek, míg az egészségügyi szakmákban végzettek a legkevésbé elégedettek (4,1-es átlag).

6.4. A szakképzés hasznosulása a munkahelyen

A jelenleg dolgozókat kérdeztük arról is, hogy milyen mértékben érzik azt, hogy a szakképzés során tanultak hasznosak a munkahelyükön, és mik azok a tulajdonságok, készségek, amiket a szakképzésben nem tudtak elsajátítani, így a munkahelyükön kellett megtanulniuk. A végzettek körülbelül harmada (28%-a) érzi úgy, hogy mindennek hasznát veszi, amit a szakképzés során tanult. 23%-uk úgy gondolja, hogy nagyobb részének hasznát veszi, 17%-uk körülbelül a felének veszi hasznát. A végzettek 11%-a úgy véli, hogy csak a kisebb részének veszi hasznát, 22%-uk pedig úgy érzi, egyáltalán nem hasznosítja a munkahelyén azt, amit a szakképzés során tanult.

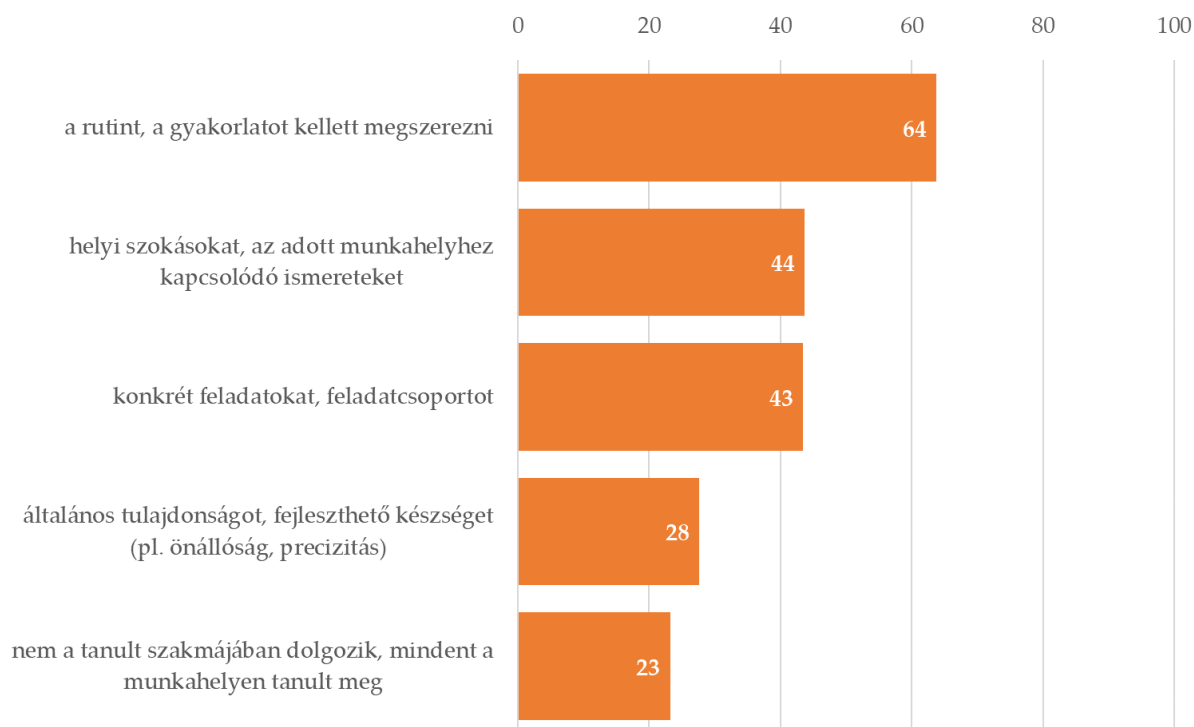
A szakközépiskolában végzettek között nagyobb arányban vannak az olyan megkérdezettek, akik úgy érzik, szinte mindennek hasznát veszik a szakiskolában tanultakból (30%), mint a szakgimnáziumban végzettek között (26%). A szakgimnazisták többsége (26%-a) úgy érzi, hogy körülbelül a felét hasznosította annak, amit tanult. Ugyanakkor a szakközépiskolások között többen vannak azok is, akik úgy érzik, egyáltalán nem veszik hasznát a tanultaknak a munkahelyükön (21%), mint a szakgimnáziumot végzettek között (15%).

A jelenleg dolgozók között a szociális szolgáltatások (47%), az egészségügyi (38%) és az egyéb szolgáltatások (38%) szakmacsoportokban végzettek érzik leginkább úgy, hogy szinte mindent hasznosítani tudnak abból, amit tanultak. Az élelmiszeripari (44%) és a mezőgazdasági (35%) szakmákat tanulók között voltak a legtöbben azok, akik úgy gondolják, hogy semmit nem használnak a munkahelyükön a szakképzésben tanultakból.

A képzés hasznosulásával kapcsolatos elégedettségre is igaz, hogy a hátrányosabb családi háttérrel rendelkező végzettek elégedetlenebbek. Míg a főiskolát vagy egyetemet végzett apák gyermekeinek 36%-a úgy érzi, hogy szinte mindent hasznosítani tud a munkája során a szakképzésben tanultakból, addig ez az arány a 8 általánost végzett apák gyermekeinél 27%, a 8 osztályt be nem fejezőknél pedig 16%. Utóbbi végzettek 40%-a érzi úgy, hogy a tanultakat egyáltalán nem tudja hasznosítani, míg a legmagasabb végzettségű szülők gyermekeinek kevesebb, mint ötöde gondolja ezt.

Rákérdeztünk arra is, hogy mi volt az, amit a végzeteknek a munkahelyükön kellett megtanulniuk. Többségük, 64% úgy gondolja, hogy a rutint kellett megszerezniük a munkahelyükön a szakképzés után, 44%-uk úgy érzi, hogy a helyi szokásokat, a konkrét munkahelyhez kapcsolódó ismereteket kellett elsajátítania. A már dolgozó végzettek 43%-a említette, hogy konkrét feladatokat, feladatcsoportokat kellett megtanulnia a jelenlegi munkahelyén. 28%-uk olyan általános készségeket sajátított el a munkahelyén, mint az önállóság és a precizitás, 23%-uk pedig nem a tanult szakmájában dolgozik, így mindent a munkahelyén kellett megtanulnia (lásd a 6.4.1. ábrát).

6.4.1. ábra: A munkahelyen megtanult egyes tulajdonságok készségek – említések aránya (százalék), N=1690-1719

Forrás: KOVETES_1_2018

Megjegyzés: A válaszadók több válaszlehetőséget is megjelölhettek, így az összes említés aránya meghaladja a 100%-ot.

Azt, hogy a rutint kellett a munkahelyükön megszerezniük, nagyobb arányban említették a szakgimnáziumban végzetek: azok közül, akik úgy érezték, hogy nem tanultak meg mindent a szakiskolában, 70%-uk említette ezt, míg ugyanez az arány a szakközépiskolát végzetek körében 63% volt. Bizonyos szakmacsoportokban végzetek az átlagosnál nagyobb arányban érezték úgy, hogy a gyakorlatot a munkahelyükön kellett megszerezniük: az egyéb szakmákat (pl. művészetet, ügyviteli szakmákat) tanulók 78%-ának, az egyéb szolgáltatások szakmacsoportban végzetek 74%-ának, az elektrotechnikai-elektronikai szakmákat tanulók 68%-ának volt erre szüksége. Az egyszerre tanuló és alkalmazottként dolgozó végzetek szintén nagyobb arányban (71%) említették, hogy a rutint a munkahelyükön szerezték meg, míg a jelenleg közfoglalkoztatottként dolgozóknak mindössze 28%-a említette ezt.

A konkrét feladatok, feladatcsoportok elsajátítása kapcsán nem figyelhetőek meg jelentős különbségek a szerint, hogy a végzett milyen típusú szakiskolában végzett, vagy hogy jelenleg milyen típusú munkahelye van. Ugyanakkor elmondható, hogy bizonyos szakmacsoportokban végzetek az átlagnál nagyobb arányban említették, hogy egyes feladatokat a szakképzés után, a munkahelyükön sajátítottak el. Így például az egyéb szakmákat tanultak 60%-a, a

mezőgazdasági szakmákat tanultak fele, a faiparhoz tartozó szakmákban végzetteknek pedig 49%-a említette ezt (lásd a 6.4.2. ábrát).

6.4.2. ábra: Azok aránya szakmacsoportonként, akiknek konkrét feladatokat, feladatcsoportokat kellett elsajátítaniuk a munkahelyükön (százalék), N=1719

Forrás: KOVETES_1_2018

6.5. Szakmából való kilépés, kilépési arányok

A szakmájukból „kilépő”, tehát nem a saját szakmájukban dolgozó végzett szakképzettek már a kutatás kezdetétől különös figyelmet fordítottunk, mivel ez a hiányszakmák újabb fontos vetületéről ad tájékoztatást. Belátható, hogy a jelentős kilépési aránnyal jellemezhető szakmákban hiába végez megfelelő számú tanuló, a munkaerőpiacon mégis hiány (túlkereslet) fog megjelenni. Az adatfelvétel eredményei alapján többféle megközelítésben is vizsgálható a szakmában maradás kérdése. Ezen különböző megközelítések eltérő pillanatképet nyújtanak a szakképzettek sokrétű és dinamikus változó munkaerőpiaci, iskolai, és munkaerőpiacon kívüli egyéb tevékenységeiről. Ugyanakkor a felvételből kapott adatok alapján csak megközelítőleg lehet bemutatni, hogy pontosan mi zajlik le a szakképzettek életpályája során.

A rendelkezésre álló adatok alapján 2018-ban három, alább részletezendő megközelítésben készítettünk kilépési mutatót. Mindegyik egy-egy kutatási kérdéshez köthető, melyek fontos közpolitikai relevanciával is bírnak.

1. Az effektív munkakínálat mutatója

Kutatási kérdés: részét képezi-e a szakképzett egyén az adott szakmában megjelenő effektív munkakínálatnak a szakmaszerzést követően?

Ennél a mutatónál az adott szakmában megjelenő munkakínálatba azok számítanak bele, akik legalább egyszer már dolgoztak saját megszerzett szakmájukban, vagy azzal azonos szakmacsoportba tartozó szakmában. Akik még soha nem dolgoztak, nem számítanak bele a kilépési arányba, tehát sem a kilépők, sem a nem kilépők számát nem növelik. Ezt a csoportot azért vettük ki a számításokból, mert nem lehet pontosan tudni, hogy aktívan keresnek-e munkát, és ha igen, akkor a saját szakmájukban, vagy másokban teszik ezt. Ez a mutató a munkaerőpiaci megközelítésre helyezi a hangsúlyt.

2. A társadalmi hasznosság mutatója

Kutatási kérdés: használta-e valaha a szakképzett egyén a legutóbbi megkeresés óta a megszerzett szakmáját?

Ez a mutató azt jelzi, hogy az illető használta-e valaha a megszerzett szakmáját akár a munkaerőpiacon (legalább egyszer már dolgozott az utolsó megkeresés óta a szerzett szakmájában, vagy azzal azonos szakmacsoportba tartozó szakmában), akár tanulmányai során (pl. továbbtanulás az adott szakmában szakközépiskola után szakgimnáziumban). Ez a mutató egy sajátos társadalmi megközelítést alkalmaz, mely az adott szakközépiskolai képzés társadalmi hasznosságát vizsgálja.

3. Az elhelyezkedési valószínűség mutatója

Kutatási kérdés: mekkora a szakképzett egyén saját szakmában való elhelyezkedési valószínűsége?

Ennél a mutatónál azok számítanak kilépőnek, akik még soha nem dolgoztak, illetve akik még soha nem dolgoztak a saját szakmájukban, vagy azzal azonos szakmacsoportba tartozó szakmában. A korábban szerzett szakmájukban továbbtanulók nem számítanak bele a kilépési arányba, tehát sem a kilépők, sem a nem kilépők számát nem növelik. Ez a mutató a szakképzett diák szemszögét veszi alapul, azt mutatja, hogy az adott szakma mennyire segíti a végzett diákot a szakmájában való elhelyezkedésben.

A három mutató részletes definíciójáról lásd a 6.5.1. táblázatot.

6.5.1. táblázat: Kilépési definíciók

	Effektív munka- kínálat mutatója	Társadalmi hasznos- ság mutatója	Elhelyez- kedési valószí- nűség mutatója
Jelenleg dolgozik			
- legalább egyszer dolgozott már saját szakmájában	nem kilépő	nem kilépő	nem kilépő
- legalább egyszer dolgozott már szerzett szakmájával azonos szakmacsoportba tartozó szakmában, de saját szerzett szakmájában még nem dolgozott	nem kilépő	nem kilépő	nem kilépő
- még soha nem dolgozott saját szakmájában, sem ezzel azonos szakmacsoportba tartozó szakmában	kilépő	kilépő	kilépő
- nem tudjuk, hogy dolgozott-e saját szakmájában, vagy azonos szakmacsoportba tartozó szakmában	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba
Jelenleg munkanélküli			
- még soha nem dolgozott	nem számít bele az arányba	kilépő	kilépő
- dolgozott és legalább egyszer dolgozott már saját szerzett szakmájában	nem kilépő	nem kilépő	nem kilépő
- dolgozott és legalább egyszer dolgozott szerzett szakmájával azonos szakmacsoportba tartozó szakmában, de saját szerzett szakmájában még nem dolgozott	nem kilépő	nem kilépő	nem kilépő
- dolgozott és még soha nem dolgozott saját szerzett szakmájában, sem ezzel azonos szakmacsoportba tartozó szakmában	kilépő	kilépő	kilépő
- dolgozott, de nem tudjuk, hogy dolgozott-e saját szerzett szakmájában, vagy azonos szakmacsoportba tartozó szakmában	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba
Jelenleg tanul			
- még soha nem dolgozott és a korábban szerzett szakmájában tanul tovább	nem számít bele az arányba	nem kilépő	nem számít bele az arányba

- még soha nem dolgozott és nem a korábban szerzett szakmájában tanul tovább	nem számít bele az arányba	kilépő	nem számít bele az arányba
- még soha nem dolgozott és nem tudjuk, hogy milyen szakmában tanul tovább	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba
- már dolgozott, és legalább egyszer dolgozott már saját szerzett szakmájában	nem kilépő	nem kilépő	nem kilépő
már dolgozott és legalább egyszer dolgozott szerzett szakmájával azonos szakmacsoportba tartozó szakmában, de saját szakmájában még nem dolgozott	nem kilépő	nem kilépő	nem kilépő
már dolgozott, de még soha nem dolgozott szerzett szakmájában, sem ezzel azonos szakmacsoportba tartozó szakmában, a korábban szerzett szakmájában tanul tovább	kilépő	nem kilépő	kilépő
már dolgozott, de még soha nem dolgozott saját szerzett szakmájában, sem ezzel azonos szakmacsoportba tartozó szakmában, nem a korábban szerzett szakmájában tanul tovább	kilépő	kilépő	kilépő
már dolgozott, de még soha nem dolgozott saját szakmájában, sem ezzel azonos szakmacsoportba tartozó szakmában, nem tudjuk, hogy milyen szakmában tanul tovább	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba
már dolgozott, de nem tudjuk, hogy dolgozott-e saját szerzett szakmájában, vagy azonos szakmacsoportba tartozó szakmában, és nem tudjuk, hogy milyen szakmában tanul tovább	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba
Jelenleg Gyes-en van, vagy egyéb okból inaktív			
- még soha nem dolgozott	nem számít bele az arányba	kilépő	kilépő
- dolgozott és legalább egyszer dolgozott már saját szakmájában	nem kilépő	nem kilépő	nem kilépő
- dolgozott és legalább egyszer dolgozott már szakmájával azonos szakmacsoportba tartozó szakmában, de saját szerzett szakmájában még nem dolgozott	nem kilépő	nem kilépő	nem kilépő
- dolgozott és még soha nem dolgozott saját szakmájában,	kilépő	kilépő	kilépő

sem ezzel azonos szakmacsoportba tartozó szakmában			
- nem tudjuk, hogy dolgozott-e saját szerzett szakmájában, vagy azonos szakmacsoportba tartozó szakmában	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba
Nem ismerjük jelenlegi munkaerőpiaci pozícióját	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba	nem számít bele az arányba

Az effektív munkakínálat mutatója szerint 2018-ban a szakképzett fiatalok 69%-a képezte részét a szakmájára vonatkozó munkakínálatnak és 31%-uk hagyta el ezt a munkapiacot. A társadalmi hasznosság mutatója szerint a végzettek 70%-a használta valamilyen formában a megszerzett szakmáját. Az elhelyezkedési mutató szerint a végzettek 69%-os valószínűséggel helyezkedtek el – dolgoztak vagy tanultak – a saját szakmájukban.

A szakközépiskolában végzettek nagyobb arányban léptek ki a szakmájukból (30%-uk), kisebb arányban használták a megszerzett szakmájukat (29%-uk nem használta) és kisebb valószínűséggel helyezkedtek el a szakmájukban (30%-uk nem), mint a szakgimnáziumban végzettek (lásd a 6.5.2. táblázatot).

6.5.2. A kilépők aránya a három kilépési mutató szerint a szakközépiskolában és a szakgimnáziumban végzettek között, N=2170

	Effektív munka- kínálat mutatója		Társadalmi hasznosság mutatója		Elhelyezkedési valószínűség mutatója	
	N	%	N	%	N	%
Szaggimnáziumban végzettek	120	22,3	134	21	120	22,3
Szakközépiskolában végzettek	488	29,9	548	29,4	484	29,7

Forrás: KOVETES_1_2018

Az egyes szakmacsoportokat vizsgálva elmondható, hogy a legmagasabb kilépési arányokkal a mezőgazdasági, az egyéb szakmák körébe tartozó és az élelmiszeripari szakmákat tanuló végzettek esetében találkozhatunk. Ezekben a szakmacsoportokban mindhárom kilépési mutató szerint 40% felett van a kilépők aránya. A legalacsonyabb kilépési arányokkal ezzel szemben az elektrotechnika-elektronika és a gépészet szakmacsoportokban végzettek jellemezhetők, ezekben a szakmákban a végzettek körülbelül ötöde tekinthető kilépőnek (lásd a 6.5.3. táblázatot).

6.5.3. A kilépők aránya a három kilépési mutató szerint az egyes szakmacsoportokban, N=2415

	Effektív munka- kínálat mutatója		Társadalmi hasznosság mutatója		Elhelyezkedési valószínűség mutatója	
	N	%	N	%	N	%
Egészségügy	49	25,8	33	13,7	48	25,4
Szociális szolgáltatások	21	30,9	22	30,6	21	30,9
Gépészet	94	21,7	100	19,9	93	21,5
Elektrotechnika-elektronika	23	19,7	25	19,7	23	19,7
Építészet	28	24,3	29	23,6	28	24,3
Faipar	19	30,6	21	30,0	19	30,6
Közlekedés	68	39,1	71	32,9	68	39,1
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	75	37,1	92	40,5	74	36,8
Vendéglátás-turisztika	112	24,2	123	24,6	110	23,9
Egyéb szolgáltatások	38	38,0	25	19,8	37	37,4
Mezőgazdaság	106	48,4	113	45,6	106	48,4
Élelmiszeripar	25	43,1	28	41,8	25	43,1
Egyéb	100	46,3	165	58,5	100	46,3

Forrás: KOVETES_1_2018

A régiók közül a legmagasabb kilépési arányokkal az észak-alföldi régióban találkozhatunk, itt a végzettek 37%-a kilépett a szakmájából, 38%-a a végzés óta nem használta a szakmáját, 37%-uk pedig nem helyezkedett el a szakmájában. A legalacsonyabb kilépési értékek ezzel szemben a Dél-Dunántúlon és a Dél-Alföldön figyelhetők meg (lásd a 6.5.4. táblázatot).

6.5.3. A kilépők aránya a három kilépési mutató szerint régióként, N=2415

	Effektív munka- kínálat mutatója		Társadalmi hasznosság mutatója		Elhelyezkedési valószínűség mutatója	
	N	%	N	%	N	%
Közép-Magyarország	108	32,5	118	31,2	106	32,1
Közép-Dunántúl	79	31,6	77	26,3	78	31,3
Nyugat-Dunántúl	120	28,5	128	26,8	119	28,3
Dél-Dunántúl	82	27,5	84	24,8	82	27,5
Dél-Alföld	74	27,4	84	26,9	74	27,4
Észak-Alföld	191	36,7	236	37,5	191	36,7
Észak-Magyarország	102	31,6	119	31,9	101	31,4

Forrás: KOVETES_1_2018

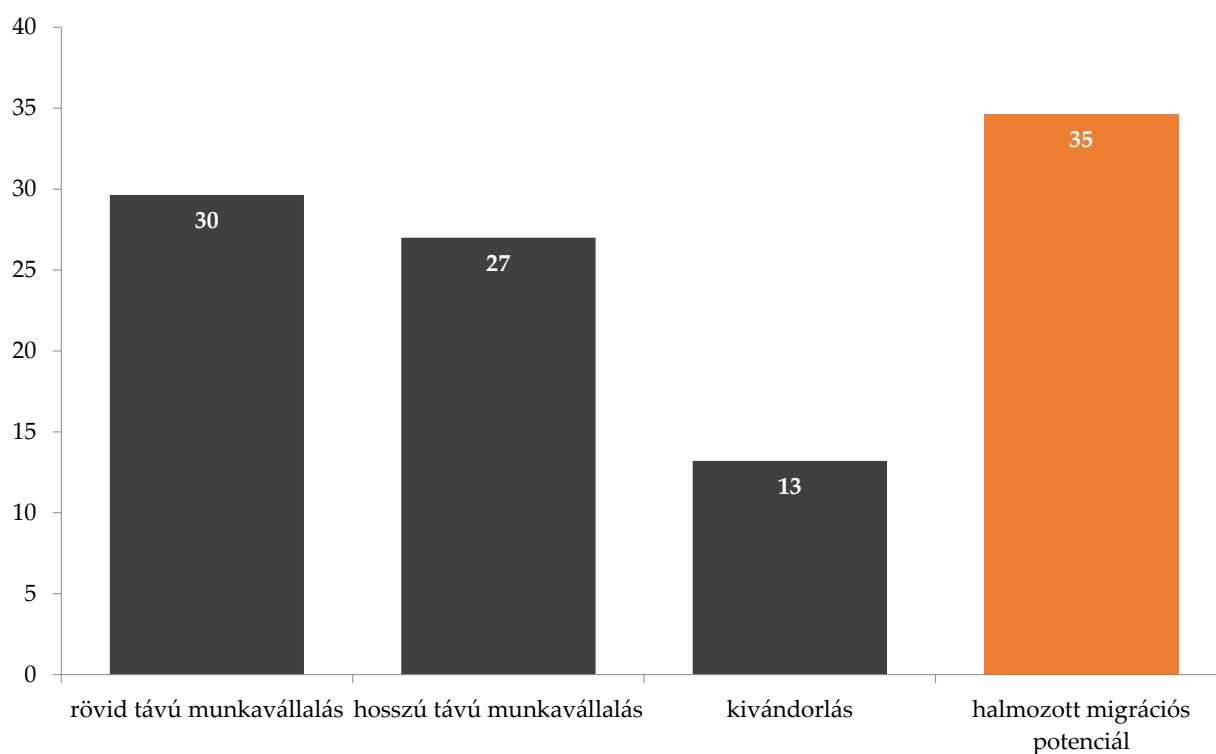
A szakmából való kilépés ugyanakkor nem mutat összefüggést a végzett családi hátterével vagy a szakképzés során elért tanulmányi eredményeivel.

7. Migráció, mobilitás

Az alábbi fejezetben azt vizsgáljuk, hogy mennyire jellemző a megkérdezettek körében a külföldi munkavállalás, illetve, hogy milyen arányban tervezik azt.

A megkérdezetteknek csupán 5%-a dolgozott már valaha külföldön. Azonban a válaszadók nagyjából harmada tervezi, hogy rövidebb-hosszabb ideig külföldön vállal majd munkát. A legnagyobb arányban (30%) azt fontolgatják a megkérdezett fiatalok, hogy pár hétre vagy hónapra külföldre mennek dolgozni. Közel azonos hányaduk (27%) tervezi azt, hogy pár évig vállal munkát külföldön. A kivándorlást tervezők aránya jóval alacsonyabb: nagyjából minden tizedik (13%) fiatalnak áll szándékában örökre elhagyni az országot. A halmozott migrációs potenciál értéke 35%, vagyis a megkérdezettek körülbelül egyharmada tervezi azt, hogy bármilyen időtartamra külföldre költözik.

7.1. ábra: A migrációs szándék alakulása a tervezett migráció időtartama szerint, 2018, N=3356-3441

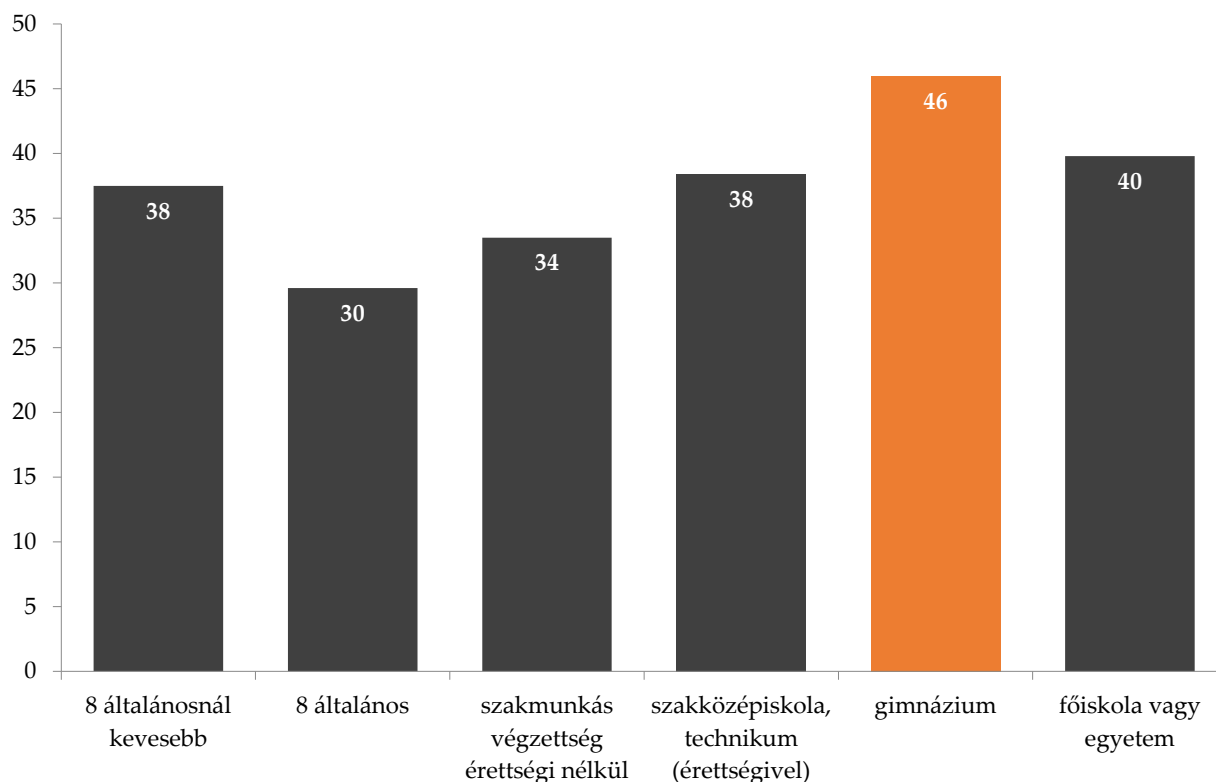

Forrás: KOVETES_1_2018

Az apa iskolai végzettsége és a migrációs szándék között szignifikáns kapcsolat mutatható ki. Azoknak a fiataloknak, akiknek az apja gimnáziumi végzettségű, 46%-a szeretne rövidebb vagy hosszabb időre külföldre menni. Ez az arány 40% körül alakul a főiskolai, egyetemi (40%), a szakközépiskolai, technikumi (38%) végzettségű apák, illetve a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű (38%) apák gyermekei körében. A szakmunkás (34%) és a 8 általános iskolai

végzettségű (30%) apák gyermekei körében a legalacsonyabb a fenti arány. Ha a kevesebb, mint 8 osztályt végzett apák és a 8 osztályt végzett apák gyermekeinek kategóriáját összevonjuk, akkor esetükben a halmozott migrációs potenciál értéke 30%, vagyis e csoport esetében a legalacsonyabb a külföldi munkavállalást tervezők aránya. Ez azt jelenti, hogy minél kedvezőbb a fiatal családi háttere, annál nagyobb a valószínűsége, hogy szeretne külföldre menni – ez alól kivételt jelent, ha az apa főiskolai, egyetemi végzettségű.

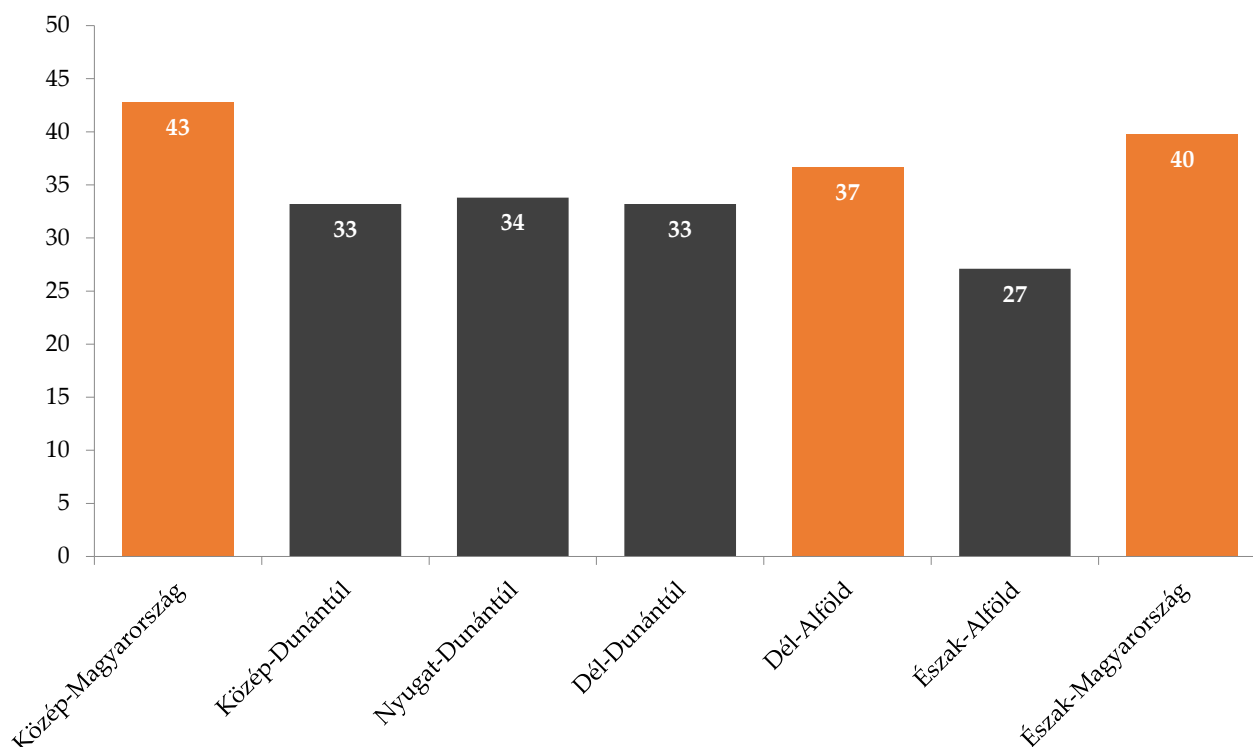
7.2. ábra: A halmozott migrációs potenciál az apa iskolai végzettsége szerint, 2018, N=3220

Forrás: KOVETES_1_2018

Régiók szerint is eltérés figyelhető meg a migrációs szándékot mutatók arányában. A legnagyobb arányban a közép-magyarországi (43%), az észak-magyarországi (40%), valamint a dél-alföldi válaszadók tervezik a külföldre költözést, míg a legkisebb arányban (27%) az észak-alföldiek.

7.3. ábra: A halmozott migrációs potenciál régiók szerint, 2018, N=3671

Forrás: KOVETES_1_2018

Az általános iskolai, illetve a szakképzés utolsó évében elért tanulmányi átlag és az, hogy a fiatal szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi osztályba járt-e, nem mutat összefüggést a migrációs szándékkal.

A célországokat tekintve Németország, Ausztria és Nagy-Britannia emelkedik ki.

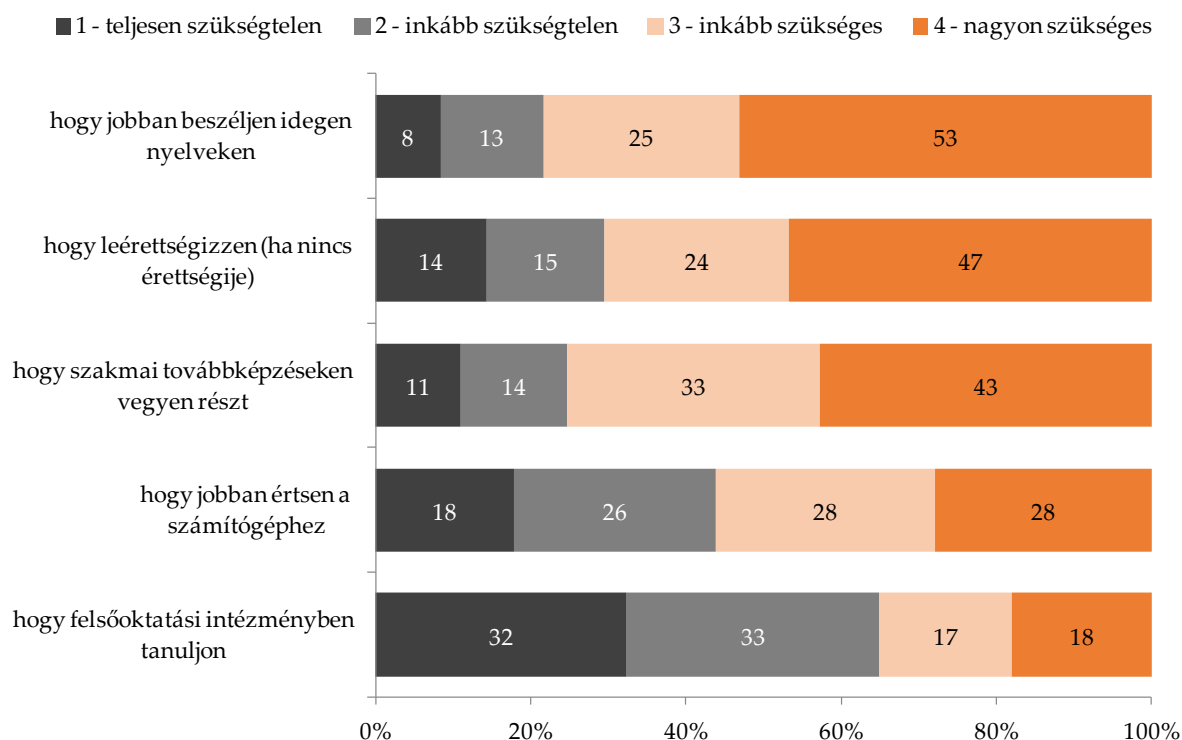
8. Továbbtanulási és munkaerőpiaci tervek

Az alábbi fejezetben a szakképzett pályakezdők továbbtanulási és munkaerőpiaci terveibe adunk betekintést.

Kérdőívünkben a válaszadók 1-től 4-ig osztályozhattak különböző tényezőket a szerint, hogy saját pályájuk, karrierjük szempontjából mennyire tartják szükségesnek azokat.¹¹ Az eredmények szerint a szakképzett fiatalok a legnagyobb arányban azt tartják fontosnak, hogy jobban beszéljenek idegen nyelveken: 53%-uk szerint ez nagyon szükséges lenne karrierje szempontjából, 25%-uk szerint inkább szükséges, 13%-uk szerint inkább szükségtelen, 8%-uk szerint pedig teljesen szükségtelen. Azok között, akiknek nincs érettségije, 47% nagyon szükségesnek tartja pályája szempontjából, hogy leérettségizzen, 24%-uk inkább szükségesnek tartja, 29%-uk pedig inkább szükségtelennek, vagy teljesen szükségtelennek. A szakmai továbbképzéseken való részvételt 43%-uk tartja nagyon szükségesnek, 33%-uk inkább szükségesnek, negyedük pedig inkább vagy teljesen szükségtelennek. A válaszadó fiatalok 28-28%-a tartja nagyon szükségesnek, illetve inkább szükségesnek azt, hogy jobban értsen a számítógéphez, 26%-uk szerint ez inkább szükségtelen, 18%-uk szerint pedig teljesen szükségtelen. A megkérdezettek harmada tartja csak fontosnak karrierje szempontjából, hogy felsőoktatási intézményben tanuljon: 18%-uk jelezte, hogy ez nagyon szükséges lenne, 17%-uk szerint pedig inkább szükséges. 33%-uk tartja ezt inkább szükségtelennek, 32%-uk pedig teljesen szükségtelennek (lásd a 8.1. ábrát).

¹¹ A kérdőív megfelelő kérdése: „A saját pályája, karrierje szempontjából nagyon szükségesnek tartja, inkább szükségesnek, inkább szükségtelennek, vagy teljesen szükségtelennek tartja azt, ...”

8.1. ábra: A megkérdezettek véleménye arról, hogy saját pályájuk, karrierjük szempontjából mennyire szükségesek az alábbi tényezők (százalék), N=2161-3651

Forrás: KOVETES_1_2018

Az alábbiakban azt vizsgáljuk meg, hogy mely jellemzők valószínűsítik azt, hogy az egyes tényezőket nagyon szükségesnek tartják a válaszadók.

Az átlagosnál nagyobb arányban jelezték, hogy nagyon szükségesnek érzik azt, hogy jobban beszéljenek idegen nyelveken azok, akiknek apja felsőfokú végzettségű (63%), akik apja szellemi foglalkozású (63%), akik szakgimnáziumi osztályban végeztek (56%) akik a kérdés időpontjában tanultak és dolgoztak egyszerre (60%), illetve akik egyéb inaktív státuszúak voltak (71%).

Jelentősen nagyobb arányban tartják nagyon szükségesnek, hogy leérettségizzenek, akiknek apja felsőfokú végzettségű (70%) és akik Közép-Magyarországon tanultak (58%).

A szakmai továbbképzéseken való részvétel fontosságát a szakgimnáziumi osztályban végeztek (52%), az egyéb szolgáltatások (82%) és az egészségügy szakmacsoportokba (68%) tartozó szakmákban tanultak jelezték a legnagyobb arányban.

Viszonylag magas arányban tartják fontosnak, hogy jobban értse a számítógéphez azok a válaszadók, akiknek apja szellemi foglalkozású (39%), akik a kérdés időpontjában tanulók voltak (37%), valamint akik az egészségügy szakmacsoportba tartozó szakmát tanultak (39%).

A felsőoktatási intézményben való továbbtanulásról azok jelezték a legmagasabb arányban, hogy nagyon szükségesnek tartják, akiknek apja felsőfokú végzettségű (27%).

A kérdés időpontjában dolgozóktól azt is megkérdeztük, hogy terveznek-e a következő fél évben munkahelyváltást. A válaszadók 19%-a (426 fő) jelezte, hogy tervezi, hogy a következő fél év során munkahelyet vált, 78%-uk (1763 fő) nem tervez ilyet, 4% (82 fő) pedig nem tudott válaszolni a kérdésre. A legnagyobb arányban az észak-alföldi (30%) és az egyéb szakmacsoportokba sorolt szakmákban végzett (36%) fiatalok terveznek munkahelyváltást.

A munkahelyváltást tervezők 54%-a olyan állást keres, ahol abban a szakmában dolgozhat, amit 2017-ben tanult, 9%-uk olyat, ahol ugyanabba a szakmacsoportba tartozó másik szakmában dolgozhat, 1%-uk olyan munkát keres, ahol egy régebben szerzett szakmájában dolgozhat, 29%-uk pedig olyat, ahol teljesen eltérő szakmában dolgozhat.

9. A 2014/15-ös tanévben szakmát szerzettek pályájának alakulása

Az alábbi fejezetben azoknak a fiataloknak a pályafutását vizsgáljuk, akik a 2014/2015-ös tanévben szereztek szakmát szakiskolában. E tanulókat 2017 telén kerestük fel először, két és fél évvel a végzésük után, majd 2018 telén – 3 és fél évvel a végzésük után –másodszorra. 2017-ben 2321 fővel vettünk fel kérdőívet, akik közül 2018-ban 737 főt tudtunk megkérdezni második alkalommal is.

A 737 válaszadó 80,5%-a (593 fő) férfi, 19,5%-a (144 fő) nő. A megkérdezettek átlagéletkora 23 év, 45%-uk legfeljebb 22 éves, 43%-uk 23 vagy 24 éves, 12%-uk pedig legalább 25 éves. Budapesten csupán 5%-uk, más városban 55%-uk, községben 38%-uk, míg külföldön 2%-uk lakik.

A legnagyobb esetszámban a szakács (60 fő), a bolti eladó (56 fő), az autószerelő (54 fő), a gépi forgácsoló (53 fő), a pincér (50 fő), a hegesztő (47 fő) és a cukrász (44 fő) szakmát végzetteket sikerült újra elérni.

A válaszadók legnagyobb része (18%) a dél-alföldi régióból származik, 17%-uk észak-alföldi, 16%-uk közép-dunántúli, 15%-uk dél-dunántúli, 12%-uk észak-magyarországi, szintén 12%-uk közép-magyarországi, míg 11%-uk nyugat-dunántúli.

9.1. táblázat: A válaszadók régiók szerinti megoszlása, 2018, N=737

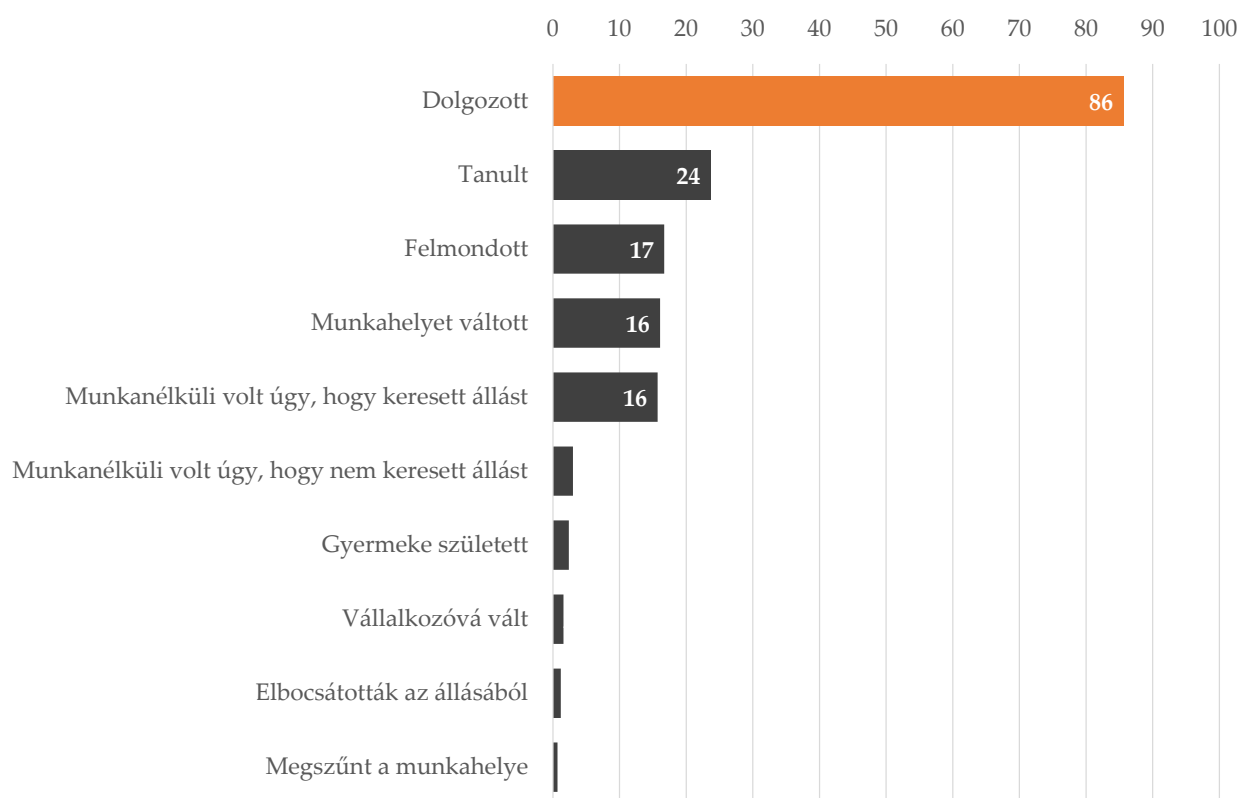
	Elemsszám	Százalék
Közép-Magyarország	85	11,5
Közép-Dunántúl	120	16,3
Nyugat-Dunántúl	83	11,3
Dél-Dunántúl	110	14,9
Dél-Alföld	130	17,6
Észak-Alföld	124	16,8
Észak-Magyarország	85	11,5
Összesen	737	100,0

Forrás: KOVETES_2_2018

9.1. A 2017 eleje óta bekövetkezett életesemények

Az adatok szerint a 2017 eleje és 2018 eleje között eltelt egy évben a megkérdezett fiatalok túlnyomó többsége (86%) dolgozott. Közel negyedük (24%) tanult, 17%-uk felmondott, 16%-uk munkahelyet váltott, szintén 16%-uk állást keresett. Csekély azok aránya, akik munkanélküliek voltak és nem kerestek állást (3%), akiknek gyermeke született (2%), vagy akik vállalkozóvá váltak (2%). Csupán a válaszadók 1%-át bocsátották el állásából, valamint szintén 1% azok aránya, akiknek megszűnt a munkahelye.

9.1.1. ábra: A 2017 eleje óta bekövetkezett életesemények, százalék, 2018, N=737

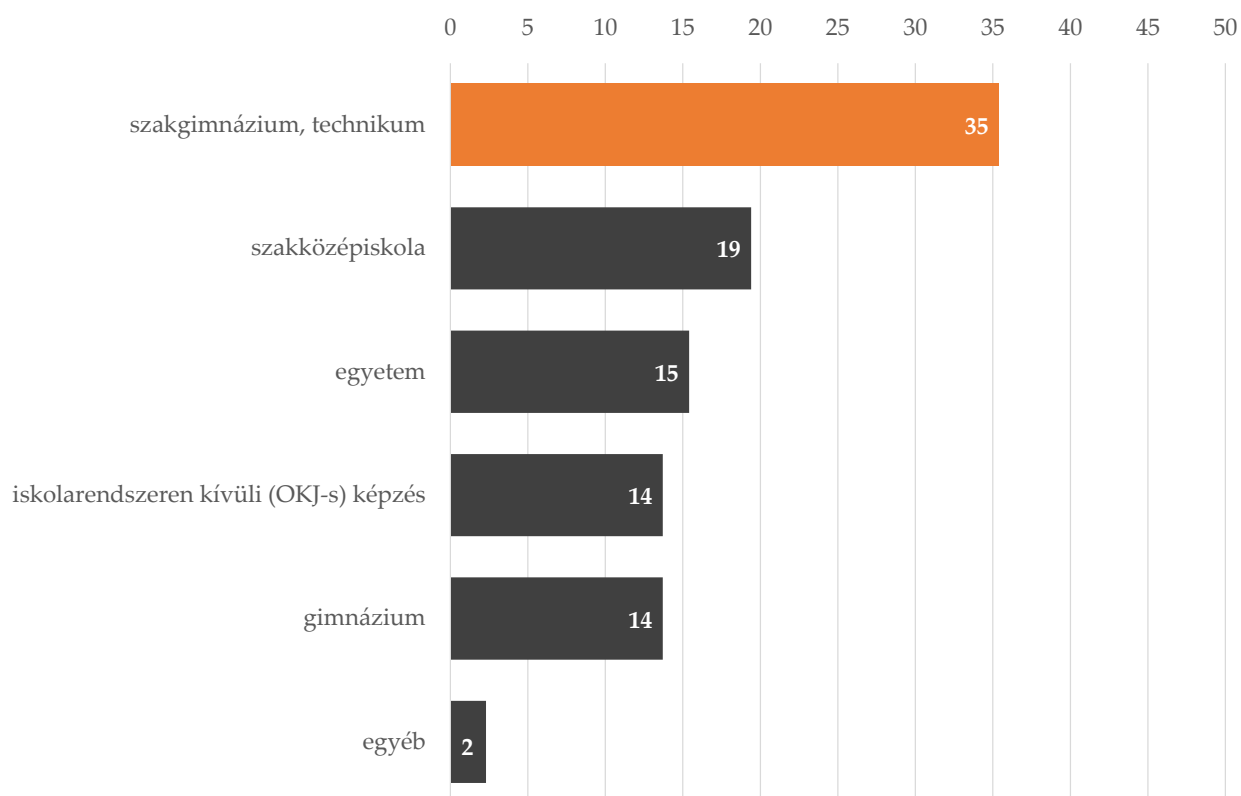

Megjegyzés: a válaszadó több válaszlehetőséget is adhatott, ezért a százalékos arányok összege meghaladja a 100 százalékot.

Forrás: KOVETES_2_2018

A vizsgált időszakban tanulmányokat folytatóktól (175 fő) azt is megkérdeztük, hogy milyen iskolatípusban tanultak tovább. A legtöbben (35%) szakgimnáziumban, technikumban tanultak ebben az időszakban. A második legnépszerűbb (19%) továbbtanulási irány a szakközépiskola, a harmadik (15%) az egyetem volt. Iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzésben a továbbtanulók 14%-a vett részt, szintén 14%-uk választotta a gimnáziumi képzést.

9.1.2. ábra: A legutóbbi kérdés óta továbbtanulók megoszlása a képzés típusa szerint, százalék, N=175

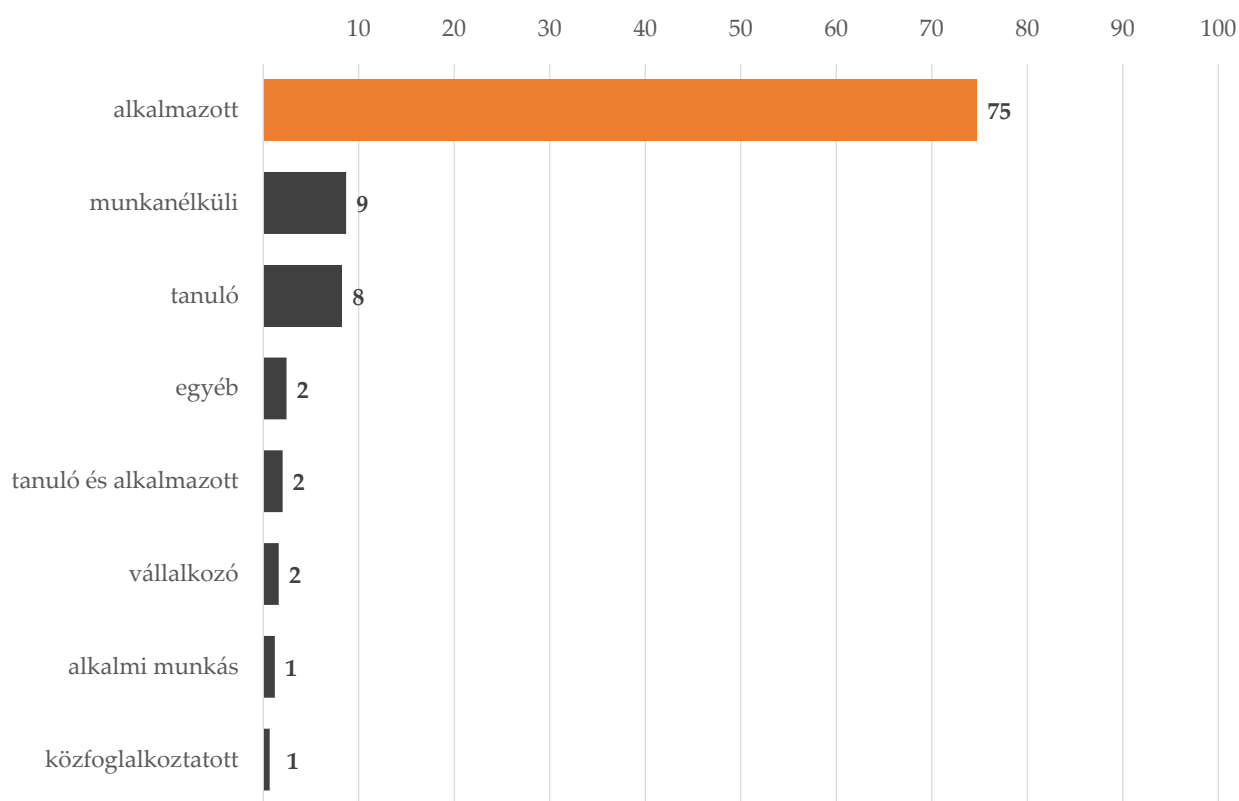
Forrás: KOVETES_2_2018

A továbbtanuló diákok (175 fő) 41%-a (72 fő) szerzett érettségit 2017 januárja óta: 61 fő szakgimnáziumban, 11 fő gimnáziumban szerezte bizonyítványát. A tanulmányokat folytató diákok 38%-a (67 fő) tanult szakmát 2017 januárja óta. Többségük (40 fő) olyan szakmát tanult, ami másik szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett, 16 fő olyan szakmát tanult, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett, 11 fő pedig korábban szerzett szakmájában tanult tovább.

9.2. A megkérdezettek jelenlegi munkaerőpiaci státusza, illetve a munkaerőpiaci helyzetben bekövetkezett változás

A 2017 eleje óta bekövetkezett különböző munkaerőpiaci- és életesemények mellett arról is megkérdeztük a fiatalokat, hogy milyen munkaerőpiaci helyzetben voltak a kérdés időpontjában. Az adatfelvétel eredményei szerint a megkérdezettek 75%-a alkalmazott volt a második adatfelvétel idején, 9%-uk munkanélküli, 8%-uk pedig tanuló volt. Az összes többi kategóriába a fiatalok csupán néhány (1-2%) százaléka sorolható.

9.2.1. ábra: A megkérdezettek munkaerőpiaci státusza (százalék), 2018, N=737

Forrás: KOVETES_2_2018

A megkérdezettek 52%-a (386 fő) rendelkezik érettségivel. Többségük (79%) szakköznevelőiskolában szerezte érettségijét, 21%-uk pedig köznevelőiskolában.

Az alkalmazott státuszúak (551 fő) döntő többségének (83%) határozatlan idejű szerződése van. Kedvezőtlenebb munkaerőpiaci helyzetű 15%-uk, akiknek határozott idejű szerződése van, valamint 2%-uk, akiknek megbízási szerződése van.

A jelenleg tanuló 76 fő legnagyobb része (33%) egyetemen tanul, nagyjából negyedük (24%) szakköznevelőiskolában vagy technikumban, 17%-uk iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzésben, 16%-uk szakköznevelőiskolában, 9%-uk köznevelőiskolában, 1%-uk pedig egyéb képzésben.

A diákok nagyjából fele (49%) amellet döntött, hogy szakmát tanul, míg másik felük (51%) nem tanul szakmát jelenlegi képzésében. Lényeges, hogy a szakmát tanulók többsége nem a 2014/15-ben szerzett szakterületén kívánja tovább mélyíteni tudását: a 37 szakmát tanuló diák közül 23 fő olyan szakmát tanul, ami másik szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett. 10 fő olyan szakmát tanul, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett, és csupán 4 fő tanul tovább korábban szerzett szakmájában.

A követéses adatfelvétel lehetőséget biztosít arra, hogy az egyének munkaerőpiaci helyzetében bekövetkezett változást, a különböző kategóriák közti mozgásokat is megfigyeljük. A 2017 elején alkalmazottként dolgozó megkérdezettek 89%-a 2018 elején is alkalmazott volt, 5%-uk munkanélkülivé vált. (Egyéb kategóriába a tavaly alkalmazott státuszúak alacsony hányada lépett át.) A 2017 elején munkanélküli státuszúak többsége (69%) idén már alkalmazottként dolgozott, 21%-uk még mindig (vagy újra) munkanélküli volt 2018-ban, 7%-uk pedig tanuló lett. (Egyéb kategóriába a tavaly munkanélküli státuszúak alacsony hányada lépett át.) A 2016-ban tanuló státuszú megkérdezettek 35%-a továbbra is tanuló maradt, 40%-ukból alkalmazott lett, 14%-uk munkanélkülivé vált, 4%-uk alkalmazott és tanuló lett egyszerre, 3%-uk pedig alkalmi munkás. (Egyéb kategóriába a tavaly tanuló státuszúak alacsony hányada lépett át.)

Az adatokból az a következtetés vonható le, hogy a fiatal szakképzettek viszonylag jó eséllyel ki tudnak törni a munkanélküliségből, a megszerzett állást pedig döntő többségük meg tudja tartani. Emellet az is látható, hogy a szakközépiskola utáni továbbtanulás jó befektetésnek számít, mivel (1) a továbbtanulók körében jóval nagyobb a későbbi elhelyezkedés esélye, mint a munkanélkülivé válásé és (2) a további tanulmányok az esetek jelentős részében hosszabb távú elköteleződést jelentenek, melyek nagy valószínűséggel magasabb bérekhez vezetnek.

9.2.1. táblázat: A megkérdezettek 2017 és 2018 eleji munkaerőpiaci státusza

2018 eleji munkaerőpiaci státusz	2017 eleji munkaerőpiaci státusz											
	Alkalmazott		Vállalkozó		Alkalmi munkás		Közfoglalkoztatott		Munkanélküli		Tanuló	
	Eset-szám	Százalék	Eset-szám	Százalék	Eset-szám	Százalék	Eset-szám	Százalék	Eset-szám	Százalék	Eset-szám	Százalék
Alkalmazott	421	89,4	(2)	(20)	(7)	(100)	(3)	(42,9)	57	68,7	58	39,5
Vállalkozó	(4)	(0,8)	(4)	(40)	0	0	0	0	0	0	(3)	(2)
Alkalmi munkás	(4)	(0,8)	0	0	0	0	0	0	(1)	(1,2)	(4)	(2,7)
Közfoglalkoztatott	(1)	(0,2)	0	0	0	0	(2)	(28,6)	0	0	(2)	(1,4)
Munkanélküli	22	4,7	(2)	(20)	0	0	(2)	(28,6)	17	20,5	20	13,6
Tanuló	(4)	(0,8)	0	0	0	0	0	0	(6)	(7,2)	51	34,7
Egyéb (GYES, GYED stb.)	(7)	(1,5)	(1)	(10)	0	0	0	0	0	0	(3)	(2)
Nem tudja	(1)	(0,2)	(1)	(10)	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanuló és alkalmazott	(7)	(1,5)	0	0	0	0	0	0	(2)	(2,4)	(6)	(4,1)
Összesen	471	100	10	100	7	100	7	100	83	100	147	100

Forrás: KOVETES_2_2018

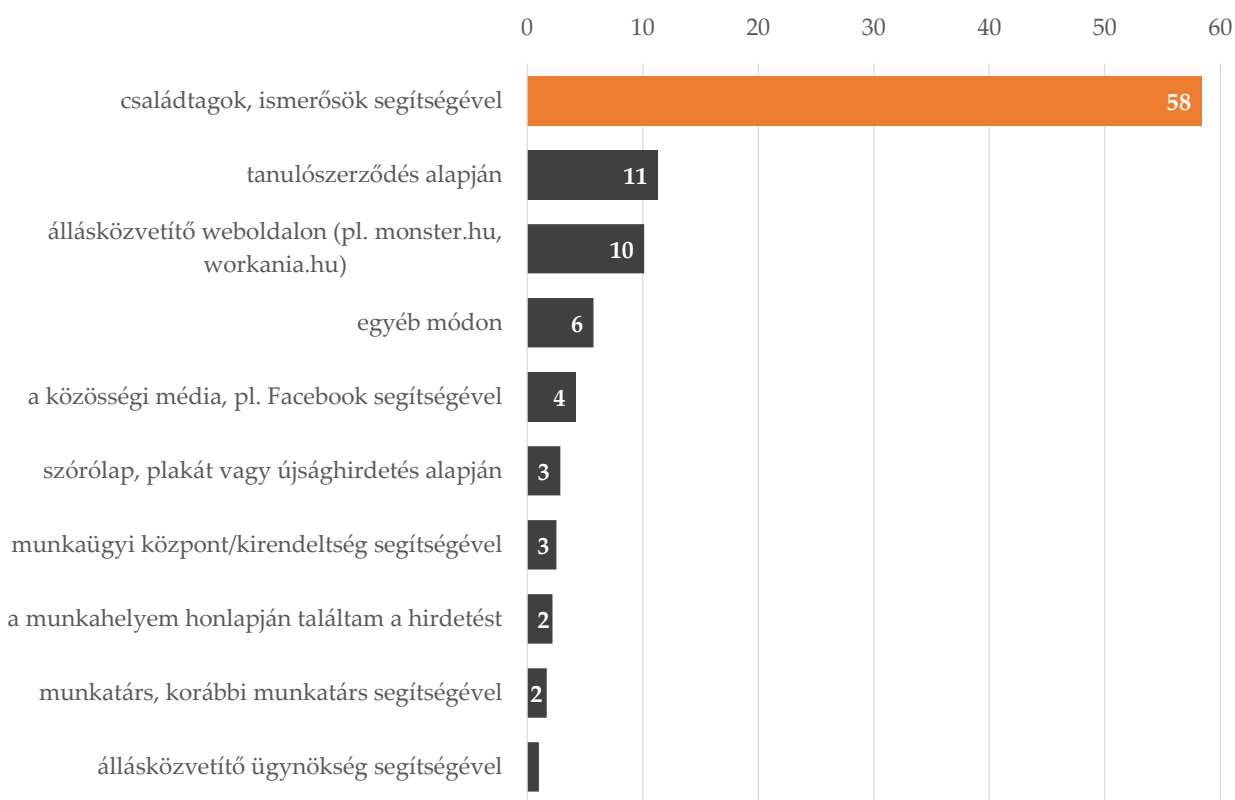
9.3. A munkavállalás jellemzői

A megkérdezettek 12%-a (87 fő) nem dolgozott 2017 januárja óta, 5%-a (34 fő) pedig ugyanott dolgozott, mint a legutóbbi kérdezéskor¹², így 615 fő válaszolt arra, hogy hány munkahelye volt 2017 januárja óta. Kétharmaduknak (66%) csupán egy, 28%-uknak kettő, 6%-uknak pedig három vagy négy munkahelye volt 2017 eleje óta.

581 fő válaszolt arra a kérdésre, hogy mennyi idő alatt találta jelenlegi munkáját. Túlnyomó többségük (83%) kevesebb, mint egy hónap alatt szerzett állást. Nagyjából minden tizedik (12%) fiatalnak 1-3 hónapba telt munkához jutni. Csupán 4%-uknak kellett 4-6 hónapot szánnia az álláskeresésre.

Lényeges eredmény, hogy a dolgozó fiatalok legnagyobb arányban (58%) családtagok, ismerősök segítségével találták jelenlegi munkájukat. A következő legjellemzőbb csatornán, a tanulószerveződésen keresztül jutott jelenlegi állásához minden tizedik megkérdezett (11%). A fiatalok 10%-a találta munkáját állasközvetítő weboldalon. Más módokon a válaszadók csekély hányada szerezte jelenlegi állását.

9.3.1. ábra: A jelenleg dolgozó fiatalok megoszlása a szerint, hogy hogyan találták jelenlegi munkájukat, százalék, N=593

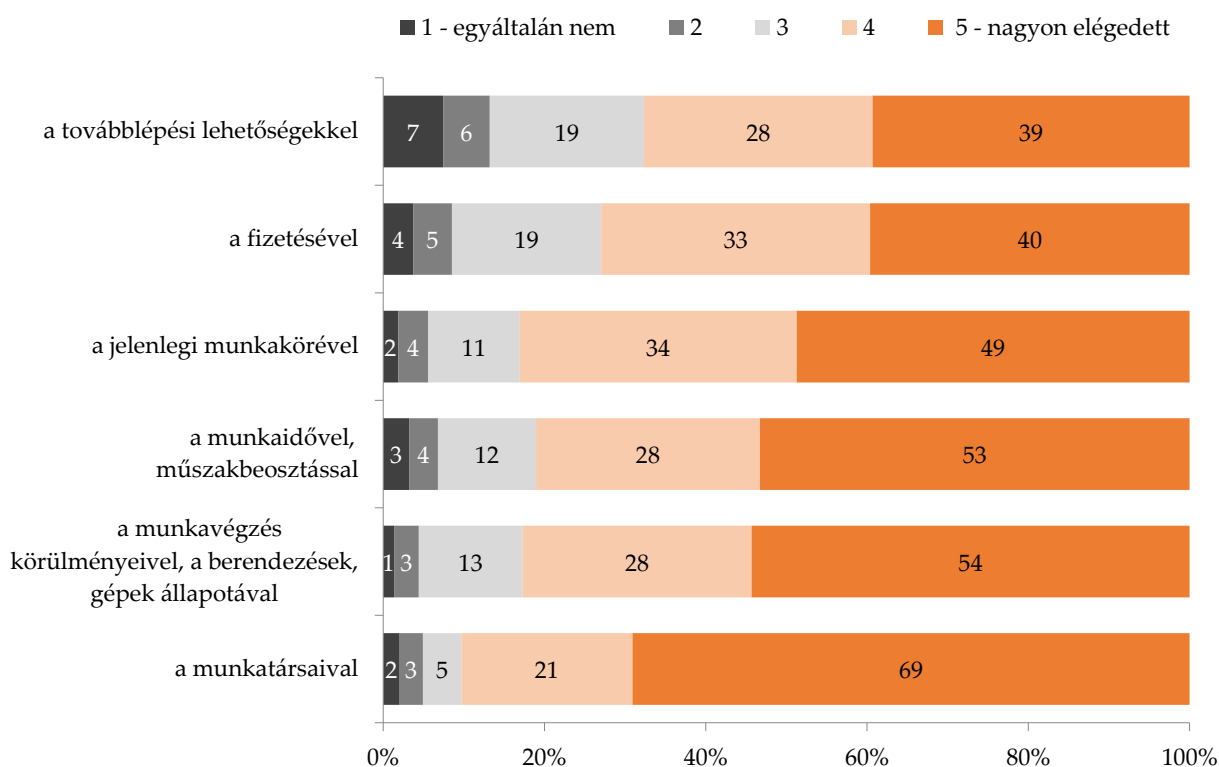

Forrás: KOVETES_2_2018

¹² Egy fő nem tudta, hogy hány munkahelye volt 2017 januárja óta.

Arról is megkérdeztük a válaszadókat, hogy különböző szempontok szerint mennyire elégedettek munkájukkal. A megkérdezettek jelentős része minden vizsgált szempont szerint nagyon elégedett vagy inkább elégedett a munkájával. 69%-uk nagyon elégedett, ötödük (21%) inkább elégedett a munkatársaival. 54%-uk nagyon elégedett, 28%-uk inkább elégedett a munkavégzés körülményeivel, a berendezések, gépek állapotával. Több, mint a válaszadók fele (53%) nagyon elégedett, 28% inkább elégedett a munkaidővel, a műszakbeosztással. Közel a fiatalok fele (49%) nagyon elégedett, harmaduk (34%) pedig inkább elégedett a jelenlegi munkakörével. A megkérdezettek 40%-a nagyon elégedett, harmada (33%) inkább elégedett a fizetésével. Viszont a fizetés kapcsán azt láthatjuk, hogy nagyobb az elégedetlenek aránya, mint a fent bemutatott tényezők esetében: ötödük (19%) se nem elégedett, se nem elégedetlen, 5%-uk inkább elégedetlen, 4%-uk pedig nagyon elégedetlen a fizetésével. A továbblépési lehetőségekkel nagyon elégedett a válaszadók 39%-a, inkább elégedett 28%-a. E tényező mentén szintén azt figyelhetjük meg, hogy magasabb az elégedetlenek aránya: ötödük (19%) se nem elégedett, se nem elégedetlen, 6%-uk inkább elégedetlen, 7%-uk pedig nagyon elégedetlen a lehetőségekkel (lásd a 9.3.2. ábrát).

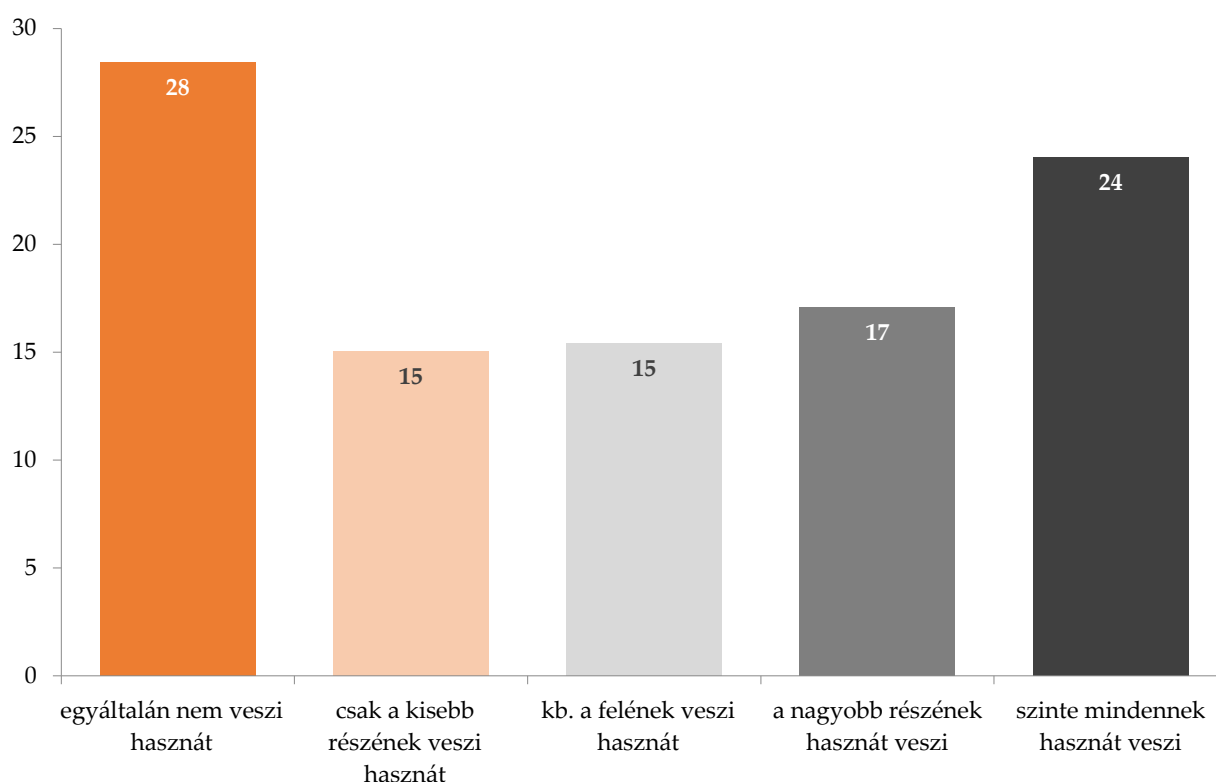
9.3.2. ábra: A jelenleg dolgozó fiatalok megoszlása aszerint, hogy mennyire elégedettek munkájukkal különböző szempontok mentén, százalék, N=575-591

Forrás: KOVETES_2_2018

A jelenleg dolgozók (591 fő) legnagyobb része (28%) úgy gondolja, hogy a szakképzés során tanultaknak egyáltalán nem veszi hasznát munkavégzésében. Nagyjából negyedük úgy véli, hogy szinte mindennek hasznát veszi, amit a szakképzés során tanult, 17%-uk a tanultak nagyobb részének hasznát veszi. 15%-uk a képzés során elsajátítottak körülbelül felét tudja használni, szintén 15%-uk úgy látja, hogy csak a tanultak kisebb részét tudja hasznosítani (lásd a 9.3.3. ábrát).

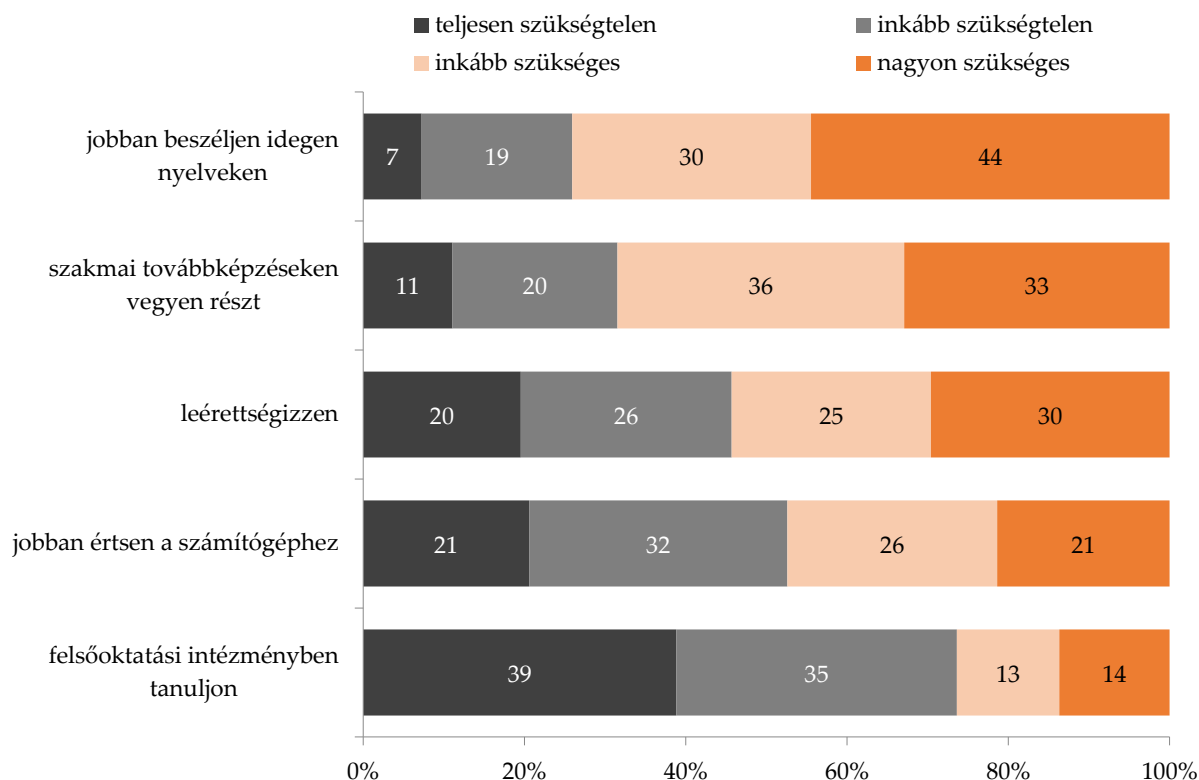
9.3.3. ábra: A jelenleg dolgozó fiatalok véleménye arról, hogy munkavégzésükben mennyire veszik hasznát annak, amit a szakképzés során tanultak, százalék, N=591

Forrás: KOVETES_2_2018

A megkérdezettek legnagyobb része úgy látja, hogy saját pályája, karrierje szempontjából nagyon szükséges (44%) vagy inkább szükséges (30%), hogy jobban beszéljen idegen nyelveken. Sokan vélik úgy, hogy a szakmai továbbképzésen való részvétel is lényeges: a megkérdezettek 33%-a szerint nagyon szükséges, 36%-a szerint inkább szükséges karrierjük szempontjából. Az érettségivel nem rendelkező válaszadók 30%-a szerint nagyon szükséges, 25%-a szerint inkább szükséges az érettségi megszerzése. A válaszadók közel fele (21%: nagyon szükséges, 26%: inkább szükséges) úgy látja, szükséges, hogy jobban értsen a számítógéphez. A válaszadók csupán 14%-a szerint nagyon szükséges és 13%-uk szerint inkább szükséges, hogy felsőoktatási intézményben tanuljon (lásd a 9.3.4. ábrát).

9.3.4. ábra: A megkérdezettek véleménye arról, hogy saját pályájuk, karrierjük szempontjából mennyire szükségesek az alábbi tényezők, százalék, N=348-734

Forrás: KOVETES_2_2018

A külföldi munkavállalásról is kérdeztük válaszadóinkat. Nagyjából minden tizedik (11%) megkérdezett dolgozott már külföldön. A válaszadók ötöde (21%) tervezi, hogy pár hétre vagy hónapra külföldre megy dolgozni. Minden ötödik megkérdezett (20%) azt tervezi, hogy pár évre megy külföldre. A válaszadók több, mint tizede (11%) pedig azt tervezi, hogy külföldön fog élni. A halmozott migrációs potenciál értéke – tehát azok együttesen, akik rövid vagy hosszú távon külföldön vállalnának munkát, illetve kivándorolnának – 27%, vagyis nagyjából minden negyedik fiatal tervei között szerepel a külföldi munkavállalás vagy a kivándorlás. Az eredmények szerint mind a rövid és hosszú távú külföldi munkavállalás, illetve a kivándorlás esetében a legnépszerűbb célország Németország, Ausztria és Nagy-Britannia.

Következtetések

Kutatássorozatunk legújabb állomása 2018-ban sok fontos információt szolgáltatott a szakképzett pályakezdekők munkaerőpiaci pályájának kezdetéről. Vizsgálatunk a korábbi évek tapasztalataira építve, de a koncepció megújításával, pályakövetéses vizsgálat keretében teremti meg a lehetőségét annak, hogy a szakképzett pályakezdekők pályának alakulását hosszabb távon is vizsgálni tudjuk. Így jelen elemzésben olyan fiatalok válaszait tudtuk elemezni, akiket először 2017 tavaszán kérdeztünk meg, amikor szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi osztályban voltak végzős tanulók, majd 2018 elején ismét felkerestük őket, így gyűjtve sokrétű információt családi háttérükről, terveikről, iskolai előmenetelükről és munkaerőpiaci helyzetük alakulásáról. A várható munkaerőpiaci kínálat feltérképezésénél a korábbi évek gyakorlatának megfelelően figyelembe vettük a pályakezdekők munkaerőpiaci helyzetének jellemzőit, hogy érvényesebb adatokkal tudjuk segíteni az MFKB-k beiskolázási keretszámokra vonatkozó döntéseit.

A szakképzett pályakezdekők munkaerőpiaci pozíciójának vizsgálata azt mutatja, hogy a tavalyi végzősök közel fele, 48%-a jelenleg alkalmazott, 29%-uk pedig továbbra is tanuló. A munkanélküliek aránya 12%, míg a vállalkozók aránya a 3%-ot sem éri el. Kevesebb, mint 2%-uk alkalmi munkás vagy közfoglalkoztatott. A munkanélküliség, valamint a tartós álláskeresés is magasabb a szakközépiskolában végzettek körében, mint a szakgimnáziumban végzettek között. Ebből arra következtethetünk, hogy rövid távon a szakgimnazistáknak valószínűleg kedvezőbbek a megfelelő munkahely megtalálását illető esélyei.

A szakképzettek iránti élénk munkaerőpiaci keresletet mutatja, hogy a kérdezés időpontjában foglalkoztatott válaszadók 80%-a gyorsan, egy hónapnál rövidebb idő alatt el tudott helyezkedni jelenlegi munkahelyén. Az alacsonyabb végzettségű apák gyermekei számára azonban jellemzően ennél hosszabb időbe telt, míg állást találtak.

A kutatás fontos eredménye, hogy a szakképzett pályakezdekők között 7-8 hónappal az iskola elvégzése után jelentős arányban találunk olyanokat, akik nem a saját szakmájukban, vagy egyáltalán nem dolgoznak („kilépők”). Az effektív munkakínálat mutatója szerint 2018-ban a szakképzett fiatalok 69%-a képezte részét a szakmájára vonatkozó munkakínálatnak és 31%-uk hagyta el ezt a munkapiacot. A társadalmi hasznosság mutatója szerint a végzettek 70%-a használta valamilyen formában a megszerzett szakmáját. Az elhelyezkedési mutató szerint a végzettek 69%-os valószínűséggel helyezkedtek el – dolgoztak vagy tanultak – a saját szakmájukban. A szakközépiskolában végzettek nagyobb arányban léptek ki a szakmájukból, mint a szakgimnáziumban végzettek. Mindez arra hívja fel a figyelmet, hogy mivel a szakmát váltók munkahelyükön tanulnak bele új szakmájukba, a szakképzési rendszer fontos feladata az általános tanulási készség és a tudásmegújítási képesség fejlesztése.

Az álláskeresési tervek és megvalósulásuk elemzése azt mutatja, hogy elsősorban az éppen tanult szakmára koncentrálnak keresnek állást a szakképzett pályakezdők, de számottevő (12%) a teljesen eltérő szakmában állást keresők aránya is. Ez utóbbi a második, illetve harmadik álláspreferencia esetében jelentősen magasabb (49%, illetve 67%). A végzettek közel kétharmada a kérdezéskor tanult szakmájában helyezkedett el első munkahelyén, de azok közül, akik teljesen eltérő szakmában terveztek dolgozni, 54% valóban a tanulttól eltérő szakmában dolgozott. Ez is felhívja a figyelmet a szakképzettek későbbi szakmaváltásának munkaerőpiaci jelentőségére, és a későbbiekben szükséges továbbképzés és átképzés fontosságára, melyhez az alapokat az általános iskolai képzés és a szakképzés során megtanult általános kompetenciáknak (írás, olvasás, számolás) kell biztosítaniuk. Emellett a szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzők is jelentős arányban (10%) jelennek meg a szakképzett pályakezdők között, főleg azok esetében (12-19%), akik eleve nem a tanult szakmájukban terveztek állást keresni.

Az adatelemzés eredményei azt mutatják, hogy az iskolai végzettség magas arányban „továbböröklődik” a családban: ha az apa szakképzett, akkor ez azt valószínűsíti, hogy gyermeke is szakképzettséget, vagy magasabb iskolai végzettséget szerez, és végül szakképzettként helyezkedik el a munkaerőpiacon. A családi háttér jelentősen befolyásolja a fiatalok iskolai előmenetelét, idegennyelv-tudását és munkaerőpiaci pályafutásukat is, beleértve ebbe az elhelyezkedési esélyeket, az álláskeresés időtartamát, a továbbtanulásra vonatkozó ambíciókat és a munkanélkülivé válás kockázatát is.

Az adatok tanúsága szerint a szakképzett fiatalok általában elégedettnek mondhatóak szakképzésben folytatott tanulmányaikkal és munkahelyükkel kapcsolatban. Az adatok szerint a dolgozó megkérdezettek legkevésbé a fizetésükkel elégedettek.

A földrajzi mobilitást tekintve a szakképzett fiatalok viszonylag rugalmasak, a válaszadók nagyjából harmada tervezi, hogy rövidebb-hosszabb ideig külföldön vállal majd munkát. A legnagyobb arányban (30%) azt fontolgatják a megkérdezettek, hogy pár hétre vagy hónapra külföldre mennek dolgozni, 27%-uk pár évig vállalna munkát külföldön, a kivándorlást tervezők aránya pedig 13%.

Az eredmények azt mutatják, hogy a szakképzett pályakezdők jelentős hányadának a továbbtanulás is a munkaerőpiaci pálya fontos részét képezi. A tavalyi végzősök 29%-a továbbra is tanuló státuszú, míg további 3%-uk munka mellett tanul tovább. A jelenleg is tanuló diákok többsége továbbra is szakközépiskolában (35%) vagy szakgimnáziumban (35%) tanul. 14%-uk iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzésben vesz részt, 8%-uk gimnáziumban tanul tovább, 8%-uk pedig egyetemen. Az érettségit adó képzésekben való részvétel tehát hangsúlyosan jelenik meg a pályakezdők körében.

A 2014/2015-ben végzetek második követéses vizsgálatának eredményei azt mutatják, hogy a fiatal szakképzettek jó eséllyel ki tudnak törni a munkanélküliségből, a megszerzett állást pedig döntő többségük meg tudja tartani. Emellett az is látható, hogy a szakközépiskola utáni továbbtanulás jó befektetésnek számít, mivel (1) a továbbtanulók körében jóval nagyobb a későbbi elhelyezkedés esélye, mint a munkanélkülivé válásé és (2) a további tanulmányok az esetek jelentős részében hosszabb távú elköteleződést jelentenek, és nagy valószínűséggel magasabb bérekhez vezetnek.

A kutatási eredmények tehát azt mutatják, hogy a szakképzés kibocsátása nem tekinthető közvetlenül tényleges munkaerőpiaci kínálatnak a továbbtanulás, az átképzés, a munkaerőpiacról történő – rövid vagy hosszú távú – kilépés, valamint a szakmaváltás elterjedt gyakorlata miatt. Látható, hogy a munkaerőpiaci boldogulás jelentős mértékben függ a szakképzett pályakezdő családi háttérétől, valamint azt is fontos kiemelni, hogy az adatok szakmacsoportok szerint jelentős eltéréseket mutatnak.

Ezért a kereslet és a kínálat összehasonlításán alapuló döntéshozatal továbbra sem hagyatkozhat kizárólag a szakképző iskolákban végzetek száma és a vállalatok által jelzett munkaerő-kereslet különbségeire. A megalapozott döntés szempontjából fontos figyelembe venni a szakképzettek életpályájának sajátosságait is, melyeket leginkább további követéses vizsgálatok lennének képesek feltárni.

Mellékletek

Melléklet 1. „K1” kérdőív

CÍMLISTÁN SZEREPLŐ SORSZÁM

PÁLYAKEZDŐ SZAKMUNKÁSOK A MUNKAERŐPIACON

„K1” KÉRDŐÍV

A kérdőívvel olyan személyt kell megkérdezni, aki
2017 tavaszán részt vett a Szakképzés iskolapados kutatásban

SZAKKÉPZÉS_2018

A válaszadás önkéntes!

Település neve: Budapesten kerület:

--	--

*Kijelentem, hogy a kérdezés szabályainak megfelelően jártam el.
Az általam kezelt és felvett adatokat bizalmasan kezelem, azokat csak
a kutatásban illetékes személynek adom át,*

Kérdező aláírása:

[Kérdező neve]*

--	--	--

kérdező azonosítója

KÉRDEZÉS KEZDETE:

201.... hó nap óra perctől

1. Szerzett Ön szakmát a 2016/17-es (2016.szept.-2017.jún.) tanévben?

1 – Igen → 2-RE

2 – Nem → 1. a Miért nem?

- 1 – Megbukott év végén egy vagy több tantárgyból
- 2 – Nem sikerült a vizsgálója
- 3 – Abbahagyta a képzést
- 4 – Szakmát váltott
- 5 – Gyermeke született
- 6 – Egyéb ok
- X –

5-RE

2. Milyen szakmát szerzett a 2016/17-es (2016.szept.-2017.jún.) tanévben?

OPERÁTORNAK: A VÁLASZADÓ ELŐRE MEGADOTT SZAKMÁJÁRA KELL RÁKÉRDEZNI, ÉS HA NEM ABBAN VÉGZETT, LE KELL ÍRNI, HOGY MELYIKBEN:

..... szakmában végzett

3. Milyen osztályban végzett?

- 1 – Szakközépiskola (volt szakiskola)
- 2 – Szakgimnázium (volt szakközépiskola)
- X –

4. Milyen tanulmányi átlaga volt a szakképzés utolsó éve végén?

..... ,
egész tized 99 – nem tudja

5. Melyik évben született Ön?

.....-ben
X –

6. A KÉRDEZETT NEME: 1 – FÉRFI 2 – NŐ

7. Milyen típusú településen lakik Ön jelenleg?

- 1 – Budapesten 2 – más városban 3 – községben 4 – külföldön

7.a. Melyik megyében lakik?

1 – Baranya	11 – Jász-Nagykun-Szolnok
2 – Bács-Kiskun	12 – Komárom-Esztergom
3 – Békés	13 – Nógrád
4 – Borsod-Abaúj-Zemplén	14 – Pest
5 – Budapest	15 – Somogy
6 – Csongrád	16 – Szabolcs-Szatmár-Bereg
7 – Fejér	17 – Tolna
8 – Győr-Moson-Sopron	18 – Vas
9 – Hajdú-Bihar	19 – Veszprém
10 – Heves	20 – Zala
	21 – Külföldön, ország neve:.....

8. Ön jelenleg...

TÖBB VÁLASZ LEHET!

- 1 – alkalmazott,
2 – vállalkozó,
3 – alkalmi munkás,
4 – közfoglalkoztatott,
5 – munkanélküli, vagy
6 – tanuló?
-
- 7 – egyéb (GYES, GYED, háztartásbeli stb.)
9 – NEM TUDJA

8.A. Van Önnek érettségije?

- 1 – Van →

8.1. Szakgimnáziumban (volt szakközépiskolában) vagy gimnáziumban szerezte az érettségijét?

- 2 – nincs

- 1 – szakgimnáziumban (volt szakközépiskola)

- 9 – NEM TUDJA

- 2 – gimnáziumban

- 9 – NEM TUDJA/NEM VÁLASZOL

9. HA ALKALMAZOTT (8. kérdés 1-es kód)

Milyen munkaszerződése van Önnek?

- 1 – Határozatlan idejű,
2 – határozott idejű, vagy
3 – megbízási szerződéssel foglalkoztatják?

- 9 – NEM TUDJA

9.a. Abban a megyében dolgozik, amelyikben él?

-
- 1 – Igen
2 – Nem, hanem..... megyében
3 – Nem, hanem külföldön, az ország neve:.....

10. HA MUNKANÉLKÜLI (8. kérdés 5-ös kód)

Keres Ön jelenleg munkát?

1 – Igen —————>
2 – nem

10.a. Abban a megyében keres munkát, amelyikben él?
1 – Igen

9 – NEM TUDJA

2 – Nem, hanem..... megyében

3 – Nem, hanem külföldön, az ország neve:.....

11-13. HA TANULÓ (8. kérdés 6-os kód)

11. Hol tanul jelenleg?

1 – Gimnáziumban,
2 – szaggimnáziumban (volt szakközépiskola), technikumban,
3 – szakközépiskolában (volt szakiskola), vagy
4 – egyetemen?

5 – iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzés

6 – egyéb képzés, és pedig:

X –

12. Tanul-e szakmát jelenleg?

1 – Igen

2 – Nem —————> 14 - RE

9 – NEM TUDJA

13. Milyen szakmát tanul jelenleg?

1 – Korábban szerzett szakmájában tanul tovább

2 – másik szakmát tanul, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett

3 – másik szakmát tanul, ami másik szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett

4 – ugyanaz a képzése van folyamatban, mint 2017 tavaszán

9 – NEM TUDJA

MINDENKITŐL!

14. 2017 tavaszán már megkerestük kérdőívünkkel az egyik szakközépiskolai óráján. Az azóta eltelt időszakban Ön...

Operátornak: SORONKÉNT KELL KÉRDEZNI!

	igaz	nem igaz	
a. Tanult? (külföldi tanulás pl. Erasmus is)	1	2	X
b. Dolgozott?	1	2	X
c. Munkánélküli volt úgy, hogy keresett állást?	1	2	X
d. Munkánélküli volt úgy, hogy NEM keresett állást?	1	2	X
e. Munkahelyet váltott?	1	2	X
f. Elbocsátották állásából?	1	2	X
g. Felmondott?	1	2	X
h. Megszűnt a munkahelye vagy a vállalkozása?	1	2	X
i. Vállalkozóvá vált?	1	2	X
j. Gyermeke született, vagy korábban született gyermekével otthon volt?	1	2	X

15. Ezek közül a 2017 júniusa óta eltelt időszakban melyik hónapban mi történt Önnel?

A 14-ES KÉRDÉSBEN JELZETT ESEMÉNYEKRE (1-ES KÓD) HAVI BONTÁSBAN KELL RÁKÉRDEZNI

	2017						
	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december
1. Mi történt Önnel az adott hónapban?							
1 – Tanult	1	1	1	1	1	1	1
2 – Dolgozott	2	2	2	2	2	2	2
3 – Munkanélküli volt úgy, hogy keresett állást	3	3	3	3	3	3	3
4 – Munkanélküli volt úgy, hogy NEM keresett állást	4	4	4	4	4	4	4
5 – Munkahelyet váltott	5	5	5	5	5	5	5
6 – Elbocsátották állásából	6	6	6	6	6	6	6
7 – Felmondott	7	7	7	7	7	7	7
8 – Megszűnt a munkahelye vagy a vállalkozása	8	8	8	8	8	8	8
9 – Vállalkozóvá vált	9	9	9	9	9	9	9
10 – Gyermeke született, ezért nem dolgozott	10	10	10	10	10	10	10
	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -
2. HA DOLGOZOTT AZ ADOTT HÓNAPBAN (1. sor 2-es kód)							
Milyen jellegű munkája volt?							
1 – alkalmazott volt	1	1	1	1	1	1	1
2 – közmunkán volt	2	2	2	2	2	2	2
3 – önálló volt (egyéni vállalkozó, őstermelő stb.)	3	3	3	3	3	3	3
4 – társas vállalkozás (bt, kft stb.) tagja volt	4	4	4	4	4	4	4
5 – segítő családtag volt	5	5	5	5	5	5	5
	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -

16-19. HA TANULT (14.a. kérdés 1-es kód)

16. Hol tanult 2017 júniusa óta?

TÖBB VÁLASZ LEHET!

- 1 – Gimnáziumban,
- 2 – szakgimnáziumban (volt szakközépiskola), technikumban,
- 3 – szakközépiskolában (volt szakiskola), vagy
- 4 – egyetemen?

- 5 – iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzés
- 6 – egyéb képzés, éspedig:
- X –

17. Szerzett-e érettségit 2017 júniusa óta?

- 1 – Igen, szakgimnáziumban (volt szakközépiskola),
- 2 – Igen, gimnáziumban,
- 3 – Nem Operátornak: akkor is, ha korábban szerezte, mint 2017. június

9 – NEM TUDJA

18. Tanult-e szakmát 2017 júniusa óta?

- 1 – Igen
- 2 – Nem → 20 - RA

9 – NEM TUDJA

19. Milyen szakmát tanult 2017 júniusa óta?

- 1 – Korábban szerzett szakmájában tanult tovább
- 2 – másik szakmát tanult, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett
- 3 – másik szakmát tanult, ami másik szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett
- 4 – ugyanaz a képzése van folyamatban, mint 2017 tavaszán

9 – NEM TUDJA

MINDENKITŐL!

20. A következő kijelentésekkel mennyire ért vagy nem ért egyet? Az 5-ös jelentse: teljes mértékben egyetért, az 1-es azt, hogy egyáltalán nem ért egyet. Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.

	teljes mértékben $\longleftrightarrow$ egyáltalán nem					NT	
a) A szakképzés során olyan dolgokat tanultam, amelyekre a munkaadóknak szüksége van.	5	4	3	2	1	9	X
b) A szakképzéssel olyan végzettséget szerezhettek, amely gyors elhelyezkedést tesz lehetővé számomra.	5	4	3	2	1	9	X
c) Ezzel a szakképzettséggel jól fizető álláshoz juthatok.	5	4	3	2	1	9	X
d) Ezzel a szakképzettséggel olyan állást szerezhettek, amelyet megbecsülnek az emberek.	5	4	3	2	1	9	X

21. Mennyire elégedett a szakképzéssel a következő szempontok szerint? Az 5-ös jelentse azt, hogy nagyon elégedett, az 1-es, hogy nagyon elégedetlen.

	nagyon elégedett $\longleftrightarrow$ nagyon elégedetlen					NEM TUDJA
a) A megtanulható szakmai ismeretek	5	4	3	2	1	9
b) A szakiskolában rendelkezésre álló eszközök	5	4	3	2	1	9
c) Az oktatás minősége	5	4	3	2	1	9

22. Összesen hány munkahelye volt eddig? A gyakorlati képzés ideje alatt végzett munkát ne számítsa bele!

..... munkahelye

0 – még nem dolgozott $\longrightarrow$ 34 - RE

9 – NEM TUDJA

23. Hány munkahelye volt 2017 júniusa óta?

..... munkahelye

0 – 2017 júniusa óta nem dolgozott $\longrightarrow$ 34 - RE

9 – NEM TUDJA

24. Kérem, válaszoljon meg néhány kérdést azokkal a munkahelyeivel kapcsolatban, ahol 2017 júniusa óta dolgozott! Kezdje a legkorábbi munkahelyével!

	Járt ehhez a céghez gyakorlati képzésre?		Abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult?	Mennyi fizetést kap/kapott itt kézhez? NETTÓ HAVI BÉRT, VAGY HETI BÉRT, VAGY ÓRABÉRT KELL BEÍRNI	Hány hónapig dolgozott ezen a munkahelyen?
	igen	nem			
a.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
b.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
c.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
d.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
e.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA

25-33. HA JELENLEG DOLGOZIK (8. kérdés 1-4-es kód)

25. Hogyan találta jelenlegi munkáját?

Operátornak: A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET NEM KELL FELOLVASNI!

- 1 – munkatárs, korábbi munkatárs segítségével
- 2 – családtagok, ismerősök segítségével
- 3 – tanulószereződés alapján
- 4 – állásközvetítő weboldalon (pl. monster.hu, workania.hu)
- 5 – a közösségi média, pl. Facebook segítségével
- 6 – a munkahelyem honlapján találtam a hirdetést
- 7 – szórólap, plakát vagy újsághirdetés alapján
- 8 – állásközvetítő ügynökség segítségével
- 9 – munkaügyi központ/kirendeltség segítségével
- 10 – egyéb módon, éspedig:
- 99 – NEM TUDJA

26. Mielőtt elhelyezkedett a jelenlegi munkahelyén, mennyi ideig keresett állást?

.....hónapig

88 – kevesebb, mint 1 hónapig

99 – NEM TUDJA

27. Szeretnénk megtudni, hogy mennyire elégedett a jelenlegi munkahelyével. Iskolai osztályzatokkal válaszoljon. Az 5-ös jelentse azt, hogy nagyon elégedett, az 1-es pedig azt, hogy egyáltalán nem elégedett vele. (Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.)

Tehát mennyire elégedett ...

	nagyon elégedett egyáltalán nem					NT	
a. a jelenlegi munkakörével?	5	4	3	2	1	9	X
b. a munkaidővel, műszakbeosztással: azzal, hogy mikor és hány órát kell dolgoznia?	5	4	3	2	1	9	X
c. a munkavégzés körülményeivel, a berendezések, gépek stb. állapotával?	5	4	3	2	1	9	X
d. a munkatársaival?	5	4	3	2	1	9	X
e. a fizetésével?	5	4	3	2	1	9	X
f. a továbblépési lehetőségekkel?	5	4	3	2	1	9	X

28. Munkavégzésében mennyire veszi hasznát annak, amit a szakképzés során tanult?

- 1 – Egyáltalán nem,
2 – csak a kisebb részének,
3 – kb. a felének,
4 – a nagyobb részének hasznát veszi, vagy
5 – szinte mindennek hasznát veszi, amit a szakképzés során tanult?

9 – NEM TUDJA

29. Mi az, amit itt a munkahelyén kellett megtanulnia ahhoz, hogy jól elláthassa a feladatát?

0 – Semmit, mindent tudott már

TÖBB VÁLASZ LEHET!		említi	nem említi	
a.	Konkrét feladatokat, feladatcsoportot	1	2	X
b.	Helyi szokásokat, adott munkahelyhez kapcsolódó ismereteket	1	2	X
c.	A rutint, a gyakorlatot kellett megszereznie	1	2	X
d.	Általános tulajdonságot, fejleszthető készséget (pl. önállóság, precizitás)	1	2	X
e.	Nem a tanult szakmájában dolgozik, mindent a munkahelyen tanult meg	1	2	X
f.	Egyéb dolgot említ, és pedig:			X

30. Ön ugyanazon a településen dolgozik, ahol lakik is (ahonnan munkába jár)?

1 – igen → **32 – RE** 2 – nem

31. Általában mennyi ideig tart, amíg a lakóhelyéről (ahonnan munkába jár) a munkahelyére ér?

A bejárás órát és percet vesz igénybe

9 – NEM TUDJA 99 – NEM TUDJA

32. Tervezi-e, hogy a következő fél évben munkahelyet vált?

1 – igen 2 – nem → **34 - RE** ← 9 – NEM TUDJA

33. Milyen állást keres?...

TÖBB VÁLASZ LEHET!

- 1 – Olyat, ahol abban a szakmában dolgozhat, amit 2017-ben tanult,
- 2 – olyat, ahol ugyanabba a szakmacsoportba tartozó másik szakmában dolgozhat,
- 3 – olyat, ahol egy régebben szerzett szakmájában dolgozhat, vagy
- 4 – olyat, ahol teljesen eltérő szakmában dolgozhat?

9 – NEM TUDJA

CSAK, HA JELENLEG KÜLFÖLDÖN DOLGOZIK (9.a. kérdés 3-as kód)

34. Mennyi ideig tervez még külföldön dolgozni?

- 01 – néhány hétig,
- 02 – néhány hónapig,
- 03 – néhány évig, vagy
- 04 – egyáltalán nem tervezi a hazajövetelt?

9 – NEM TUDJA

35-38.b. MINDENKITŐL, HA NEM DOLGOZIK KÜLFÖLDÖN

35. Dolgozott már valaha külföldön?

- 1 – Nem
- 2 – Igen, kevesebb, mint 1 hónapot
- 3 – Igen, 1-3 hónapot
- 4 – Igen, 4-6 hónapot
- 5 – Igen, több, mint 6 hónapot
- 9 – NEM TUDJA

36. Tervezi-e Ön, hogy egy pár hétre vagy hónapra külföldre menjen dolgozni?

- 1 – Igen
- 2 – Nem

9 – NEM TUDJA

36.b. HA IGEN: Melyik országokra gondolt?

- 1 – Elsősorban.....
- 2 – Másodsorban.....
- 3 – Harmadsorban.....

01 – Ausztria	10 – Franciaország
02 – Németország	11 – Olaszország
03 – Románia	12 – Spanyolország
04 – Szlovákia	13 – Amerikai Egyesült Államok
05 – Lengyelország	14 – egyéb ország,
06 – Nagy-Britannia	éspedig:
07 – Írország	15 – egyéb válasz,
08 – Hollandia	éspedig:
09 – Svédország	99 – NEM TUDJA

37. Tervezi-e Ön, hogy egy pár évre külföldre menjen dolgozni?

1 – Igen

2 – Nem

9 – NEM TUDJA

37.b. HA IGEN: Melyik országokra gondolt?

1 – Elsősorban.....

2 – Másodsorban.....

3 – Harmadsorban.....

01 – Ausztria

02 – Németország

03 – Románia

04 – Szlovákia

05 – Lengyelország

06 – Nagy-Britannia

07 – Írország

08 – Hollandia

09 – Svédország

10 – Franciaország

11 – Olaszország

12 – Spanyolország

13 – Amerikai Egyesült Államok

14 – egyéb ország,

éspedig:

15 – egyéb válasz,

éspedig:

99 – NEM TUDJA

38. Tervezi-e Ön, hogy külföldön éljen?

1 – Igen

2 – Nem

9 – NEM TUDJA

38.b. HA IGEN: Melyik országokra gondolt?

1 – Elsősorban.....

2 – Másodsorban.....

3 – Harmadsorban.....

01 – Ausztria

02 – Németország

03 – Románia

04 – Szlovákia

05 – Lengyelország

06 – Nagy-Britannia

07 – Írország

08 – Hollandia

09 – Svédország

10 – Franciaország

11 – Olaszország

12 – Spanyolország

13 – Amerikai Egyesült Államok

14 – egyéb ország,

éspedig:

15 – egyéb válasz,

éspedig:

99 – NEM TUDJA

MINDENKITŐL!

39. A saját pályája, karrierje szempontjából nagyon szükségesnek tartja, inkább szükségesnek, inkább szükségtelennek, vagy teljesen szükségtelennek tartja azt, ...

	nagyon szükséges	inkább szükséges	inkább szüségtelen	teljesen szüségtelen	NEM TUDJA/NEM VÁLASZOL/ NEM VONATKOZIK RÁ
a. hogy szakmai továbbképzéseken vegyen részt?	4	3	2	1	9
b. hogy jobban beszéljen idegen nyelveken?	4	3	2	1	9
c. hogy jobban értsen a számítógéphez?	4	3	2	1	9
HA 8A kérdés 2-es kód: d. hogy leérettségizzen?	4	3	2	1	9
e. hogy felsőoktatási intézményben tanuljon?	4	3	2	1	9

40. Köszönjük válaszait! Kérjük, hogy adja meg/egyeztessük elérhetőségeit!
OPERÁTORNAK (Nem felolvasandó): Pontos címre van szükség (ajtó, emelet stb. is kell).

- a. Neve:
b. Mobil telefonszáma: 06.....
c. Vonalas telefonszáma: 06.....

d. Címe:
 irányítószám település neve kerület utca, tér stb.

 házszám épület lépcsőház emelet ajtó

- e. E-mail címe:

999 – nem adja meg az elérhetőségeit

Köszönjük, hogy válaszaival segítette munkánkat!

KÉRDEZÉS VÉGE: óra perc

CÍMLISTÁN SZEREPLŐ SORSZÁM

PÁLYAKEZDŐ SZAKMUNKÁSOK A MUNKAERŐPIACON

„K1”+RETROSPEKTÍV KÉRDŐÍV

A kérdőívvel olyan személyt kell megkérdezni, aki
NEM vett részt a Szakképzés iskolapados kutatásban, de 2017
tavaszán végzős volt az ISZIR-adatbázis szerint

SZAKKÉPZÉS_2018

A válaszadás önkéntes!

Település neve: Budapesten kerület:

--	--

*Kijelentem, hogy a kérdezés szabályainak megfelelően
jártam el.*

*Az általam kezelt és felvett adatokat bizalmasan
kezelem, azokat csak a kutatásban illetékes
személynek adom át,*

Kérdező aláírása:

[Kérdező neve]*

--	--	--

kérdező azonosítója

KÉRDEZÉS KEZDETE:

201..... hó nap óra perctől

1. Szerzett Ön szakmát a 2016/17-es (2016.szept.-2017.jún.) tanévben?

1 – Igen → 2-RE

2 – Nem → 1. a Miért nem?

- 1 – Megbukott év végén egy vagy több tantárgyból
- 2 – Nem sikerült a vizsgája
- 3 – Abbahagyta a képzést
- 4 – Szakmát váltott
- 5 – Gyermeke született
- 6 – Egyéb ok
- X –

4-RE

2. Milyen szakmát szerzett a 2016/17-es (2016.szept.-2017. jún.) tanévben?

A VÁLASZADÓ ELŐRE MEGADOTT SZAKMÁJÁRA KELL RÁKÉRDEZNI, ÉS HA NEM ABBAN VÉGZETT, LE KELL ÍRNI, HOGY MELYIKBEN:

..... szakmában végzett

3. Milyen osztályban végzett?

- 1 – Szakközépiskola (volt szakiskola)
- 2 – Szakgimnázium (volt szakközépiskola)
- X –

4. Melyik évben született Ön?

.....-ben

X –

5. A KÉRDEZETT NEME: 1 – FÉRFI 2 – NŐ

6. Milyen típusú településen lakik Ön jelenleg?

- 1 – Budapesten 2 – más városban 3 – községben 4 – külföldön

6.a. Melyik megyében lakik?

1 – Baranya	11 – Jász-Nagykun-Szolnok
2 – Bács-Kiskun	12 – Komárom-Esztergom
3 – Békés	13 – Nógrád
4 – Borsod-Abaúj-Zemplén	14 – Pest
5 – Budapest	15 – Somogy
6 – Csongrád	16 – Szabolcs-Szatmár-Bereg
7 – Fejér	17 – Tolna
8 – Győr-Moson-Sopron	18 – Vas
9 – Hajdú-Bihar	19 – Veszprém
10 – Heves	20 – Zala
	21 – Külföldön, ország neve:.....

7. Van testvére?

- 1 – van, fő 2 – nincs

8. Édesapjának/nevelőapjának mi a legmagasabb iskolai végzettsége?

- 1 – 8 általánosnál kevesebb
2 – 8 általános
3 – szakmunkás végzettség érettségi nélkül
4 – szakközépiskola, technikum (érettségivel)
5 – gimnázium
6 – főiskola vagy egyetem
9 – NEM TUDJA

9. Édesapja (nevelőapja) mit csinál jelenleg?

- 1 – önálló vagy vállalkozó
2 – szellemi foglalkozású alkalmazott (pl. irodai alkalmazott)
3 – szakmunkás
4 – segéd/betanított munkás
5 – közmunkás
6 – alkalmi munkákat végez, nincs állandó munkahelye
7 – munkanélküli
8 – más okból nem dolgozik (pl. nyugdíjas)
9 – egyéb:
10 – már nem él
99 – NEM TUDJA

10. Van-e a háztartásukban...

	van	nincs	nem tudja/nem válaszol
autó?	1	2	99
szélessávú internetelérés?	1	2	99
számítógép/laptop?	1	2	99

11. Most az általános iskolás éveire vonatkozó kérdések következnek. Előfordult, hogy megbukott év végén 5-8. osztályos korában?

- 1 – előfordult 2 – nem fordult elő 99 – nem tudja/nem válaszol

12. Milyen tanulmányi átlaga volt az általános iskola 8. osztályában év végén?

..... , 99 – nem tudja/nem válaszol
egész tized

13. Az általános iskola befejezése után tanult gimnáziumi osztályban?

1 – igen → 13.a. Hogyan végződött ez? Sikeresen befejezte a képzést, vagy abbahagyta?
2 – nem 1 – sikeresen befejezte 2 – abbahagyta 99 – nem tudja/nem válaszol

14. Az általános iskola befejezése után tanult szakgimnáziumi osztályban (volt szakközépiskola)?

1 – igen → 14.a. Hogyan végződött ez? Sikeresen befejezte a képzést, vagy abbahagyta?
2 – nem 1 – sikeresen befejezte 2 – abbahagyta 99 – nem tudja/nem válaszol

15. A 2016/17-es tanévben tanult szakmáját megelőzően tanult már más szakmát szakközépiskolai osztályban (volt szakiskola)?

1 – igen → 15.a. Hogyan végződött ez? Sikeresen befejezte a képzést, vagy abbahagyta?
2 – nem 1 – sikeresen befejezte 2 – abbahagyta 99 – nem tudja/nem válaszol

16. Van-e érettségije?

1 – igen, gimnáziumi érettségi
2 – igen, szakma mellett szerzett érettségit is
3 – nincs
99 – nem tudja/nem válaszol

17. Milyen jegye volt a szakképzés utolsó éve végén a következő tárgyakból?

	osztályzat	nem volt ilyen tantárgya	nem emlékszik a jegyére/nem válaszol
a. matematika		0	9
b. magyar kommunikáció		0	9
c. magyar irodalom		0	9
d. magyar nyelvtan		0	9

18. Milyen tanulmányi átlaga volt a szakképzés utolsó éve végén?

..... , 99 – nem tudja
egész tized

19. A magyaron kívül van-e olyan nyelv, amelyen meg tudja értetni magát?

- 1 – van 2 – nincs

18.a. Milyen nyelven tudja megértetni magát?

TÖBB VÁLASZ LEHET!

1 – angol	5 – orosz
2 – német	6 – olasz
3 – francia	7 – egyéb nyelv, éspedig:
4 – spanyol	

20. Ön jelenleg... (Több válasz lehetséges!)

- 1 – alkalmazott,
2 – vállalkozó,
3 – alkalmi munkás,
4 – közfoglalkoztatott,
5 – munkanélküli, vagy
6 – tanuló?

- 7 – egyéb (GYES, GYED, háztartásbeli stb.)
9 – NEM TUDJA

21. HA ALKALMAZOTT (20. kérdés 1-es kód)

Milyen munkaszerződése van Önnek?

- 1 – Határozatlan idejű,
2 – határozott idejű, vagy
3 – megbízási szerződéssel foglalkoztatják?

- 9 – NEM TUDJA

21.a. Abban a megyében dolgozik, amelyikben él?

- 1 – Igen
2 – Nem, hanem..... megyében
3 – Nem, hanem külföldön, az ország neve:.....

22. HA MUNKANÉLKÜLI (20. kérdés 5-ös kód)

Keres Ön jelenleg munkát?

- 1 – Igen —————>
2 – nem

22.a. Abban a megyében keres munkát, amelyikben él?

1 – Igen	1 – Igen
2 – Nem, hanem..... megyében	2 – Nem, hanem..... megyében
3 – Nem, hanem külföldön, az ország neve:.....	3 – Nem, hanem külföldön, az ország neve:.....

23. Hol tanul jelenleg?

- 1 – Gimnáziumban,
 2 – szakgimnáziumban (volt szakközépiskola), technikumban,
 3 – szakközépiskolában (volt szakiskola), vagy
 4 – egyetemen?

- 5 – iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzés
 6 – egyéb képzés, éspedig:
 X –

24. Tanul-e szakmát jelenleg?

- 1 – Igen
 2 – Nem → 26- RA

- 9 – NEM TUDJA

25. Milyen szakmát tanul jelenleg?

- 1 – Korábban szerzett szakmájában tanul tovább
 2 – másik szakmát tanul, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett
 3 – másik szakmát tanul, ami másik szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett
 4 – ugyanaz a képzése van folyamatban, mint 2017 tavaszán

- 9 – NEM TUDJA

MINDENKITŐL!

26. A 2017 júniusa óta eltelt időszakban Ön...?

Operátornak: SORONKÉNT KELL KÉRDEZNI!	igaz	nem igaz	
k. Tanult? (külföldi tanulás pl. Erasmus is)	1	2	X
l. Dolgozott?	1	2	X
m. Keresett állást? (akár munkanélküli volt, akár nem)	1	2	X
n. Munkanélküli volt úgy, hogy nem keresett állást?	1	2	X
o. Munkahelyet váltott?	1	2	X
p. Elbocsátották állásából?	1	2	X
q. Felmondott?	1	2	X
r. Megszűnt a munkahelye vagy a vállalkozása?	1	2	X
s. Vállalkozóvá vált?	1	2	X
t. Gyermeke született, vagy korábban született gyermekével otthon volt?	1	2	X

27. Ezek közül a 2017 júniusa óta eltelt időszakban melyik hónapban mi történt Önnel?

A 26-OS KÉRDÉSBEN JELZETT ESEMÉNYEKRE (1-ES KÓD) HAVI BONTÁSBAN KELL RÁKÉRDEZNI

	2017						
	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december
1. Mi történt Önnel az adott hónapban? 1 – Tanult 2 – Dolgozott 3 – Állást keresett (akár munkanélküli volt, akár nem) 4 – Munkanélküli volt, de nem keresett állást 5 – Munkahelyet váltott 6 – Elbocsátották állásából 7 – Felmondott 8 – Megszűnt a munkahelye vagy a vállalkozása 9 – Vállalkozóvá vált 10 – Gyermeke született, ezért nem dolgozott	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99 - NT X -	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99 - NT X -	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99 - NT X -	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99 - NT X -	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99 - NT X -	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99 - NT X -	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99 - NT X -
2. HA DOLGOZOTT AZ ADOTT HÓNAPBAN (1. sor 2-es kód) Milyen jellegű munkája volt? 1 – alkalmazott volt 2 – közmunkán volt 3 – önálló volt (egyéni vállalkozó, őstermelő stb.) 4 – társas vállalkozás (bt, kft stb.) tagja volt 5 – segítő családtag volt	1 2 3 4 5 99 - NT X -	1 2 3 4 5 99 - NT X -	1 2 3 4 5 99 - NT X -	1 2 3 4 5 99 - NT X -	1 2 3 4 5 99 - NT X -	1 2 3 4 5 99 - NT X -	1 2 3 4 5 99 - NT X -

28-30. HA TANULT (26.a. kérdés '1' kód)

28. Hol tanult 2017 júniusa óta?

TÖBB VÁLASZ LEHET!

- 1 – Gimnáziumban,
- 2 – szakgimnáziumban (volt szakközépiskola), technikumban,
- 3 – szakközépiskolában (volt szakiskola), vagy
- 4 – egyetemen?

- 5 – iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzés
- 6 – egyéb képzés, és pedig:
- X –

29. Tanult-e szakmát 2017 júniusa óta?

1 – Igen

2 – Nem → 31 - RE

9 – NEM TUDJA

30. Milyen szakmát tanult 2017 júniusa óta?

- 1 – Korábban szerzett szakmájában tanult tovább
- 2 – másik szakmát tanult, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett
- 3 – másik szakmát tanult, ami másik szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett
- 4 – ugyanaz a képzése van folyamatban, mint 2017 tavaszán

9 – NEM TUDJA

MINDENKITŐL!

31. A következő kijelentésekkel mennyire ért vagy nem ért egyet? Az 5-ös jelentse: teljes mértékben egyetért, az 1-es azt, hogy egyáltalán nem ért egyet. Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.

	teljes mértékben $\longleftrightarrow$ egyáltalán nem					NT	
a) A szakképzés során olyan dolgokat tanultam, amelyekre a munkaadóknak szüksége van.	5	4	3	2	1	9	X
b) A szakképzéssel olyan végzettséget szerezhettek, amely gyors elhelyezkedést tesz lehetővé számomra.	5	4	3	2	1	9	X
c) Ezzel a szakképzettséggel jól fizető álláshoz juthatok.	5	4	3	2	1	9	X
d) Ezzel a szakképzettséggel olyan állást szerezhettek, amelyet megbecsülnek az emberek.	5	4	3	2	1	9	X

32. Mennyire elégedett a szakképzéssel a következő szempontok szerint? Az 5-ös jelentse azt, hogy nagyon elégedett, az 1-es, hogy nagyon elégedetlen.

	nagyon elégedett $\longleftrightarrow$ nagyon elégedetlen					NEM TUDJA
a) A megtanulható szakmai ismeretek	5	4	3	2	1	9
b) A szakiskolában rendelkezésre álló eszközök	5	4	3	2	1	9
c) Az oktatás minősége	5	4	3	2	1	9

33. Összesen hány munkahelye volt eddig? A gyakorlati képzés ideje alatt végzett munkát ne számítsa bele!

..... munkahelye

0 – még nem dolgozott $\longrightarrow$ 46 - RA
9 – NEM TUDJA

34. Hány munkahelye volt 2017 júniusa óta?

..... munkahelye

0 – 2017 júniusa óta nem dolgozott $\longrightarrow$ 46 - RA
9 – NEM TUDJA

35. Kérem, válaszoljon meg néhány kérdést azokkal a munkahelyeivel kapcsolatban, ahol 2017 júniusa óta dolgozott! Kezdje a legkorábbi munkahelyével!

	Járt ehhez a céghez gyakorlati képzésre?		Abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult?	Mennyi fizetést kap/kapott itt kézhez? NETTÓ HAVI BÉRT, VAGY HETI BÉRT, VAGY ÓRABÉRT KELL BEÍRNI	Hány hónapig dolgozott ezen a munkahelyen?
	igen	nem			
a.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
b.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
c.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
d.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
e.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2017 májusában tanult 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA

36-44. HA JELENLEG DOLGOZIK (20. kérdés 1-4-es kód)

36. Hogyan találta jelenlegi munkáját?

Operátornak: A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET NEM KELL FELOLVASNI!

- 1 – munkatárs, korábbi munkatárs segítségével
- 2 – családtagok, ismerősök segítségével
- 3 – tanulószereződés alapján
- 4 – állásközvetítő weboldalon (pl. monster.hu, workania.hu)
- 5 – a közösségi média, pl. Facebook segítségével
- 6 – a munkahelyem honlapján találtam a hirdetést
- 7 – szórólap, plakát vagy újsághirdetés alapján
- 8 – állásközvetítő ügynökség segítségével
- 9 – munkaügyi központ/kirendeltség segítségével
- 10 – egyéb módon, és pedig:
- 99 – NEM TUDJA

37. Mielőtt elhelyezkedett a jelenlegi munkahelyén, mennyi ideig keresett állást?

.....hónapig

88 – kevesebb, mint 1 hónapig

99 – NEM TUDJA

38. Szeretnénk megtudni, hogy mennyire elégedett a jelenlegi munkahelyével. Iskolai osztályzatokkal válaszoljon. Az 5-ös jelentse azt, hogy nagyon elégedett, az 1-es pedig azt, hogy egyáltalán nem elégedett vele. (Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.)

Tehát mennyire elégedett ...

	nagyon elégedett egyáltalán nem					NT	
g. a jelenlegi munkakörével?	5	4	3	2	1	9	X
h. a munkaidővel, műszakbeosztással: azzal, hogy mikor és hány órát kell dolgoznia?	5	4	3	2	1	9	X
i. a munkavégzés körülményeivel, a berendezések, gépek stb. állapotával?	5	4	3	2	1	9	X
j. a munkatársaival?	5	4	3	2	1	9	X
k. a fizetésével?	5	4	3	2	1	9	X
l. a továbblépési lehetőségekkel?	5	4	3	2	1	9	X

39. Munkavégzésében mennyire veszi hasznát annak, amit a szakképzés során tanult?

- 1 – Egyáltalán nem,
2 – csak a kisebb részének,
3 – kb. a felének,
4 – a nagyobb részének hasznát veszi, vagy
5 – szinte mindennek hasznát veszi, amit a szakképzés során tanult?

9 – NEM TUDJA

40. Mi az, amit itt a munkahelyén kellett megtanulnia ahhoz, hogy jól elláthassa a feladatát?

0 – Semmit, mindent tudott már

TÖBB VÁLASZ LEHET!		említi	nem említi	
g.	Konkrét feladatokat, feladatcsoportot	1	2	X
h.	Helyi szokásokat, adott munkahelyhez kapcsolódó ismereteket	1	2	X
i.	A rutint, a gyakorlatot kellett megszereznie	1	2	X
j.	Általános tulajdonságot, fejleszthető készséget (pl. önállóság, precizitás)	1	2	X
k.	Nem a tanult szakmájában dolgozik, mindent a munkahelyen tanult meg	1	2	X
l.	Egyéb dolgot említ, és pedíg:			X

41. Ön ugyanazon a településen dolgozik, ahol lakik is (ahonnan munkába jár)?

1 – igen → 2 – nem

42. Általában mennyi ideig tart, amíg a lakóhelyéről (ahonnan munkába jár) a munkahelyére ér?

A bejárás órát és percet vesz igénybe

9 – NEM TUDJA

99 – NEM TUDJA

43. Tervezi-e, hogy a következő fél évben munkahelyet vált?

1 – igen 2 – nem → ← 9 – NEM TUDJA

44. Milyen állást keres?...

TÖBB VÁLASZ LEHET!

- 1 – Olyat, ahol abban a szakmában dolgozhat, amit 2017-ben tanult,
2 – olyat, ahol ugyanabba a szakmacsoportba tartozó másik szakmában dolgozhat,
3 – olyat, ahol egy régebben szerzett szakmájában dolgozhat, vagy
4 – olyat, ahol teljesen eltérő szakmában dolgozhat?

9 – NEM TUDJA

CSAK, HA JELENLEG KÜLFÖLDÖN DOLGOZIK (21.a. kérdés 3-as kód)

45. Mennyi ideig tervez még külföldön dolgozni?

- 01 – néhány hétig,
- 02 – néhány hónapig,
- 03 – néhány évig, vagy
- 04 – egyáltalán nem tervezi a hazajövetelt?

9 – NEM TUDJA

46-49.b. MINDENKITŐL, HA NEM DOLGOZIK KÜLFÖLDÖN

46. Dolgozott már valaha külföldön?

- 1 – Nem
- 2 – Igen, kevesebb, mint 1 hónapot
- 3 – Igen, 1-3 hónapot
- 4 – Igen, 4-6 hónapot
- 5 – Igen, több, mint 6 hónapot
- 9 – NEM TUDJA

47. Tervezi-e Ön, hogy egy pár hétre vagy hónapra külföldre menjen dolgozni?

- 1 – Igen
- 2 – Nem

9 – NEM TUDJA

47.b. HA IGEN: Melyik országokra gondolt?

- 1 – Elsősorban.....
- 2 – Másodsorban.....
- 3 – Harmadsorban.....

01 – Ausztria	10 – Franciaország
02 – Németország	11 – Olaszország
03 – Románia	12 – Spanyolország
04 – Szlovákia	13 – Amerikai Egyesült Államok
05 – Lengyelország	14 – egyéb ország,
06 – Nagy-Britannia	éspedig:
07 – Írország	15 – egyéb válasz,
08 – Hollandia	éspedig:
09 – Svédország	99 – NEM TUDJA

48. Tervezi-e Ön, hogy egy pár évre külföldre menjen dolgozni?

- 1 – Igen
- 2 – Nem

9 – NEM TUDJA

48.b. HA IGEN: Melyik országokra gondolt?

- 1 – Elsősorban.....
2 – Másodsorban.....
3 – Harmadsorban.....

01 – Ausztria	10 – Franciaország
02 – Németország	11 – Olaszország
03 – Románia	12 – Spanyolország
04 – Szlovákia	13 – Amerikai Egyesült Államok
05 – Lengyelország	14 – egyéb ország,
éspedig:
06 – Nagy-Britannia	15 – egyéb válasz,
éspedig:
07 – Írország	
08 – Hollandia	
09 – Svédország	99 – NEM TUDJA

49. Tervezi-e Ön, hogy külföldön éljen?

- 1 – Igen
2 – Nem

9 – NEM TUDJA

49.b. HA IGEN: Melyik országokra gondolt?

- 1 – Elsősorban.....
2 – Másodsorban.....
3 – Harmadsorban.....

01 – Ausztria	10 – Franciaország
02 – Németország	11 – Olaszország
03 – Románia	12 – Spanyolország
04 – Szlovákia	13 – Amerikai Egyesült Államok
05 – Lengyelország	14 – egyéb ország,
éspedig:
06 – Nagy-Britannia	15 – egyéb válasz,
éspedig:
07 – Írország	
08 – Hollandia	
09 – Svédország	99 – NEM TUDJA

MINDENKITŐL!

50. A saját pályája, karrierje szempontjából nagyon szükségesnek tartja, inkább szükségesnek, inkább szükségtelennek, vagy teljesen szükségtelennek tartja azt, ...

	nagyon szükséges	inkább szükséges	inkább szükségtelen	teljesen szükségtelen	NEM TUDJA
f. hogy szakmai továbbképzéseken vegyen részt?	4	3	2	1	9
g. hogy jobban beszéljen idegen nyelveken?	4	3	2	1	9
h. hogy jobban értsen a számítógéphez?	4	3	2	1	9
i. HA NINCS ÉRETTSÉGIJE: hogy leérettségizzen?	4	3	2	1	9
j. hogy felsőoktatási intézményben tanuljon?	4	3	2	1	9

- 51.** Köszönjük válaszait! Kérjük, hogy adja meg/egyeztessük elérhetőségeit!
OPERÁTORNAK (Nem felolvasandó): Pontos címre van szükség (ajtó, emelet stb. is kell).

d. Neve:

e. Mobil telefonszáma: 06.....

f. Vonalas telefonszáma: 06.....

d. Címe:

irányítószám	település neve	kerület	utca, tér stb.
--------------	----------------	---------	----------------

.....

házsám	épület	lépcsőház	emelet	ajtó
--------	--------	-----------	--------	------

f. E-mail címe:

999 – nem adja meg az elérhetőségeit

Köszönjük, hogy válaszaival segítette munkánkat!

KÉRDEZÉS VÉGE: óra perc

CÍMLISTÁN SZEREPLŐ SORSZÁM

PÁLYAKEZDŐ SZAKMUNKÁSOK A MUNKAERŐPIACON

„K2” KÉRDŐÍV

A kérdőívvel olyan személyt kell megkérdezni, aki
2017 elején részt vett a Szakképzés telefonos kutatásban és C
kérdőívre válaszolt

SZAKKÉPZÉS_2018

A válaszadás önkéntes!

Település neve: Budapest kerület:

--	--

*Kijelentem, hogy a kérdezés szabályainak megfelelően
jártam el.
Az általam kezelt és felvett adatokat bizalmasan
kezelem, azokat csak a kutatásban illetékes
személynek adom át,*

Kérdező aláírása:

[Kérdező neve]*

--	--	--

kérdező azonosítója

KÉRDEZÉS KEZDETE:

201..... hó nap óra perctől

0. Szerzett Ön szakmát a 2014/15-ös (2014.szept.-2015.jún.) tanévben?

1 – Igen

2 – Nem →

KÉRDEZÉS VÉGE

1. Melyik évben született Ön?

.....-ben

X –

2. A KÉRDEZETT NEME: 1 – FÉRFI 2 – NŐ

3. Milyen típusú településen lakik Ön jelenleg?

1 – Budapesten 2 – más városban 3 – községben 4 – külföldön 9 – NEM TUDJA/NEM
VÁLASZOL

3.a. Melyik megyében lakik?

1 – Baranya	11 – Jász-Nagykun-Szolnok
2 – Bács-Kiskun	12 – Komárom-Esztergom
3 – Békés	13 – Nógrád
4 – Borsod-Abaúj-Zemplén	14 – Pest
5 – Budapest	15 – Somogy
6 – Csongrád	16 – Szabolcs-Szatmár-Bereg
7 – Fejér	17 – Tolna
8 – Győr-Moson-Sopron	18 – Vas
9 – Hajdú-Bihar	19 – Veszprém
10 – Heves	20 – Zala
	21 – Külföldön, ország neve:.....

4. Ön jelenleg... TÖBB VÁLASZ LEHET!

- 1 – alkalmazott,
2 – vállalkozó,
3 – alkalmi munkás,
4 – közfoglalkoztatott,
5 – munkanélküli, vagy
6 – tanuló?

- 7 – egyéb (GYES, GYED, háztartásbeli stb.)
9 – NEM TUDJA

4.A. Van Önnek érettségije?

1 – Van →

2 – nincs

9 – NEM TUDJA

4.1. Szakgimnáziumban (volt szakközépiskolában) vagy gimnáziumban
szerezte az érettségijét?

1 – szakgimnáziumban (volt szakközépiskola)

2 – gimnáziumban

9 – NEM TUDJA/NEM VÁLASZOL

5. HA ALKALMAZOTT (4. kérdés 1-es kód)

Milyen munkaszerződése van Önnek?

- 1 – Határozatlan idejű,
- 2 – határozott idejű, vagy
- 3 – megbízási szerződéssel foglalkoztatják?

9 – NEM TUDJA

5.a. Abban a megyében dolgozik, amelyikben él?

- 1 – Igen
- 2 – Nem, hanem..... megyében
- 3 – Nem, hanem külföldön, az ország neve:.....

6. HA MUNKANÉLKÜLI (4. kérdés 5-ös kód)

Keres Ön jelenleg munkát?

- 1 – Igen → **6.a.** Abban a megyében keres munkát, amelyikben él?
- 2 – nem

1 – Igen

9 – NEM TUDJA

2 – Nem, hanem..... megyében

3 – Nem, hanem külföldön, az ország neve:.....

7-9. HA TANULÓ (4. kérdés 6-os kód)

7. Hol tanul jelenleg?

- 1 – Gimnáziumban,
- 2 – szakgimnáziumban (volt szakközépiskola), technikumban,
- 3 – szakközépiskolában (volt szakiskola), vagy
- 4 – egyetemen?

5 – iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzés

6 – egyéb képzés, éspedig:

X –

8. Tanul-e szakmát jelenleg?

1 – Igen

2 – Nem → 10 - RE

9 – NEM TUDJA

9. Milyen szakmát tanul jelenleg?

1 – Korábban szerzett szakmájában tanul tovább

2 – másik szakmát tanul, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett

3 – másik szakmát tanul, ami másik szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett

9 – NEM TUDJA

MINDENKITŐL!

10. A 2017 januárja óta eltelt időszakban Ön...?

Operátornak: SORONKÉNT KELL KÉRDEZNI!		igaz	nem igaz	
u.	Tanult? (külföldi tanulás pl. Erasmus is)	1	2	X
v.	Dolgozott?	1	2	X
w.	Munkanélküli volt úgy, hogy keresett állást?	1	2	X
x.	Munkanélküli volt úgy, hogy NEM keresett állást?	1	2	X
y.	Munkahelyet váltott?	1	2	X
z.	Elbocsátották állásából?	1	2	X
aa.	Felmondott?	1	2	X
bb.	Megszűnt a munkahelye vagy a vállalkozása?	1	2	X
cc.	Vállalkozóvá vált?	1	2	X
dd.	Gyermeke született, vagy korábban született gyermekével otthon volt?	1	2	X

11. Ezek közül a 2017 januárja óta eltelt időszakban melyik hónapban mi történt Önnel?

A 10-ES KÉRDÉSBEN JELZETT ESEMÉNYEKRE (1-ES KÓD) HAVI BONTÁSBAN KELL RÁKÉRDEZNI

1. SOR: TÖBB VÁLASZ LEHET!	2017											
	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december
1. Mi történt Önnel az adott hónapban?												
1 – Tanult	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2 – Dolgozott	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3 – Munkánélküli volt úgy, hogy keresett állást	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4 – Munkánélküli volt úgy, hogy NEM keresett állást	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5 – Munkahelyet váltott	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6 – Elbocsátották állásából	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7 – Felmondott	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8 – Megszűnt a munkahelye vagy a vállalkozása	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9 – Vállalkozóvá vált	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10 – Gyermeke született, ezért nem dolgozott	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -
2. HA DOLGOZOTT AZ ADOTT HÓNAPBAN (1. sor 2-es kód)												
Milyen jellegű munkája volt?												
1 – alkalmazott volt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2 – közmunkán volt	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3 – önálló volt (egyéni vállalkozó, őstermelő stb.)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4 – társas vállalkozás (bt, kft stb.) tagja volt	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5 – segítő családtag volt	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -	99 - NT X -

12-15. HA TANULT (10.a. kérdés 1-es kód)

12. Hol tanult 2017 januárja óta?

TÖBB VÁLASZ LEHET!

- 1 – Gimnáziumban,
2 – szakgimnáziumban (volt szakközépiskola), technikumban,
3 – szakközépiskolában (volt szakiskola), vagy
4 – egyetemen?

- 5 – iskolarendszeren kívüli (OKJ-s) képzés
6 – egyéb képzés, és pedig:
X –

13. Szerzett-e érettségit 2017 januárja óta?

- 1 – Igen, szakgimnáziumban (volt szakközépiskola),
2 – Igen, gimnáziumban,
3 – Nem Operátornak: akkor is, ha korábban szerezte, mint 2017. január

9 – NEM TUDJA

14. Tanult-e szakmát 2017 januárja óta?

- 1 – Igen
2 – Nem → 16 - RA

9 – NEM TUDJA

15. Milyen szakmát tanult 2017 januárja óta?

- 1 – Korábban szerzett szakmájában tanult tovább
2 – másik szakmát tanult, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett
3 – másik szakmát tanult, ami másik szakmacsoportba tartozik, mint amit korábban szerzett

9 – NEM TUDJA

MINDENKITŐL!

16. Hány munkahelye volt 2017 januárja óta?

..... munkahelye

777 – 2017 januárja óta nem dolgozott → 26 - RA

888 – ugyanott dolgozik, mint a legutóbbi kérdezéskor → 22 - RE

999 – NEM TUDJA

17. Kérem, válaszoljon meg néhány kérdést azokkal a munkahelyeivel kapcsolatban, ahol 2017 januárja óta dolgozott! Kezdje a legkorábbi munkahelyével!

	Járt ehhez a céghez gyakorlati képzésre?		Abban a szakmában dolgozott, amit 2015-ben szerzett?	Mennyi fizetést kap/kapott itt kézhez? NETTÓ HAVI BÉRT, VAGY HETI BÉRT, VAGY ÓRABÉRT KELL BEÍRNI	Hány hónapig dolgozott ezen a munkahelyen?
	igen	nem			
a.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2015-ben szerzett 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
b.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2015-ben szerzett 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
c.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2015-ben szerzett 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
d.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2015-ben szerzett 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA
e.	1	2	1 – igen, abban a szakmában dolgozott, amit 2015-ben szerzett 2 – egy másik szakmában dolgozott, ami ugyanabba a szakmacsoportba tartozik 3 – egy régebben szerzett szakmájában dolgozott 4 – teljesen eltérő szakmában dolgozott 5 – szakképzettséget nem igénylő, egyszerű betanított munkát végzett	Ft/hó VAGYFt/hét VAGYFt/óra 9 – nem válaszol	hónap 999 – NEM TUDJA

18-25. HA JELENLEG DOLGOZIK (4. kérdés 1-4-es kód)

18. Hogyan találta jelenlegi munkáját?

Operátornak: A VÁLASZLEHETŐSÉGEKET NEM KELL FELOLVASNI!

- 1 – munkatárs, korábbi munkatárs segítségével
- 2 – családtagok, ismerősök segítségével
- 3 – tanulószerveződés alapján
- 4 – állásközvetítő weboldalon (pl. monster.hu, workania.hu)
- 5 – a közösségi média, pl. Facebook segítségével
- 6 – a munkahelyem honlapján találtam a hirdetést
- 7 – szórólap, plakát vagy újsághirdetés alapján
- 8 – állásközvetítő ügynökség segítségével
- 9 – munkaügyi központ/kirendeltség segítségével
- 10 – egyéb módon, és pedig:
- 99 – NEM TUDJA

19. Mielőtt elhelyezkedett a jelenlegi munkahelyén, mennyi ideig keresett állást?

.....hónapig

88 – kevesebb, mint 1 hónapig

99 – NEM TUDJA

20. Szeretnénk megtudni, hogy mennyire elégedett a jelenlegi munkahelyével. Iskolai osztályzatokkal válaszoljon. Az 5-ös jelentse azt, hogy nagyon elégedett, az 1-es pedig azt, hogy egyáltalán nem elégedett vele. (Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.)

Tehát mennyire elégedett ...

	nagyon elégedett ← → egyáltalán nem					NT	
m. a jelenlegi munkakörével?	5	4	3	2	1	9	X
n. a munkaidővel, műszakbeosztással: azzal, hogy mikor és hány órát kell dolgoznia?	5	4	3	2	1	9	X
o. a munkavégzés körülményeivel, a berendezések, gépek stb. állapotával?	5	4	3	2	1	9	X
p. a munkatársaival?	5	4	3	2	1	9	X
q. a fizetésével?	5	4	3	2	1	9	X
r. a továbblépési lehetőségekkel?	5	4	3	2	1	9	X

21. Munkavégzésében mennyire veszi hasznát annak, amit a szakképzés során tanult?

- 1 – Egyáltalán nem,
- 2 – csak a kisebb részének,
- 3 – kb. a felének,
- 4 – a nagyobb részének hasznát veszi, vagy
- 5 – szinte mindennek hasznát veszi, amit a szakképzés során tanult?

9 – NEM TUDJA

22. Ön ugyanazon a településen dolgozik, ahol lakik is (ahonnan munkába jár)?

- 1 – igen → 24 – RE 2 – nem

23. Általában mennyi ideig tart, amíg a lakóhelyéről (ahonnan munkába jár) a munkahelyére ér?

A bejárás órát és percet vesz igénybe

9 – NEM TUDJA 99 – NEM TUDJA

24. Tervezi-e, hogy a következő fél évben munkahelyet vált?

- 1 – igen 2 – nem → 26 – RA ← 9 – NEM TUDJA

25. Milyen állást keres?...

TÖBB VÁLASZ LEHET!

- 1 – olyat, ahol ugyanabba a szakmacsoportba tartozó másik szakmában dolgozhat,
- 2 – olyat, ahol egy régebben szerzett szakmájában dolgozhat, vagy
- 3 – olyat, ahol teljesen eltérő szakmában dolgozhat?

9 – NEM TUDJA

CSAK, HA JELENLEG KÜLFÖLDÖN DOLGOZIK (5.a. kérdés 3-as kód)

26. Mennyi ideig tervez még külföldön dolgozni?

- 01 – néhány hétig,
- 02 – néhány hónapig,
- 03 – néhány évig, vagy
- 04 – egyáltalán nem tervezi a hazajövetelt?

9 – NEM TUDJA

27-30.b. MINDENKITŐL, HA NEM DOLGOZIK KÜLFÖLDÖN

27. Dolgozott már valaha külföldön?

- 1 – Nem
- 2 – Igen, kevesebb, mint 1 hónapot
- 3 – Igen, 1-3 hónapot
- 4 – Igen, 4-6 hónapot
- 5 – Igen, több, mint 6 hónapot
- 9 – NEM TUDJA

28. Tervezi-e Ön, hogy egy pár hétre vagy hónapra külföldre menjen dolgozni?

- 1 – Igen
 - 2 – Nem
-

9 – NEM TUDJA

28.b. HA IGEN: Melyik országokra gondolt?

- 1 – Elsősorban.....
- 2 – Másodsorban.....
- 3 – Harmadsorban.....

01 – Ausztria	10 – Franciaország
02 – Németország	11 – Olaszország
03 – Románia	12 – Spanyolország
04 – Szlovákia	13 – Amerikai Egyesült Államok
05 – Lengyelország	14 – egyéb ország,
06 – Nagy-Britannia	éspedig:
07 – Írország	15 – egyéb válasz,
08 – Hollandia	éspedig:
09 – Svédország	99 – NEM TUDJA

29. Tervezi-e Ön, hogy egy pár évre külföldre menjen dolgozni?

- 1 – Igen
 - 2 – Nem
-

9 – NEM TUDJA

29.b. HA IGEN: Melyik országokra gondolt?

- 1 – Elsősorban.....
- 2 – Másodsorban.....
- 3 – Harmadsorban.....

01 – Ausztria	10 – Franciaország
02 – Németország	11 – Olaszország
03 – Románia	12 – Spanyolország
04 – Szlovákia	13 – Amerikai Egyesült Államok
05 – Lengyelország	14 – egyéb ország,
06 – Nagy-Britannia	éspedig:
07 – Írország	15 – egyéb válasz,
08 – Hollandia	éspedig:
09 – Svédország	99 – NEM TUDJA

30. Tervezi-e Ön, hogy külföldön éljen?

- 1 – Igen
 - 2 – Nem
-

9 – NEM TUDJA

30.b. HA IGEN: Melyik országokra gondolt?

- 1 – Elsősorban.....
- 2 – Másodsorban.....
- 3 – Harmadsorban.....

01 – Ausztria	10 – Franciaország
02 – Németország	11 – Olaszország
03 – Románia	12 – Spanyolország
04 – Szlovákia	13 – Amerikai Egyesült Államok
05 – Lengyelország	14 – egyéb ország,
06 – Nagy-Britannia	éspedig:
07 – Írország	15 – egyéb válasz,
08 – Hollandia	éspedig:
09 – Svédország	99 – NEM TUDJA

MINDENKITŐL!

- 31.** A saját pályája, karrierje szempontjából nagyon szükségesnek tartja, inkább szükségesnek, inkább szükségtelennek, vagy teljesen szükségtelennek tartja azt, ...

	nagyon szükséges	inkább szükséges	inkább szükségtelen	teljesen szükségtelen	NEM TUDJA
k. hogy szakmai továbbképzéseken vegyen részt?	4	3	2	1	9
l. hogy jobban beszéljen idegen nyelveken?	4	3	2	1	9
m. hogy jobban értsen a számítógéphez?	4	3	2	1	9
n. HA 4.A kérdés 2-es kód: hogy leérettségizzen?	4	3	2	1	9
o. hogy felsőoktatási intézményben tanuljon?	4	3	2	1	9

Köszönjük, hogy válaszaival segítette munkánkat!

KÉRDEZÉS VÉGE: óra perc